

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Leeswijzer	15
Financiële samenvatting	17
Jaarverslag	21
Programmaverantwoording	22
Programma Mens en samenleving	23
Programma Kunst, cultuur en erfgoed	35
Programma Leefomgeving en duurzaamheid	41
Programma Economie, toerisme en recreatie	63
Programma Bestuur en dienstverlening	73
Financiële recapitulatie programma's	83
Overzicht bestuurlijke kaders per programma	84
Totaaloverzicht verplichte beleidsindicatoren	87
Verklarende lijst beleidsindicatoren	89
Paragrafen	93
Lokale heffingen	95
Weerstandsvermogen en risicobeheer	103
Onderhoud kapitaalgoederen	111
Financiering	127
Bedrijfsvoering	133
Grondbeleid	145
Verbonden partijen	153
Jaarrekening	165
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	166
Overzicht van baten en lasten met toelichting	171
Balans met toelichting	185
Overzicht gerealiseerde lasten en baten per taakveld	205
Bijlagen	207

Voorwoord

Van links naar rechts: de wethouders Maurice Remery en Esther Prent, burgemeester Ruud van den Belt, de wethouders Kees Gommeren en Nadir Baali en secretaris Thijs de Jongh.

2022: Samen hebben we geschiedenis gemaakt!

Leden van de gemeenteraad van Steenbergen,

Voor u ligt de jaarrekening over het jaar 2022. Een jaar om nooit te vergeten. Samen met onze inwoners, ondernemers en verenigingen hebben we geschiedenis gemaakt. Het is onvoorstelbaar om te zien wat er in onze gemeenschap allemaal kan, wanneer we elkaar vinden en er samen de schouders onder zetten. De viering van het 750-jarig bestaan van de stad Steenbergen en het 25-jarig bestaan van onze gemeente zorgde bovendien voor de gewenste extra verbinding tussen onze inwoners van De Heen, Dinteloord, Kruisland, Nieuw-Vossemeer, Steenbergen en Welberg.

Met ons jubileumjaar als rode draad speelde er in 2022 natuurlijk nog veel meer dan dat. Leuke, maar ook minder leuke zaken. Op 24 februari viel Rusland Oekraïne binnen, met op de eerste plaats onbeschrijfelijk veel leed voor de bevolking daar, en onvermijdelijk een grote vluchtelingenstroom in Europa. De stijging van de energieprijzen en de snel toenemende inflatie zijn sindsdien voor iedereen voelbaar in de portemonnee. Zo gingen we van crisis naar crisis en dat heeft onze manier van werken, met het belang van onze inwoners uiteraard voorop, in hoge mate bepaald.

Met deze jaarrekening kijken we terug naar het jaar 2022. Het is een verantwoordingsdocument. Het college verantwoordt zich in eerste instantie richting de gemeenteraad, maar ook naar de inwoners, ondernemers en verenigingen. We laten zien wat we in 2022 gedaan hebben en hoe we er voor staan. Beleidsinhoudelijk en financieel. Deze inleiding kunt u zien als een samenvatting van deze jaarrekening.

Samen geschiedenis gemaakt

Ondanks de beperkingen van de coronacrisis, lukte het om iets meer dan een maand voor het begin van 2022 toch alvast van start te gaan met de foto-expositie “Verenigd & Vereeuwigd”. In december werd, noodgedwongen in beperkte kring, het 750 pagina's dikke Jubileumboek gepresenteerd over de rijke geschiedenis van onze gemeente en haar inwoners. Het plan om ons jubileumjaar voor de jaarwisseling officieel in te luiden moest helaas nog even worden uitgesteld.

Nadat de coronabeperkingen op carnavalsvrijdag werden opgeheven, en het leutfeest min of meer onverwacht toch nog kon losbarsten in al onze kernen, kwam ons jubileumjaar in het weekend van 19 en 20 maart 2022 dan toch echt uit de startblokken met het openingsconcert “Verenigd en Vereeuwigd”. “Doe mee, vier mee, feest mee en ben trots op wat we hier allemaal in huis hebben!” Deze boodschap gaf burgemeester Ruud van den Belt mee aan iedereen in onze gemeenschap. Hij sprak hierbij de hoop uit op een jaar met een gouden randje.

Het was de aftrap van een fantastisch jaar. Met talloze prachtige evenementen, op het gebied van historie, cultuur en sport. Georganiseerd dóór en vóór onze inwoners. Met een zonovergoten en massaal bezocht Vestingweekend op 16 en 17 april, het muzikfestijn Fortissimo'22, een estafette van sportief spektakel in het voorjaar, de Polder(fiets)tocht die al het moois in heel onze gemeente aan elkaar reeg, en de doorkomst van La Vuelta Holanda. Dankzij de doorkomst van deze Ronde van Spanje werd Steenbergen zelfs even wereldnieuws met onze “torre de agua”, oftewel de watertoren in z'n levensgrote wielershirt. Kernverbindend waren unieke happenings zoals de Steenbergse Saboteur, de Kern&Kwis. De saamhorigheid vierde hoogtij tijdens alle Burendagen. Ook werden er volop lokale activiteiten georganiseerd in de kernen, met als uitschieters onder meer The Passion in Nieuw-Vossemeer en de Brandweerdoedag in Kruisland. Werkelijk teveel om op te noemen. Van 16 tot en met 20 december werd het jubileumjaar officieel afgesloten met het Slotakkoord, waarbij alle doelgroepen in onze samenleving nog een keer aan bod kwamen. Met als finale de officiële viering van de 750ste verjaardag van Steenbergen. Met dit jubileumjaar zijn we daadwerkelijk verenigd en hebben we onszelf ook écht vereeuwigd.

Verkiezingen gemeenteraad

Op 14, 15 en 16 maart mochten onze inwoners hun stem uitbrengen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Met 8.611 stemmen bedroeg het opkomstpercentage 43%. De partij Gewoon Lokaal kwam met 6 zetels als grootste partij uit de bus en nam de leiding in het formatieproces.

Na de afscheids-raadsvergadering van 29 maart, met een Koninklijke onderscheiding voor Maurice Remery voor zijn verdiensten als raadslid, werd de nieuwe gemeenteraad op 30 maart geïnstalleerd. Op 1 juni werd in een bijzondere raadsvergadering het concept coalitieakkoord gepresenteerd en werd het nieuwe college geïnstalleerd, met als wethouders Esther Prent, Kees Gommeren, Nadir Baali en Maurice Remery. Op 3 juni volgde het officiële afscheid van de vertrekkende wethouders Wilma Baartmans, Willy Knop en Koos Krook.

Raadsakkoord “van ambitie naar actie”

Het nieuwe coalitieakkoord van de fracties Gewoon Lokaal, Progressief Samen en de VVD, met als titel “Van ambitie naar actie”, is op 14 juli behandeld in de gemeenteraad. Met het aannemen van het voorstel kunnen we spreken van een raadsakkoord. In dit akkoord staat de leefbaarheid in de zes kernen voorop.

Goud in handen

Het voorwoord van het raadsakkoord “van ambitie naar actie” is helder: Steenbergen is een gemeente om trots op te zijn. De zes kernen hebben allemaal hun eigen identiteit, maar vormen al 25 jaar een sterk geheel. Er liggen veel kansen. Juist de gemeente Steenbergen heeft nog ruimte om te bouwen en voor bedrijvigheid. Met de aanleg van de A4 is de bereikbaarheid verbeterd. En de gemeenschap is hecht. In goede, maar ook in mindere tijden van crisis weten onze inwoners elkaar te vinden. Uit het jaarlijkse buurtonderzoek van Nextdoor kwam Steenbergen zelfs als beste gemeente van Brabant en derde van Nederland naar voren, als het gaat om de waardering – met een dikke 8 – voor de leefbaarheid van inwoners voor hun woonomgeving. Ook de financiële positie is goed en dat willen we zo houden.

Met dit hele pakket heeft Steenbergen goud in handen, zo stelde burgemeester Van den Belt ook in zijn nieuwjaarstoespraak, met de oproep om onze ambities samen te gaan verzilveren en om te zetten in actie(s).

Het raadsakkoord bouwt dan ook voort op de ontwikkelkansen die er liggen. Daarvoor hebben we in 2022 een stevige basis gelegd, onder andere met het uitvoeringsprogramma Economische Kracht en het vestigen van Wet Voorkeursrecht Gemeenten op gronden langs de A4.

Van beheren naar ontwikkelen

Een gemeentelijke organisatie moet zich voortdurend aanpassen om te kunnen voldoen aan de vraag van de inwoners, ondernemers, maatschappelijk middenveld en andere overheden. Daarom moeten we een slag maken van beheergemeente naar een ontwikkelgemeente. In 2022 is de transitie van de organisatie een nieuwe fase ingegaan. Daarin staan vier doelen centraal:

- Versterken van het bestuurlijk – ambtelijk samenspel
- Opzetten van een ontwikkelorganisatie
- Doorontwikkelen van de bedrijfsvoering
- Herinrichten van het gemeentehuis.

Collegeactieprogramma

Na het vaststellen van het raadsakkoord “Van ambitie naar actie” is in het najaar van 2022 de basis gelegd voor het collegeactieprogramma (CAP). Dit programma, aangekondigd in de begroting 2023, bevat de verdere concretisering van de negen collegeprioriteiten (participatiebeleid, toegankelijk sociaal domein, actieplan wonen, ontwikkelplannen, duurzaamheid, gebiedsontwikkeling en verkeer, maatschappelijk vastgoed, economische kracht en organisatieontwikkeling). In de Perspectiefnota 2024 volgt een eerste rapportage over de stand van zaken.

Corona naar de achtergrond

In 2022 werden de coronamaatregelen na een harde lockdown langzaam versoepeld, om uiteindelijk helemaal te vervallen. De coronacrisis heeft veel gevraagd van ons als gemeente en gemeenschap. Tegelijkertijd zien we dat deze crisis heeft gezorgd voor (meer) verbinding in de samenleving en vaak ook kortere lijnen. In 2020 is het coronasteunfonds in het leven geroepen als vangnet. Dit is een steun in de rug geweest. Over de besteding van dit fonds is zoals afgesproken steeds gerapporteerd.

Oekraïne

De oorlog in Oekraïne heeft een omvangrijke vluchtelingenstroom teweeg gebracht. Eind 2022 hebben bijna 8 miljoen mensen het land verlaten om elders een veilig heenkomen te vinden. Hiervan is een deel in Nederland terecht gekomen. Eind 2022 waren ongeveer 68.000 bedden in gebruik bij gemeentelijke opvanglocaties.

In hele korte tijd zijn er voorzieningen gerealiseerd. Op het gebied van (nood)opvang, levensonderhoud en onderwijs. In onze organisatie werd intensief samengewerkt tussen verschillende teams van onder meer wonen, burgerzaken en het sociaal domein. Hierbij konden we gebruik maken van de extra inzet van medewerkers uit de organisatie én uit onze gemeenschap. Eind 2022 waren in Steenberg 55 Oekraïense oorlogsvluchtelingen opgevangen en gehuisvest.

Energiecrisis en inflatie

In heel onze samenleving zijn de gevolgen van de energiecrisis duidelijk merkbaar. De energielasten stegen in snel tempo en werden in een aantal gevallen wel vijf keer zo hoog. Dit had ook gevolgen voor de prijzen van producten en diensten. Dat doet pijn in het huishoudboekje. Om deze pijn te helpen verzachten hebben we maatregelen getroffen. Zowel voor inwoners als voor maatschappelijke organisaties en verenigingen zijn er verschillende steunmaatregelen getroffen.. Extra financiële ondersteuning kwam er voor inwoners met de eenmalige energietoeslag (EET) én het ophogen van de inkomensgrens voor armoederegelingen van 120 naar 130%. Eind 2022 hebben we de voorbereidingen getroffen om het coronafonds om te vormen naar het corona- en energienoodfonds. In januari 2023 heeft de raad ingestemd met het fonds.

Het Ernaartoe-team hebben we uitgebreid om vroegtijdig inwoners met betalingsachterstanden te kunnen helpen.

Inwoners in het zonnetje

De kracht van onze samenleving schuilt in de vrijwillige organisatiekracht, zo bleek in 2022 eens te meer uit de grote hoeveelheid Koninklijke onderscheidingen die burgemeester Van den Belt namens Zijne Majesteit de Koning mocht uitreiken bij de Lintjesregen. Maar liefst 15 inwoners werden benoemd tot Lid en één zelfs tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Het college van B&W kende in 2022 bovendien viermaal de gemeentelijke onderscheiding “De Heraut” toe, aan de KPJ Steenberg (100-jarig bestaan), muziekvereniging Semper Crescendo in Nieuw-Vossemeer (100-jarig bestaan). Stichting Dorpshuis Siemburg Kruisland (60-jarig bestaan) en de Kindervakantieweek Dinteloord (50-jarig bestaan). Stuk voor stuk organisaties die hun bestaansrecht ruimschoots hebben bewezen en van cruciaal belang zijn voor de leefbaarheid in onze kernen.

Twee voormalige inwoners van Steenberg – Han Leune en Frans van Eekelen – ontvingen de Erepenning der gemeente Steenberg voor hun even aanzienlijke als jarenlange verdiensten op het gebied van onderzoek naar de historie van onze gemeente en de geschiedschrijving daarover, onder meer voor het grote jubileumboek.

In het zonnetje stonden ook de huwelijksjubilarissen in onze gemeente. Desgewenst kregen de 65-jarige en 70-jarige bruidsparen een persoonlijk felicitatiebezoek van de burgemeester. Alle 60-, 65- en 70-jarige bruidsparen werden uitgenodigd voor een goedbezochte én gezellige feestmiddag in gemeenschapshuis De Vaert.

Herdenken

Indrukwekkend als vanouds waren de herdenkingsbijeenkomsten op 4 mei in Welberg, Dinteloord en Steenberg. Vervolgens kregen onze veteranen de waardering die ze onmiskenbaar verdienen, met een bezoek aan de openingsceremonie van de landelijke Veteranendag in Den Haag en een persoonlijke ontmoeting met Koning Willem-Alexander. De lokale Veteranendag werd in mei opgeluisterd met een zogeheten Anjerconcert in 't Cromwiel en heel het voorjaar stonden er in onze gemeente witte anjers in bloei, als eerbetoon aan onze veteranen.

Veiligheid

In 2022 is het wijkgericht werken binnen de fysieke leefomgeving verder vormgegeven door het team veiligheid en de boa's, middels de invoering van wijkspreekuren en meer zichtbaarheid in de wijken. Hierbij wordt er proactief in plaats van reactief gehandeld. Zo krijgen we een beter beeld wat er in de wijken/kernen speelt en kunnen we hier gericht invulling aan geven.

Ook is de "blauwe gang" gerealiseerd in het gemeentehuis, wat zorgt voor een effectievere en efficiëntere samenwerking binnen het cluster veiligheid, met inbegrip van onze wijkagenten en de boa's, die we als gemeente zelf in dienst hebben genomen na beëindiging van de regionale boa-pool. De realisatie van de "blauwe gang", en de bijhorende werkwijze, draagt nadrukkelijk bij aan een veilige(re) en leefbare leefomgeving.

Uit de resultaten van de Veiligheidsmonitor 2021 mag worden afgeleid dat we sowieso al op de goede weg zaten met ons beleid. Onze inwoners ervaren hun (sociale) leefomgeving over het algemeen als veilig en de leefbaarheid van de eigen woonbuurt werd in deze monitor gemiddeld met een 7,6 gewaardeerd; hoger dan de gemiddelde waardering in ons politiedistrict De Markiezaten, de politie-eenheid Zeeland- West-Brabant en Nederland.

De samenwerking met interne en externe partners die in onze kernen en wijken actief zijn, is afgelopen jaar nog intensiever en integraler geworden. Dit betreft onder meer politie,

buurtpreventieteams (waaronder de nieuwe polderbrigade in het buitengebied van Kruisland), Buurtbemiddeling, wijkteams, boa's, jongerenwerk, het sociaal domein en andere aanspreekpunten binnen de gemeente.

In 2022 het integrale veiligheidsplan van ons district De Markiezaten voor de komende jaren periode 2023-2026 tot stand gekomen. Dit beleidsplan is samen met de andere zeven gemeenten uit het district en alle andere partners uit het veiligheidsdomein opgesteld. Hierbij zijn alle vraagstukken binnen het veiligheidsdomein opnieuw bekeken en geprioriteerd. In januari 2023 heeft de raad hiervan kennisgenomen en positief op gereageerd.

Projecten openbare ruimte

Er moet worden geconstateerd dat de ambitie voor het realiseren van projecten in het kalenderjaar 2022 te ambitieus is geweest. Een beperkt aantal projecten kon worden afgerond, echter het merendeel kende een doorloop naar het jaar 2023. Hiervoor waren meerdere oorzaken aan te wijzen zoals gebrek aan capaciteit binnen de gemeentelijke organisatie, beperkte capaciteit in de markt en een te optimistische inschatting van de tijdsduur van de projecten.

Lering trekkend uit voornoemde invloed factoren is de werkwijze van het projectmatig werken ingevoerd waardoor de processen voor het realiseren van projecten beter kunnen worden ingericht en beheerst.

Duurzaamheid

Energietransitie

Op het gebied van de energietransitie is in 2022 de Transitievisie Warmte fase II grotendeels uitgevoerd. Het proces van zienswijzen en besluitvorming zal in 2023 tot het eindresultaat leiden van deze visie. De transport-schaarste op het energienet is nog steeds actueel. Samen met 16 andere gemeenten in de regio wordt gewerkt aan een oplossing voor deze problematiek. In het kader van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen zijn diverse acties uitgevoerd, waaronder de cadeaubonnenactie voor kleine energiebesparende maatregelen. Deze regeling is in december 2022 tot een einde gekomen. Alle acties hebben een hoog bereik opgeleverd, veel inwoners hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheden.

Klimaatadaptatie, water en biodiversiteit

In 2022 werkten wij op lokaal niveau en in regionaal verband met onze partners aan klimaatadaptatie, water en biodiversiteit. Lokaal is de regelgeving voor de aanleg van geveltuintjes vastgesteld (operatie Steenbreek) en werd gestart met het voeren van zogenaemde klimaatrisico-dialogen. Deze klimaatrisico-dialogen vormen een bouwsteen voor in de in 2023 op te stellen klimaatstrategie (als onderdeel van het programma Duurzaamheid).

Voor het bevorderen van de biodiversiteit gaven we in 2022 uitvoering en vervolg aan de projecten “Stimuleringsregling Landschap”, “Natuur in de Wijk” en “Erven Plus”. Daarnaast hebben we voor de bevordering van bloemrijke akkerranden met diverse betrokken partijen de samenwerking aangehaald.

In regionaal verband hebben we samen met waterschap Brabantse Delta een risico-inventarisatie uitgevoerd voor de ecologische verbingszone (EVZ) Vliet Ligne Noord en gewerkt aan de ontsnipperingsmaatregelen voor deze EVZ. Binnen de samenwerking van Waterkring West is gewerkt aan het uitvoeringsprogramma van de regionale klimaatagenda.

De samenwerking met en aansluiting bij Zuidwestelijke Delta werd in 2022 versterkt. Door dit Deltaprogramma trekken wij beter op met onze omliggende partners in de opgaven die klimaatverandering teweeg brengt. Binnen de Zuidwestelijke Delta werken Rijk, regionale en lokale overheden samen met ondernemers en maatschappelijke partijen aan een veilig, economisch aantrekkelijk en gezond deltagebied met voldoende zoetwater, nu en in de toekomst. Het gebied bestaat uit Zeeland, de Zuid-Hollandse eilanden en West-Brabant.

Afvalscheiding

Voor de afvalinzameling en de afvalverwerking zijn we continu bezig om verder toe te werken naar een circulaire economie. Optimalisatie van afvalscheiding is een belangrijk onderdeel hiervan.

In oktober 2022 zijn we gestart met een proef GFT-inzameling bij hoogbouw, een onderdeel uit het beleid “van afval naar grondstof” (VANG). Dit beleid betekent dat we zo veel mogelijk afval weer willen hergebruiken. De gegevens uit deze proef worden gebruikt om de GFT-inzameling bij hoogbouw gemeentebreed uit te rollen.

Door de uitbreiding van het areaal op de milieustraat is een professionelere inzameling mogelijk. Om beter toezicht te kunnen houden op het scheidingsgedrag is de personele capaciteit uitgebreid met 1 fte.

Vanwege de aankomende grootschalige aanbestedingen op afvalgebied is, gezien de situatie op de commerciële markt, gestart met een onderzoek naar de aanbestedingsstrategie van afval. Hierbij is onderzocht welke optie het beste is voor onze gemeente; opnieuw aanbesteden via de commerciële markt of aansluiten bij een partij zoals Saver, waarin meerdere overheden vertegenwoordigd zijn

In het kader van een aangenomen motie, de vergroening in de wijken en het voorkomen van bijplaatsingen van afval bij containerparkjes, is in Nieuw-Vossemeer gestart met de aanleg van 5 containertuintjes. Er volgt een evaluatie voor de eventuele plaatsing van containertuintjes in de

overige kernen. Wij hebben bij dit beleidsterrein voortdurend aandacht voor educatie en verhogen van bewustwording. Dat start bij de scholen.

De grootschalige opschoonactie zwerfafval was in 2022 met 1300 vrijwilligers uit alle kernen weer een succes.

Bouwen en wonen

De druk op de woningmarkt is onverminderd hoog. De belangrijkste reden hiervoor is een tekort aan woningen. De Rijksoverheid heeft daarom de regie naar zich toegetrokken. De provincies hebben allemaal een Woonbod opgesteld die zijn vertaald naar regionale woondeals. In deze woondeals zijn wederkerige afspraken gemaakt. Daarnaast heeft het Rijk besloten dat elke gemeente verplicht is om een woonzorgvisie op te stellen.

De hevige prijsstijgingen op de woningmarkt in het begin van 2022 zijn gedurende het jaar afgenomen. We hadden te maken met een veranderende woningmarkt. Enerzijds stegen de bouwkosten en anderzijds nam door de stijgende rente de financieringsruimte af. Desondanks zijn er in 2022 101 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad in onze gemeente. Dat zijn er meer dan de 90 toe te voegen woningen per jaar zoals afgesproken in de woondeal.

Dienstverlening

In 2022 en ook de komende jaren staan we voor vele stevige opgaven door o.a. nieuwe wetgeving en toenemende behoefte aan digitale dienstverlening. Dienstverlening is van de gehele organisatie en daarom een organisatie breed thema. Ondanks de vele aandacht voor digitale dienstverlening staan we ook stil bij de persoonlijke dienstverlening. In 2022 zijn we gestart met een doorlopende klanttevredenheidsmeting aan de balie van het gemeentehuis. We hebben het jaar afgesloten met een tevredenheidscijfer 8,7. Deze meting gaat niet enkel over het baliebezoek. Juist over de gehele klantreis van het maken afspraak tot en met het baliebezoek. We zullen dit de komende jaren blijven volgen en verder uitbouwen naar andere klantreizen binnen de gemeente. Inmiddels wordt, door gebruik te maken van een aantal relatief eenvoudige dashboards op een aantal processen, inzichtelijk waar winst te behalen valt om op efficiënte wijze meer waarde toe te voegen voor de inwoners en gebruikers.

Ook zien we mogelijkheden om de publiekshal meer aan te laten sluiten bij de gemeentelijke dienstverlening van de toekomst. Hier is een eerste schetsontwerp voor gemaakt. Maak van het gemeentehuis een huis van de gemeenschap.

Het jaar in €

Wij sluiten het jaar af met een voordeel van € 2.593.000. Dit voordeel is voor het grootste deel veroorzaakt door eenmalige meevallers. De gemeente heeft voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen meer ontvangen van het Rijk dan de kosten die er zijn gemaakt. Ook heeft de gemeente een hogere uitkering ontvangen uit het gemeentefonds. Dat is de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente. Uit deze uitkering is onder meer de eenmalige energietoeslag betaald.

Van het resultaat (€ 2.593.000) wordt een bedrag van € 837.725 doorgeschoven naar 2023. Dat zijn budgetten voor projecten en activiteiten die in 2022 niet of niet helemaal zijn uitgevoerd. Het restant van € 1.755.275 wordt gebruikt om de reserves en voorzieningen verder aan te vullen.

De vrije ruimte in de algemene reserve, het bedrag waarover de raad vrij kan beschikken bedraagt per 31-12-2022 € 6.551.000. Bij dit bedrag is al rekening gehouden met de bestemming van het resultaat.

Afsluiting

We mogen terugkijken op een enerverend 2022. Een jaar dat in uiteenlopende opzichten voor veel (extra) werk heeft gezorgd, waaruit we ook weer hernieuwde energie hebben gehaald. Er waren (en zijn) grote maatschappelijke vraagstukken die voortdurend voorrang, aandacht, betrokkenheid, flexibiliteit en aanpassingsvermogen vragen, zowel van onze bestuurders en medewerkers, als van onze inwoners en ondernemers.

Samen met alle betrokkenen hebben we dankzij de viering van 750 jaar Steenbergen/25 jaar één gemeente geschiedenis geschreven en (blijvende) herinneringen gerealiseerd. Het was daadwerkelijk een jaar met een gouden randje, passend bij de overtuiging dat we goud in handen hebben en dit ook daadwerkelijk “te gelde” kunnen maken.

College van burgemeester en wethouders

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit:

1. Een financiële samenvatting
2. Het jaarverslag
 - De programmaverantwoording
 - De paragrafen
3. De jaarrekening
 - Inclusief de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (Sisa)

In het **jaarverslag** zijn per programma de volgende onderdelen opgenomen:

- Een korte beschrijving van de inhoud van het programma.
- *Wat hebben we bereikt?* Hierin staan: voortgang van de effectindicatoren, de verschillende opgaven van het programma en de kaders en beleidstukken waarbinnen het programma wordt uitgevoerd.
- *Wat heeft het gekost?* Hier wordt een cijfermatige opstelling gepresenteerd van de baten en lasten per programma met een toelichting op de voornaamste verschillen tussen realisatie en begroting (na wijziging).

Voortgang beleid

In elk programma is een tabel gemaakt met de informatie. Deze tabel bevat het betreffende activiteit uit de begroting, de stand van zaken en een icoontje waarmee we aangeven of het op schema ligt.

	"afgerond" of "volgens planning"
	"in ontwikkeling"
	"niet gehaald"

Een "groene smiley" betekent dat het is afgerond of volgens planning loopt, een "gele smiley" dat het in ontwikkeling is en een "rode smiley" dat de planning niet wordt gehaald. Om uw raad goed te informeren hebben we voor elk onderdeel de stand van zaken beschreven, ook voor de items die op schema liggen.

Financiële toelichting per programma

Voor een toelichting op en de analyse van de afwijkingen, verwijzen wij u naar de toelichtingen onder de desbetreffende programma's in de jaarstukken. Als ondergrens voor een te geven toelichting is in principe een voor- of nadeel van € 50.000,- (0,1 % van de totale lasten) op een taakveld gehanteerd. Het komt dus voor dat de toegelichte bedragen niet optellen tot het totale programmaverschil. Het niet toegelichte resterende saldo per programma betreft een cumulatie van kleinere verschillen.

In diverse tabellen wordt middels een i of s aangegeven of een genoemd bedrag incidenteel (i) of structureel (s) is. Daarnaast wordt de n (neutraal) gebruikt om aan te geven dat dit posten betreffen die geen invloed hebben op het exploitatieresultaat. Het gaat dan voornamelijk om incidentele posten die worden gedekt door een onttrekking aan een reserve.

Beleidsindicatoren

De verplichting van het opnemen van deze beleidsindicatoren is ingegaan bij de begroting 2017. Het doel daarbij is om de sturing van de raad te versterken en gemeenten beter te kunnen vergelijken.

In dat licht stellen wij voor om een voorstel tot beleidsindicatoren te betrekken bij de ambitie om samen met de raad te komen tot een meer meetbare begroting met indicatoren.

Na de programmaverantwoording volgen de wettelijk verplichte **paragrafen**. Hierin staan de beleidslijnen met betrekking tot beheersmatige aspecten en lokale heffingen.

De **jaarrekening** is een financiële verantwoording waar een toelichting wordt gegeven op de balans en het resultaat.

De jaarrekening bestaat uit diverse onderdelen:

- * Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- * Toelichting op het overzicht van baten en lasten. Hierbij wordt specifiek ingegaan op:
 - *overzicht van baten en lasten*;
 - *de post onvoorzien*;
 - *het overzicht van incidentele baten en lasten*;
 - *het overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve*;
 - *informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen publiek en semipublieke sector (WNT)*;
 - *overzicht algemene dekkingsmiddelen*.
- * De balans: geeft inzicht in de financiële positie als uitkomst van het financiële beheer en beleid
- * Sisa: verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

Financiële samenvatting

Hieronder geven wij de financiële resultaten van 2022 op hoofdlijnen weer. Verder is een overzicht van onze reservepositie opgenomen.

Financiële resultaat op hoofdlijnen

De jaarrekening sluit af met een positief resultaat van € 2.592.474. Na de verwerking van alle raadsbesluiten werd er in 2022 rekening gehouden met een negatief rekeningsaldo van € 65.934. Een verkort overzicht van de lasten en baten over 2022 luidt als volgt:

Programma	Begroting 2022		begr. na wijz. 2022		Rekening 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Mens & Samenleving	19.298.975	934.590	19.628.857	956.067	21.019.541	2.993.414
Kunst, cultuur & erfgoed	826.670	210.883	1.048.170	427.883	1.141.305	504.889
Leefomgeving & duurzaamheid	23.177.762	12.587.685	26.478.899	15.814.575	24.173.571	14.362.436
Economie, toerisme & recreatie	11.905.102	6.610.656	12.518.254	5.721.720	13.392.826	5.812.128
Bestuur en dienstverlening	13.083.726	49.190.421	13.898.723	50.586.724	14.280.419	52.927.269
Totaal	68.292.235	69.534.235	73.572.903	73.506.969	74.007.663	76.600.137
Geraamd begrotingssaldo/ gerealiseerd resultaat (-=N/+ =V)		1.242.000		-65.934		2.592.474

Het verloop van het verwachte resultaat naar het werkelijk resultaat (opgenomen zijn afwijkingen > € 50.000) is als volgt:

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
Saldo begroting 2022		1.242.000		
RAADSBESLUITEN:				
Raadsbesluit 04-11-2021	Kapitaallasten natuurspeeltuinen		6.659	
Raadsbesluit 23-12-2021	Studie randweg Steenberg-West (GVVP)		270.000	
Raadsbesluit 23-12-2021	Beleidskader Economische Kracht 2022-2025		110.000	
Raadsbesluit 24-02-2022	Vorststudie oosterlijke randweg Dinteloord (GVVP)		60.000	
Raadsbesluit 24-02-2022	Corr. Lasten aangegane langlopende geldlening		26.050	
Raadsbesluit 26-09-2022	Mutaties tussenrapportage 2022	50.000	860.225	
Raadsbesluit 29-09-2022	Uitvoering kadernota spelen en bewegen		25.000	
1. Mens en samenleving				
Samenkracht en burgerparticipatie	Vluchtelingenopvang Oekraïne	944.495		I
Samenkracht en burgerparticipatie	Kleinschalig Collectief Vervoer	84.671		I
Samenkracht en burgerparticipatie	Peuterspeelzalen	60.547		S
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Loketvoorziening Sociaal Domein		66.166	I
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Loketvoorziening Jeugd		58.250	S

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
Maatwerkdienstverlening 18+	WMO Ondersteuning/ persoonsgebonden budget	149.984		I
Maatwerkdienstverlening 18-	Niet vrij toegank. Voorziening jeugdzorg		381.833	I
Maatwerkdienstverlening 18-	Uitvoeringskosten jeugdzorg/ Landelijk Transitie Arrangement		82.894	S
Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdzorgplus		82.128	I/S
Volksgezondheid	Jeugdgezondheidszorg/ openbare gezondheidszorg/ centr. Jeugd en gezin	80.195		I
Mutaties reserves	Beschikking over reserves		45.000	I
2. Kunst, cultuur en erfgoed				
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Kunst- en Cultuurbeleid	88.000		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		129.000	I
3. Leefomgeving en duurzaamheid				
Crisisbeheersing	Steunfonds Covid-19		194.721	I
Crisisbeheersing	Veiligheidsregio	172.851		I
Openbare orde en veiligheid	Integrale handhaving	65.118		I
Verkeer en vervoer	Wegen, straten en pleinen		143.034	I/S
Verkeer en vervoer	Wegen, straten en pleinen	125.092		I
Verkeer en vervoer	Diverse projecten	411.719		I
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Bestemmingsplan Reinierpolder 1		45.900	I
Sportaccommodaties	Diverse accommodaties	108.898		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openbaar Groen	74.925		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Verbetering openbaar groen	202.579		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Speeltuinen, speelplaatsen en trapveldjes	104.057		I
Milieubeheer	Energietransitie/duurzaamheid/ milieubeheer (OMWB)	438.474		I
Ruimte en leefomgeving	Ruimtelijke ordening	68.167		I
Ruimte en leefomgeving	Opgave Omgevingswet	107.974		I
Ruimte en leefomgeving	Projecten (algemeen)	89.884		I
Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	Centrumplan Welberg		55.270	I
Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	Bestemmingsplan Buiten de Veste		116.900	I
Wonen en bouwen	Bouwleges	62.784		I
Wonen en bouwen	Project Normalisatie woonwagenscentra Steenberg		152.431	I
Wonen en bouwen	Exploitatie overige panden	64.157		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		428.334	I

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
4. Economie , toerisme en recreatie				
Economische ontwikkeling	Economische kracht / Economische aangelegenheden	77.428		I
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Agro foodcluster	375.355		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreatie	89.442		I
Inkomensregelingen	Gemeentelijk minimabeleid (energietoeslag)		1.152.799	I
Inkomensregelingen	Uitvoeringskosten participatiewet		168.234	I
WSW en beschut werk	Participatiebudget		103.470	I
WSW en beschut werk	Sociale werkvoorziening WSW	163.471		
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		123.596	I
5. Bestuur en dienstverlening				
Bestuur	Wethouders/ voorm.wethouders pensioen/ wachtgeld		172.118	I
Bestuur	Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	59.831		I
Burgerzaken	Reisbescheiden/ rijbewijzen		138.650	I
Ondersteuning organisatie	Verschillende afdelingen		384.872	I
Treasury	Geldlening	59.831		I
OZB woningen	Uitvoering wet WOZ		64.988	I
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	Alg. uitkering/ SPUK regelingen	2.421.629		I
Overige baten en lasten	Voorziening dubieuze debiteuren		65.745	I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	228.478		I
Diverse overige verschillen*		34.705	-	I
Totaal		8.306.741	5.714.267	
Voordelig resultaat jaarrekening 2022		2.592.474		

**Dit betreft het saldo van diverse verschillen. In de financiële verantwoording bij de afzonderlijke programma's is een meer gedetailleerde toelichting opgenomen van de verschillen boven € 50.000 per taakveld. Tevens worden de verschillen daar bruto toegelicht. Een compensatie met een afwijkende mutatie uit een reserve komt in de toelichting zowel terug bij het taakveld waarop de kosten worden verantwoord als bij de mutaties in de reserves van het betreffende programma. In bovenstaand samenvattend overzicht worden deze verschillen niet vermeld.*

Reservepositie

Op 9 november 2017 is de geactualiseerde nota "Reserves en voorzieningen" door de gemeenteraad vastgesteld. In principe zijn er nog een 6-tal reserves. Een vergelijkend overzicht van 2021 en 2022 is als volgt:

Reserves	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	8.694	8.896
<i>Waarvan vrije ruimte</i>	<i>6.043</i>	<i>6.047</i>
Reserve Transitie Organisatie	377	855
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	168	-
Reserve Economische ontwikkeling	2.278	2.278
Reserve Beheer openbare ruimte	6.956	7.238
Bestemmingsreserve overig	10.963	11.657
Totaal	29.436	30.924

Vrije ruimte algemene reserve

De weergegeven vrije ruimte is het bedrag aan vrije reserves exclusief de eventuele verplichtingen die er op de algemene reserve nog drukken. Zoals in de toelichting op de balans is aangegeven betreft het op de algemene reserve drukkende bedrag aan verplichtingen per 31 december 2022 € 688.000. In de meerjarenbegroting 2023-2026 zijn geen verplichtingen over de algemene reserve voorzien. Hierdoor bedraagt de netto vrije ruimte van de algemene reserve dan **€ 5.355.000**, zie onderstaande tabel.

Vrije ruimte Algemene Reserve (bedrag * 1.000)	
Stand vrije ruimte	6.043
Overloop verplichtingen 2022 naar 2023	688
Verplichtingen meerjarenbegroting 2023-2026	0
Netto vrije ruimte algemene reserve	5.355

De vrije ruimte van de algemene reserve is boven de minimale ondergrens van € 2.000.000 gebleven zoals is opgedragen in de motie "ondergrens Algemene Reserve" van 7 november 2019. Voor nadere analyses, toelichtingen en specificaties wordt verwezen naar hetgeen bij de diverse afzonderlijke onderdelen in de jaarrekening is opgenomen.

Jaarverslag

Programmaverantwoording

Programma Mens en samenleving

Beschrijving

Mens en Samenleving gaat over al onze inwoners. Kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. Iedereen telt mee. En iedereen moet ook op een prettige manier kunnen deelnemen aan de samenleving. Daarvoor zijn onze inwoners in eerste instantie zelf verantwoordelijk, maar zo nodig zorgen wij voor ondersteuning, bijvoorbeeld door voorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdzorg en Armoedebeleid.

Portefeuillehouder(s)

- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Nadir Baali

Wat hebben we bereikt in 2022?

Voortgang beleidsopgaven

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We geven invulling aan de Doe-agenda als uitvoering van de kadernota Leefbaarheid en Kernen.	De doe-agenda is een uitvoeringsprogramma van het college. De doe-agenda is een doorlopend proces. In 2022 is geëxperimenteerd met het vormgeven van een dorpsstafel voor Dinteloord. Ondanks de positieve insteek heeft dit nog geen vervolg gekregen. Tot slot is een start gemaakt met de voorbereidende fase om te komen tot een participatiebeleid.	 Volgens planning
De kerncoördinatoren blijven initiatiefnemers, ondernemers en verenigingen verbinden.	Voor kern gerelateerde zaken, maar ook voor initiatieven en subsidieaanvragen ten aanzien van het Initiatievenfonds kunnen inwoners contact opnemen via samen@gemeente-steenbergen.nl . Bij een diversiteit aan inwonersinitiatieven hebben de kerncoördinatoren en vakinhoudelijke collega's bijgedragen. Onder andere wordt verwezen naar de realisatie van initiatieven in de openbare ruimte, zoals een jeu de boulesbaan in De Heen, natuurspeeltuin De Landerije op de Welberg, ommetjes in Kruisland en een bloemenveld in Nieuw-Vossemeer. Tevens heeft de gemeentelijke organisatie op verzoek van initiatiefnemers een bijdrage geleverd aan initiatieven met een groot bereik en saamhorigheid in de kernen, zoals muziek-/ en theatervoorstellingen. De kerncoördinatoren hebben tevens in de gemeentelijke organisatie een adviserende rol omtrent participatie.	 Volgens planning
We geven verder vorm aan overleggen in alle kernen en stellen een ontwikkelagenda op.	Het is in 2022 niet gelukt hieraan krachtig invulling te geven. De dorpsstafel Dinteloord heeft ondanks de positieve insteek geen vervolg gekregen. De rol van de gemeente is beperkt gebleven uit oogpunt van capaciteit. Het lukt lokale organisaties nog niet om een dorpsstafel gezamenlijk vorm te geven zonder dat de gemeente hierin het voortouw neemt. In het najaar van 2022 is gestart met de voorbereidende fase om te komen tot een participatiebeleid waarin de overlegvorm wordt meegenomen.	 In ontwikkeling
We stellen een beleidsplan jeugd (regiovisie) op en we ontwikkelen het Wmo beleid door om de transformatie in het sociaal domein verder vorm te geven.	In 2022 zijn de beleidsregels Wmo vernieuwd. Ook is er een nieuwe visie in ontwikkeling voor de transformatie van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingsbeleid. Op 23 december 2021 heeft de raad ingestemd met de regiovisie jeugdhulp 2022-2025 (afgerond). Hiermee hebben we in 2022 stappen gezet om de transformatie van het sociaal domein verder vorm te geven. In de jeugdhulpregio West-Brabant West is gestart met een proef om kwetsbare kinderen en gezinnen nog beter een veilige omgeving te bieden om op te groeien. (Toekomstscenario jeugd-en gezinsbescherming)	 Volgens planning

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We stellen speelbeleid op.	De kadernota Spelen en bewegen is vastgesteld op 12 juli 2022.	 Afgerond
We zetten in op gezonde inwoners en sterke sportverenigingen via uitvoering van het Uitwerkingsplan Steenbergens Vitaal, het Lokaal Sportakkoord in combinatie met de uitvoeringsplannen volksgezondheid en preventie en handhaving alcohol Brabantse Wal.	In november 2022 is in afstemming met diverse partijen (vrijwilligers, verenigingen, inwoners, professionals) het Preventieakkoord 'Heel Steenbergens Actief' opgesteld en is hiermee subsidie aangevraagd en toegekend voor 2023.	 Volgens planning
We gaan steeds meer de wijken in (outreaching werken) op terreinen van armoede en eenzaamheid.	In 2022 is het 'Ernaartoe-team' uitgebreid om maximaal resultaat te behalen op gebied van de vroegsignalering van schuldenproblematiek, eenzaamheid, mentale problemen, vervuiling en andere problemen waar inwoners tegenaan lopen. Het Ernaartoe-team wordt ingezet om zo snel mogelijk grotere problemen te voorkomen op deze gebieden. In Dinteloord is in het najaar een startbijeenkomst tegen Eenzaamheid georganiseerd. Vanuit VWS heeft een spreker inwoners verteld over het herkennen, signaleren en het gesprek aangaan over Eenzaamheid. Het thema Eenzaamheid is betrokken bij de diverse activiteiten zoals 750 jaar Steenbergens en de burendag.	 Volgens planning
We investeren in laagdrempelig toegankelijke voorzieningen onder andere voor indicatieloze dagbesteding.	Sinds eind 2020 werken we aan hulp en ondersteuning voor inwoners vanuit onze partners MEE West-Brabant en Praktijk Memo, zonder dat daar een officiële doorverwijzing ('indicatie') voor nodig is. Vanaf oktober 2022 is dit geen proef meer, maar standaard dienstverlening.	 Afgerond
We bieden preventie en trainingen aan ter versterking van de veerkracht van onze inwoners, van jong tot oud.	In het najaar zijn de cursussen 'baby massage' en 'muziek op schoot' en 'pre-ouderschap' gestart om de band tussen ouder en kind te versterken en een gezonde hechting te bevorderen. Verder is er breed gestart met trainingen Sociale Vaardigheden (SOVA, groepen 4) en Rots en Water in de bovenbouw op alle basisscholen in de gemeente Steenbergens. WijZijn Steenbergens biedt training en ondersteuning op maat voor (kwetsbare) volwassenen en oudere inwoners, zoals mantelzorgondersteuning en contacttafel- weduwen en weduwnaars die onder begeleiding van rouwbegeleider om de week bij elkaar komen.	 Volgens planning

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We zetten in op doorontwikkeling van Vraagwijzer, waarbij we de kansen die de coronacrisis heeft opgeleverd omarmen (o.a. digitaal klantcontact en digitale dienstverlening door welzijns- en zorgaanbieders).	We zijn steeds meer hybride gaan werken: soms vindt contact plaats op Vraagwijzer zelf, soms op verzoek van inwoners juist online of op een andere plek. Naast het hybride werken wat onderdeel uitmaakt van de dienstverlening binnen Vraagwijzer heeft de doorontwikkeling verder vorm gekregen in 2022 doormiddel van een nieuwe website: https://vraagwijzer.gemeente-steenbergen.nl/. De motie 'Overplaatsing Vraagwijzer' wordt meegenomen in het onderzoek naar de herinrichtingsplan gemeentehuis.	 In ontwikkeling
We onderzoeken of ons subsidiebeleid, in onze rol als subsidieverstrekker en subsidieaanvrager, efficiënter en effectiever kan.	Vanwege personele wisselingen is het niet gelukt om in 2022 een subsidiebeidskader op te stellen.	 In ontwikkeling
Met de welzijnspartners werken we aan een monitor maatschappelijke effecten.	Het gezamenlijk monitoren van maatschappelijke effecten met de welzijnspartners is op een laag pitje gezet. Vanwege de beperkte capaciteit aan zowel de gemeentelijke als aan de aanbieders kant is (door)ontwikkeling op dit moment niet mogelijk. Er is voorrang gegeven aan de basis op orde krijgen, voldoende personele bezetting en voortgang van onze dienstverlening aan inwoners. Wel meten we het bereik van bijvoorbeeld onze inkomensregelingen en monitoren we de cijfers die we ontvangen vanuit de ISD/WVS.	 Niet gehaald
We optimaliseren de werkprocessen voor een goede afstemming van vraag en aanbod van ons maatschappelijk vastgoed. We stellen de eerste streefbeelden op. We actualiseren het meerjarig onderhoudsplan en meerjarig investeringsplan om de staat van ons vastgoed op peil te houden en duurzaamheidsmaatregelen uit te voeren. We inventariseren en herijken bestaande beleidskeuzes, beleidsregels en exploitatievoorkeuren ten behoeve van op te stellen accommodatiebeleid. We voeren de eerste maatregelen uit ter verduurzaming van ons vastgoed. We schaffen software aan waarmee we meer inzicht krijgen in de exploitatie van onze panden. We stellen een methodiek vast voor kostprijs dekkende huur en actualiseren waar nodig huurcontracten.	De processen rondom maatschappelijk vastgoed zijn volop in beweging. We hebben voornamelijk gewerkt aan de basis op orde. Alle maatschappelijk vastgoed panden zijn in beeld gebracht. De meerjaren onderhoudsplannen en meerjaren investeringen zijn vastgesteld met de begroting 2023. Voor een aantal panden zijn energiescans opgesteld, deze worden verder uitgewerkt. Daarnaast wordt er gekeken naar samenwerking met de provincie en een mogelijk investeringsfonds vanuit de gemeente. Er hebben een tiental gesprekken plaats gevonden met besturen van gemeenschapshuizen, zwembaden en sportverenigingen die te maken hebben met maatschappelijk vastgoed. Op deze manier zijn wensen en behoeften opgehaald en voornamelijk het toekomst perspectief. De methodiek voor de berekening van kostprijsdekkende huur zal onderdeel worden van het accommodatiebeleid en aangeboden worden aan de raad ter vaststelling.	 In ontwikkeling

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We gaan opnieuw met onderwijsbesturen in gesprek over het opstellen van een integraal huisvestingsplan (IHP).	Vanwege personele wisselingen is het niet gelukt om in 2022 een concept IHP op te stellen. Per november 2022 zijn er daarom twee externe projectleiders aangetrokken om het concept IHP vorm te geven. Alle schoolbesturen zijn door hen geïnformeerd over het plan van aanpak en met de meeste schoolbesturen is gesproken over hun visie op het IHP.	 In ontwikkeling
We gaan aan de slag met al dan niet tijdelijke uitbreiding van basisschool De Nieuwe Veste, als gevolg van forse groei van leerlingenaantallen.	De uitbreiding is gerealiseerd in de vorm van 2 semi-permanente units op het terrein van VMBO 't Ravelijn. Er zijn afspraken gemaakt over het gebruik daarvan tot en met het schooljaar 2023-2024. Over het tijdelijke gebruik in de jaren hierna zijn nog geen afspraken gemaakt. Met het bestuur is afgesproken dat een permanente oplossing wordt opgenomen in het IHP.	 Afgerond

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Beleidsplan Zorg voor Jeugd West Brabant 2015-2017	2014
Subsidieverordening Welzijn gemeente Steenbergen	2016
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2018	2017
Verordening adviesraad Sociaal Domein	2017
Beleidskader Zorg voor Jeugd	2018
Nota Sociaal Domein	2018
Nota kwaliteitsimpuls Welzijnswerk	2018
Nota kerngericht werken en overheidsparticipatie	2018
Beleidsnota Steenbergen Vitaal	2018
Beleidskader Jeugd en Jongerenwerk 2019-2022	2019
Beleidskader Bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023	2019
Verordening Jeugdhulp gemeente Steenbergen 2019	2019
Kadernota Maatschappelijk Vastgoed	2020
Kadernota Leefbaarheid en Kernen	2020
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Steenbergen	2021
Nota Steenbergen tegen Eenzaamheid 2022-2024	2022
Regiovisie jeugdhulp West-Brabant west 2022-2025	2022
Kadernota Spelen en bewegen	2022

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2022

Taakveld	Begroting 2022		begr. na wijz. 2022		Rekening 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Onderwijshuisvesting	743.710	-	829.569	-	907.647	86.597
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.251.590	424.684	1.251.590	424.684	1.350.472	524.230
Sportbeleid en activering	296.268	-	296.268	-	343.799	37.717
Samenkracht en burgerparticipatie	2.655.755	208.557	2.550.418	208.557	3.204.586	1.960.988
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.957.734	-	1.957.734	-	2.082.378	-
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	922.315	2.500	922.315	2.500	901.827	12.783
Maatwerkdienstverlening 18+	6.033.376	155.000	6.440.163	155.000	6.385.952	250.774
Maatwerkdienstverlening 18-	3.805.876	-	3.667.876	-	4.209.495	-
Geëscaleerde zorg 18-	407.955	-	455.431	-	456.086	-
Volksgezondheid	1.224.396	-	1.257.493	-	1.177.298	-
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	-6.477	-	-	-	-
Subtotaal	19.298.975	784.264	19.628.857	790.741	21.019.541	2.873.088
Mutaties reserves		150.326		165.326		120.326
Totaal	19.298.975	934.590	19.628.857	956.067	21.019.541	2.993.414
Saldo programma Mens & Samenleving	-18.364.385		-18.672.790		-18.026.127	

Doordat het grootste gedeelte van alle baten in programma Bestuur en Dienstverlening worden verantwoord geeft het programma Mens en Samenleving een negatief saldo. Wel sluit dit programma ten opzichte van de begroting na wijziging € 646.663 voordeliger. Dit programma dekt maar een gedeelte van de totale financiële omvang van het Sociaal Domein. In een afzonderlijke bijlage wordt een overzicht gegeven van de totale kosten van het Sociaal Domein. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000) tussen raming en werkelijk (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Samenkracht en burgerparticipatie	Vluchtelingenopvang Oekraïne	944.495	V	I	Dit betreft de regeling van de ministerie van Justitie en Veiligheid voor een specifieke uitkering voor gemeenten in verband met de bekostiging van acute opvang en verstrekkingen vanwege de oorlogssituatie in Oekraïne (Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne). Het Rijk vergoedt deze kosten op basis van een ministeriële regeling, een normbedrag per dag per gerealiseerde opvangplek. De kosten van de verstrekkingen waaronder het uitbetalen van leefgeld en de uitvoeringskosten van de opvang van ontheemden in een opvangvoorziening van de gemeente binnen de gemeentegrens vallen in 2022 ten opzichte van de specifieke uitkering gunstiger uit voor de gemeente Steenbergen.
Samenkracht en burgerparticipatie	Kleinschalig Collectief Vervoer	84.671	V	I	In 2022 heeft men minder gebruik gemaakt van de deeltaxi dan aanvankelijk rekening mee is gehouden in de prognose.
Samenkracht en burgerparticipatie	Peuterspeelzalen	60.547	V	S	De subsidies voor peuterspeelzalen worden gedekt middels het onderwijsachterstandenbeleid. Sinds 2022 worden deze facturen direct bij het onderwijsachterstandenbeleid geboekt waardoor er een voordeel ontstaat op het product peuterspeelzalen.
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Loketvoorziening Sociaal Domein	66.166	N	I	In 2022 zijn er 2 nieuwe functies binnen de loketvoorziening sociaal domein bijgekomen. Het betreft een junior beleidsmedewerker en een jeugdverpleegkundige. Met het aannemen van deze functies kunnen we nog meer inzetten op preventie. Hierdoor is de verwachting dat we op andere budgetten over gaan houden. Deze functies zijn daarom ook uit deze budgetten gedekt. De overschrijding op de loketvoorziening wordt daarom ook opgevangen middels onderschrijdingen op andere budgetten zoals bijvoorbeeld jeugdgezondheidszorg.
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Loketvoorziening Jeugd	58.250	N	S	De tarieven voor de inzet van jeugdprofessionals en het expertteam zijn in 2022 gestegen. De definitieve tarieven worden vaak pas laat bekend gemaakt waardoor deze niet meegenomen zijn in de begroting 2022.
Maatwerkdienstverlening 18+	WMO Ondersteuning	100.201	V	I	Op basis van cliëntontwikkeling en tarieven wordt er jaarlijks een prognose gemaakt. Er is niet één duidelijk verklaring voor dit voordeel op een budget van circa €6 miljoen (<1% afwijking). Ter illustratie: het voordeel staat ongeveer gelijk aan de jaarlijkse kosten voor drie cliënten met indicatie begeleiding zwaar.
Maatwerkdienstverlening 18+	Persoonsgebond. Budget WMO	49.783	V	I	In 2022 is het aantal PGB-budgethouders gedaald. Tevens is er sprake van een onderbesteding van 9% op het toegekende PGB-budget.
Maatwerkdienstverlening 18-	Niet vrij toegank. Voorziening jeugdzorg	381.833	N	I	Ondanks de intensieve monitoring van de budgetten Jeugdzorg en het vergroten van het voorspellend vermogen in 2022 hebben we te maken met ontwikkelingen die niet of slechts gedeeltelijk beïnvloedbaar zijn. In 2022 is er nog veel ingezet op het individuele kind. We hebben al een start gemaakt

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
					met de Ernaat toe teams om in te zetten op ouders. We verwachten hier betere resultaten mee te behalen en het effect terug te zien in 2023.
Maatwerkdienstverlening 18-	Uitvoeringskosten jeugdzorg	63.394	N	S	Voor jeugdzorg wordt er steeds meer en actiever gewerkt in de regio. Ook zijn de kwaliteitsmonitor en een innovatiebudget regionaal geïntroduceerd. Hierdoor zijn de kosten voor de dienstverleningsovereenkomst hoger uitgevallen.
Maatwerkdienstverlening 18-	Landelijk Transitie Arrangement	19.500	N	I	Ondanks de intensieve monitoring van de budgetten Jeugdzorg en het vergroten van het voorspellend vermogen in 2022 hebben we te maken met ontwikkelingen die niet of slechts gedeeltelijk beïnvloedbaar zijn. De mogelijke beheersmaatregelen zijn beperkt omdat er sprake is van een open eindregeling.
Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdzorgplus	82.128	N	I/S	JeugdzorgPlus (gesloten jeugdhulp) wordt berekend aan de hand van het aantal dagdelen dat jeugdigen gebruik maakt van een plek en daarnaast ook voor het in stand houden van de crisisvoorziening als voorziening voor de jeugdhulpregio WBW. De gemeente heeft geen invloed op de aantal plaatsingen en/of termijn van plaatsing in de gesloten jeugdhulp, daar de rechtbank deze maatregel uitspreekt. Gemeenten zijn wel verantwoordelijk voor het behouden van de voorziening in het jeugdzorglandschap en de financiering hiervan. In 2022 heeft één jeugdige vanuit de gemeente Steenberghe gebruik gemaakt van JeugdzorgPlus, welke langer dan voorzien is geplaatst. Dit heeft geresulteerd in een hogere eindafrekening.
Volksgezondheid	Jeugdgezondheidszorg	32.078	V	I	Met het aannemen van een jeugdverpleegkundige hebben wij minder hoeven inzetten op preventie via onze partners. Dit levert een besparing op.
Volksgezondheid	Openbare Gezondheidszorg	26.622	V	I	Er zijn minder kosten gemaakt voor het monitoren en sturen van het sociaal domein in 2022.
Volksgezondheid	Centrum Jeugd en gezin	22.445	V	I	Een aantal activiteiten zoals o.a. themabijeenkomsten hebben in 2022 niet plaatsgevonden.
Mutaties reserves	Beschikking over reserves	45.000	N	I	We zien op dit taakveld ten opzichte van de begroting een lagere onttrekking van € 45.000. Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2022 niet / gedeeltelijk zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. In 2022 leiden lagere uitgaven tot de volgende lagere onttrekkingen: integraal huisvestingsplan (€ 15.000) en realisatie sport- en beweegtuinen (€ 30.000). Deze zijn als verplichting op de algemene reserve opgenomen in de toelichting op deze reserve bij de balans. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd.

Legenda: V = Voordeel, N = Nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel, N = Neutraal

Investeringsen

Voor dit programma zijn de volgende investering opgenomen:

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Brandmeldinstallatie overige gemeenschapshuizen	16.000	-	16.000	nee	ja
Brandmeldinstallatie gemeenschapshuis De Stelle invest. 2023	19.632	7.974	11.658	nee	nee
TOTAAL	35.632	7.974	27.658		
Waarvan restant naar 2023	-	-	11.658		

Programma Kunst, cultuur en erfgoed

Beschrijving

Kunst, cultuur en erfgoed is van ons allemaal. Het is een stimulans voor sociale samenhang, bevordert de leefbaarheid en bepaalt mede de identiteit van onze gemeente. Veel activiteiten en initiatieven komen vanuit de inwoners zelf. De gemeente faciliteert en co-financiert deze initiatieven vanuit een samenhangend systeem van regelingen voor erfgoed, cultuur, welzijn, leefbaarheid en participatie. Belangrijkste doelstelling is dat alle kernen hun eigen identiteit en karakter behouden; dat geeft onze gemeente als geheel een unieke waarde. Die dragen we graag uit mét onze inwoners en naar onze gasten.

Portefeuillehouder(s)

- Wethouder Maurice Remery
- Wethouder Nadir Baali
- Wethouder Esther Prent

Wat hebben we bereikt in 2022?

Voortgang beleidsopgaven

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Het behouden en versterken van de kracht van ons cultureel erfgoed geven we een plek in het kader van Steenberg 2022 (750 jaar Steenberg stad, en 25 jaar gemeente Steenberg) door diverse activiteiten en onderdelen van Expeditie Nassau in samenhang te brengen met elkaar.	Tijdens het vestingfeest op 16 en 17 april stond het erfgoed en de geschiedenis van Steenberg centraal. Het muzikale veld uit de hele gemeente heeft zich gepresenteerd bij Fortissimo op 22 mei. De poldertocht van 11 en 12 juni bracht de deelnemers langs bijna alle mooie en historische plekken in Steenberg. De fietstocht deed in oktober zowel Steenberg als Dinteloord aan. Mede vanwege het jubileumjaar is de Gummaruskerk met het Vestinghuys door ruim 11.500 mensen bezocht.	 Afgerond
De financiële ondersteuning voor onze waardevolle musea verhogen we.	De jaarlijkse bijdrage voor onze musea is verhoogd van €400 naar €1500 en voor dit jaar uitgekeerd.	 Afgerond
Canon van de belangrijkste historische gebeurtenissen in de gemeente Steenberg verschijnt in een papieren en digitale versie.	Vanwege alle activiteiten in het jubileumjaar was er geen gelegenheid meer de canon af te maken en te presenteren. Dit is verschoven naar voorjaar 2023.	 In ontwikkeling
Activiteiten en initiatieven ten behoeve van cultuur die passen in de sfeer van het initiatievenfonds, ondersteunen wij vanuit dat fonds.	Er zijn vier aanvragen op het gebied van cultuur en erfgoed ondersteund vanuit het initiatievenfonds	 Afgerond
We stellen een stimuleringsregeling op die eigenaren motiveert om hun pand aan te laten wijzen als monument en/of verbouwen van de voorgevel in oude stijl.	Er is prioriteit gegeven aan het 'ambtelijk energie team'. Hierdoor is het opstellen van de stimuleringsregeling verplaatst naar het eerste kwartaal van 2023	 In ontwikkeling

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Kunst en cultuurnota 2014-2017 "De smaak van Steenbergen"	2013
Erfgoedbeleid	2018

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2022

Taakveld	Begroting 2022		begr. na wijz. 2022		Rekening 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	249.584	19.739	456.584	19.739	592.332	243.399
Cultureel erfgoed	166.392	-	180.892	-	143.955	-
Media	410.694	46.233	410.694	46.233	405.018	28.381
Geheel - Totaal	826.670	65.972	1.048.170	65.972	1.141.305	271.779
Mutaties reserves		144.911		361.911		233.110
Totaal	826.670	210.883	1.048.170	427.883	1.141.305	504.889
Saldo programma Kunst, cultuur & erfgoed	-615.787		-620.287		-636.416	

Doordat het grootste gedeelte van alle baten in programma Bestuur en Dienstverlening worden verantwoord geeft dit programma een negatief saldo. Wel sluit dit programma ten opzichte van de begroting na wijziging € 16.129 nadeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Kunst- en Cultuurbeleid	88.000	V	I	Een aantal projecten zijn nog niet definitief afgerond. Canon van Steenbergen - omdat het jubileumboek al in het jubileumjaar is verschenen hebben we in overleg met de uitgever besloten de uitgave van de canon naar 2023 te verschuiven. Kunstwerken per kern - voor iedere kern is nog een herinnering aan het jubileumjaar voorzien. Deze worden in de loop van 2023 geplaatst. Expeditie Nassau - vanwege het jubileumjaar is uitvoering van enkele activiteiten vertraagd die in 2023 zullen plaatsvinden. Hiervoor zijn al afspraken gemaakt.
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	129.000	N	I	We zien op dit taakveld ten opzichte van de begroting een lagere onttrekking van € 129.000. Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2022 niet/niet volledig zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd. In 2022 leiden deze lagere uitgaven tot onder andere de volgende lagere onttrekkingen: Expeditie Nassau € 94.000, Canon van Steenbergen € 21.000 en Kunstwerken per kern € 14.000. Genoemde zaken zijn als verplichting op de Algemene Reserve opgenomen in de toelichting op deze reserve bij de balans.

Legenda: V = Voordeel, N = Nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel, N = Neutraal

Investerings

Voor dit programma is de volgende investering opgenomen:

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/vervallen 2022
Aanpassingen pand Blauwstraat 30	350.000	6.755	343.245	nee	nee
TOTAAL	350.000	6.755	343.245		
Waarvan restant naar 2023	-	-	343.245		

Hieronder volgt de toelichting op de investering groter dan € 50.000:

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/vervallen 2022
Aanpassingen pand Blauwstraat 30	350.000	6.755	343.245	nee	nee
Toelichting:					
In 2022 zijn we gestart met het maken van een het ontwerp voor de aanpassingen van het pand en wordt in 2023 verder uitgewerkt. Er ligt nu een conceptontwerp klaar, maar door recente ontwikkelingen behoort het een en het ander nog met de betrokken partijen besproken te worden. De bedoeling is om meerdere maatschappelijk partijen te huisvesten in het gebouw.					

Programma Leefomgeving en duurzaamheid

Beschrijving

Leefomgeving en Duurzaamheid gaat over de leefomgeving van onze inwoners en ondernemers, bijvoorbeeld de buurt, de wijk, het centrum, het buitengebied, het bedrijventerrein of het sportveld. Centraal staat het zorgen voor een schone en veilige leefomgeving, waarin inwoners, ondernemers en verenigingen zo regelvrij mogelijk kunnen functioneren. Niet alleen voor nu, maar zeker ook voor de toekomst.

Portefeuillehouder(s):

- Burgemeester Ruud van den Belt
- Wethouder Maurice Remery
- Wethouder Kees Gommeren
- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Nadir Baali

Wat hebben we bereikt in 2022?

Het afgelopen jaar heeft het cluster veiligheid (wederom) volop in beweging gestaan. Er is druk gewerkt aan zowel actuele gebeurtenissen als reguliere (toenemende) werkzaamheden. Denk hierbij aan de unlocking van de coronamaatregelen en de ondersteuning bij de vele evenementen ter ere van 750 jaar Steenbergen/25 jaar één gemeente.

In 2022 is het wijkgericht werken binnen de fysieke leefomgeving verder vormgegeven door het team veiligheid en de boa's (3fte.) middels de invoering van wijksprekuren en meer zichtbaarheid in de wijken. Hierbij wordt er proactief in plaats van reactief gehandeld. Zo krijgen we een beter beeld wat er in de wijken/kernen speelt en kunnen we hier gericht invulling aan geven.

Ook is de "blauwe gang" gerealiseerd in het gemeentehuis, wat zorgt voor een effectievere en efficiëntere samenwerking binnen het cluster veiligheid, met inbegrip van onze wijkagenten en de boa's, die we als gemeente zelf in dienst hebben genomen na beëindiging van de regionale boa-pool. De realisatie van de "blauwe gang", en de bijhorende werkwijze, draagt nadrukkelijk bij aan een veilige(re) en leefbare leefomgeving.

Uit de resultaten van de Veiligheidsmonitor 2021 mag worden afgeleid dat we sowieso al op de goede weg zaten met ons beleid. Onze inwoners ervaren hun (sociale) leefomgeving over het algemeen als veilig en de leefbaarheid van de eigen woonbuurt werd in deze monitor gemiddeld met een 7,6 gewaardeerd; hoger dan de gemiddelde waardering in ons politiedistrict De Markiezzaten, de politie-eenheid Zeeland- West-Brabant en Nederland.

De samenwerking met interne en externe partners die in onze kernen en wijken actief zijn, is afgelopen jaar nog intensiever en integraler geworden. Dit betreft onder meer politie, buurtpreventieteam (waaronder de nieuwe polderbrigade in het buitengebied van Kruisland), Buurtbemiddeling, wijkteams, boa's, jongerenwerk, het sociaal domein en andere aanspreekpunten binnen de gemeente.

Verder is er nadrukkelijker toezicht gehouden op het water, wat onze ambitie als recreatieve waterpoort in de regio versterkt. De aandacht voor en aanpak van overlastgevende jeugd, mensen met onbegrepen gedrag, zorgmijders en ondermijning is onverminderd door gegaan.

Vanuit het cluster veiligheid werd, zoals te doen gebruikelijk, ook de bestuurlijke ondersteuning verzorgd binnen de basisteamdriehoek, district De Markiezzaten, politie-eenheid Zeeland-West-Brabant en de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

Het aantal juridische trajecten tot sluiting van drugspanen (artikel 13b Opiumwet) bedroeg in 2022 twee trajecten; tegenover tien trajecten in 2021. Hieronder zijn zowel softdrugs als harddrugs (waaronder één drugsclub) gerekend. Er zijn twee bezwaarzaken op deze sluitingen geweest. Tenslotte zijn er door het cluster Veiligheid acht projectplannen rondom niet gesprongen explosieven behandeld.

De grondige voorbereiding op de (aanloop naar de) jaarwisseling 2022/2023, ook in samenwerking met onze buurgemeenten, heeft zijn uitwerking niet gemist. De jaarwisseling is zodoende over het algemeen rustig en veilig verlopen.

Ten slotte is in 2022 het integrale veiligheidsplan van ons district De Markiezzaten voor de periode 2023-2026 tot stand gekomen. Dit beleidsplan is samen met de andere zeven gemeenten uit het district en alle andere partners uit het veiligheidsdomein opgesteld. Hierbij zijn alle vraagstukken binnen het veiligheidsdomein opnieuw bekeken en geprioriteerd. In januari 2023 heeft de raad hiervan kennisgenomen en positief op gereageerd.

Voortgang beleidsopgaven

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Realisatie van huisvestingsplannen voor arbeidsmigranten.	De realisatie van nieuwe pension- en logiesgebouwen is ondergebracht in de lijnorganisatie en wordt opgepakt als regulier werk. Het college heeft principemedewerking verleend aan één plan. Twee partijen hebben kenbaar gemaakt dat zij grootschalige huisvesting willen realiseren. Aan één project is door het college principemedewerking verleend. Dat project bevindt zich nu in de onderzoeks- en ontwerpfase. Voor het tweede project is in januari 2023 een principeverzoek ingediend door de initiatiefnemer. Alle plannen moeten aantoonbaar voldoen aan het beleid. Sinds de vaststelling van het beleid zijn 6 vergunningen verleend voor huisvesting op het agrarisch bedrijf, goed voor de realisatie van 209 verblijfsplaatsen. Er loopt op het moment van schrijven één initiatief ten behoeve van de huisvesting op het agrarisch bedrijf.	 Volgens planning
Uitvoeren van de Regionale Energiestrategie (RES West-Brabant 1.0 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma).	De transportschaarste energie in Noord-Brabant en Limburg is nog steeds actueel. De energietransitie is daardoor in 2022 voor een groot deel stil komen te vallen. TenneT en Enexis werken aan een oplossing. Wij laten ons over de voortgang informeren. Dit doen wij in gezamenlijkheid met de andere partners in onze RES-regio.	 In ontwikkeling
Vervolg geven aan de Transitievisie Warmte.	Het ontwikkelen van de transitievisie warmte fase II is in 2022 grotendeels uitgevoerd. Het proces van zienswijzen en besluitvorming zal in 2023 tot het eindresultaat leiden van de visie. De oorzaak van deze vertraging is te verklaren door krapte op de arbeidsmarkt. Op dit dossier is vanaf september 2022 een vacature.	 Niet gehaald
Acties uitvoeren in het kader van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW).	De RREW is in december 2022 tot een einde gekomen. De RREW beschouwen wij als succesvol. Alle uitgevoerde acties hebben geresulteerd in een bereik van 1895 huishoudens die gebruik hebben gemaakt van 1 of meerdere acties.	 Afgerond
We geven uitvoering aan het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2021-2022.	In 2022 gaven we uitvoering aan het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. Hoewel een aantal acties een doorlopend karakter heeft zijn een groot aantal projecten en acties tot uitvoer gekomen. Zoals de RREW, de geveltuinjesactie en Transitievisie Warmte fase II en RES.	 Volgens planning

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We voeren de 'geveltuintjesactie' uit en verloten per kern een professioneel tuinontwerp (Operatie Steenbreek).	In 2022 zijn in totaal 35 aanvragen voor een geveltuintje gedaan in onze gemeente. De inwoners die een aanvraag indienden zijn erg enthousiast. Wij verwachten de aanleg in het 1e kwartaal van 2023 te realiseren.	 Volgens planning
Duurzaam maken van het eigen maatschappelijke vastgoed.	Bij alle maatschappelijk vastgoed panden, die in eigendom zijn bij de gemeente, zullen energiescans worden uitgevoerd. Voor een aantal panden zijn deze inmiddels verricht, deze worden verder uitgewerkt in maatregelen. De maatregelen en financiële consequenties worden zo mogelijk meegenomen met de maatregelen uit de Meerjaren onderhoudsplannen of als autonome investeringen gerealiseerd. De zwembadafdekking in de Meermin en de aanpak van de verduurzaming van de Buitelstee zijn daar voorbeelden van die in 2023 worden gerealiseerd	 In ontwikkeling
Stimuleren van initiatieven voor duurzame energie, met name voor bestaande gebouwde omgeving.	Duurzaam Steenbergen heeft meer tijd nodig om het project te realiseren, vanwege verhoogde prijzen en leveringstijden van sommige materialen en onderdelen voor het zonnepark, alsmede het grillige verloop van de lange termijn contractprijzen van elektriciteit. In 2023 verkent de corporatie welke mogelijkheden er zijn voor een eventueel vervolg.	 In ontwikkeling
Verdere concretisering van de Omgevingsvisie	Er is gestart met het voorbereiden van de aanbesteding van de Omgevingsvisie. Deze wordt in het eerste kwartaal van 2023 afgerond. Tevens wordt er gewerkt aan een discussienota met hoofduitgangspunten voor de behandeling door de gemeenteraad.	 In ontwikkeling
Vorbereiden van een Omgevingsplan.	In het kader van de implementatie van de Omgevingswet is een aanvang gemaakt met het oefenen om het Omgevingsplan te kunnen wijzigen.	 In ontwikkeling
Vorbereiden voor aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet.	In het kader van de implementatie van de Omgevingswet is een aanvang gemaakt met het oefenen om het Omgevingsplan te kunnen wijzigen. De organisatie is gereed om te starten met de uitvoering van de Omgevingswet.	 In ontwikkeling

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Uitvoering geven aan het meerjarig uitvoeringsplan van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan.	In 2022 is de studie randweg Steenberg-West onderdeel geworden van de gebiedsontwikkeling Steenberg-West. De omleidingsroute Dinteloord wordt op een later moment nader bekeken in het ontwikkelplan Dinteloord. Er is hard gewerkt aan het onderzoek naar de realisatie van een mobiliteitshub in Dinteloord en de prognosekaart en plankaart voor de E-laadpunten is opgesteld. In november is de rapportage voor de motie drempelschouw opgeleverd. Ook is er een stap gemaakt met de lokale gedragscampagnes en is de aanpak "Jongleren" in het verkeer geactualiseerd.	 In ontwikkeling
Versterken van landschaps- en natuurwaarden, o.a. door uitvoering te geven aan inrichting gebied rondom dijkverzwaring Doornedijkje.	In 2022 hebben diverse voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden. De voorbereiding van de dijkverzwaring is gestart maar nog niet afgerond. Er zijn op dit moment geen verdere ontwikkelingen op het gebied van de inrichting rondom Doornedijkje.	 In ontwikkeling
In samenwerking met Waterschap Brabantse Delta beheren en doorontwikkelen we de ecologische verbindingzones.	Ter voorbereiding op de uitvoering inventariseert Brabantse Delta samen met de gemeente voor Vliet Ligne Noord de risico's op het gebied van bijvoorbeeld tijd, techniek en omgeving zodat de gevolgen van deze eventuele risico's voorkomen of beperkt kunnen worden. Daarnaast wordt de opdracht voor het definitieve ontwerp voorbereid.	 In ontwikkeling
Nieuwe regionale woningbouwplanning vaststellen met instemming van gemeenteraad.	Door gewijzigd beleid van de minister worden deze afspraken nu vastgelegd in de regionale woondeal. Deze wordt in maart 2023 ondertekend. Het college is akkoord gegaan met de woondeal op d.d. 14 februari 2023	 In ontwikkeling
25% van de op te leveren nieuwbouw woningen zal geschikt zijn voor nestverlaters.	Uit een eerste voorlopige inventarisatie blijkt 36 % van de opgeleverde nieuwbouw in 2022 woningen geschikt is voor nestverlaters. Dat wil zeggen dat het huurwoningen onder de huursubsidiegrens en koopwoningen onder de starterskoopgrens van € 215.000,- zijn.	 Volgens planning
Woon(zorg)visies opstellen op kernniveau.	Proces is opgestart. Voor de kern Steenberg heeft in december 2022 een deskundigen bijeenkomst plaatsgevonden met zorgpartijen, welzijnsorganisaties, huurdersvereniging, oudenbond, makelaars en woningbouwcorporaties. Onder andere deze input wordt gebruikt voor het opstellen van de Woonzorg Visie. In het eerste half jaar van 2023 staat nog bijeenkomsten gepland in alle kernen voor de inwoners en nog een deskundigenbijeenkomst voor	 In ontwikkeling

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
	de kern Dinteloord. Het gehele participatieproces zal worden afgesloten met een gezamenlijke terugkoppelings bijeenkomst voor heel de gemeente. De planning is om woonzorgvisie nu vast te stellen in vierde kwartaal 2023. Planning is aangepast om zo rekening te kunnen houden met het nieuwe in 2022 aangepaste rijksbeleid.	
Een natuurspeeltuin in het Stadspark realiseren, door dit onderdeel te laten zijn van het renovatieplan Stadspark.	Bevindt zich op dit moment in de planuitwerking, de burgerparticipatie is afgerond met een definitief ontwerp en de natuurspeeltuin kan naar verwachting nog in 2023 kan worden gerealiseerd in het kader van het renovatieplan Stadspark.	 In ontwikkeling
Locatieonderzoek en vervolgens planontwerp voor de realisering van een natuurspeeltuin in Dinteloord.	In de tweede helft van 2023 kan naar verwachting gestart worden met het Uitvoeringsprogramma voor Spelen en Bewegen. In dat kader zal gekeken worden naar een zo geschikt mogelijke locatie. In overleg met de Dorpsraad is het begin van de aanleg nog even uitgesteld. Er zal worden gezien of burgerparticipatie een haalbare kaart is. De start van de realisatie kan mogelijk eind 2023 plaats vinden met een overloop naar 2024.	 In ontwikkeling

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Duurzaamheidsnota Steenbergen 2012-2020	2012
Regionale afvalvisie Duurzaam West Brabant	2012
Bodemkwaliteitskaart / Nota Bodembeheer	2013
Convenant Duurzaam Bouwen	2014
Woonvisie	2015
Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Omgevingsrecht Steenbergen	2016
Beleidsplan Van Afval Naar Grondstof 2016-2020	2016
Kaderstellende nota evenementenbeleid	2017
Algemene verordening ondergrondse infrastructuur	2017
Regionaal crisisplan Veiligheidsregio Midden en West Brabant	2018
Beleidsvisie externe veiligheid	2018
Stimuleringsregeling kwaliteitsimpuls particuliere woningvoorraad	2018
Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 "Samen bouwen aan onze veiligheid"	2019
Structuurvisie	2019
Regionaal Beleidsplan Zeeland-West-Brabant 2019 – 2022 (door gemeenten, Openbaar Ministerie en politie)	2019
Actieprogramma Regio West-Brabant 2019-2023	2019
Woonwagenbeleid	2019
Algemene Plaatselijke verordening	2020
Beleidsnota huisvesting Arbeidsmigranten	2020
Visie Energie en Ruimte Steenbergen (onderdeel van structuurvisie)	2020
Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan	2020
Regionale Energiestrategie West-Brabant 1.0	2021
Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer Steenbergen	2021
Nota grondbeleid	2021
Verordening Starterslening	2021
Beheerplan wegen, civiele kunstwerken, openbare verlichting en Groenbeheer 2022-2025	2021
Uitvoeringsprogramma Handhaving / VTH beleidsplan (2022-2025)	2021
Transitievisie Warmte gemeente Steenbergen Fase 1	2021
Verordening adviesraad verkeer	2021
Regionale verstedelijkingsstrategie	2022
Wet Voorkeursrecht Gemeente	2022
Beheerplan vastgoed 2023-2026	2022
Kadernota Spelen en Bewegen	2022
Verordeningen Omgevingswet (nog vast te stellen)	2022

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2022

Taakveld	Begroting 2022		begr. na wijz. 2022		Rekening 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-24.082	-	-397	-
Crisisbeheersing en brandweer	1.500.050	-	1.508.377	-	1.588.455	49.984
Openbare orde en veiligheid	864.512	18.000	890.233	18.000	800.626	10.669
Verkeer en vervoer	5.038.246	246.700	5.436.042	321.700	5.002.659	290.448
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	440.628	440.628	511.100	511.100	570.300	524.400
Sportaccommodaties	1.498.034	403.679	1.428.211	403.679	1.447.424	531.790
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.419.799	6.795	2.532.797	27.295	2.131.490	58.185
Riolering	1.656.667	2.271.189	1.781.632	2.444.689	1.471.100	1.990.330
Afval	3.209.869	4.152.703	3.623.867	4.468.501	3.824.995	4.649.351
Milieubeheer	825.786	-	1.339.161	-	941.823	41.409
Begraafplaatsen en crematoria	113.617	78.153	113.617	78.153	75.043	42.718
Ruimte en leefomgeving	1.340.281	129.842	1.563.531	290.492	2.579.242	1.581.541
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.384.171	3.384.171	4.734.611	4.734.611	2.556.619	2.384.449
Wonen en bouwen	852.420	714.491	1.006.120	714.491	1.150.510	833.631
Geheel - Totaal	23.144.080	11.846.351	26.445.217	14.012.711	24.139.889	12.988.906
Mutaties reserves	33.682	741.334	33.682	1.801.864	33.682	1.373.530
Totaal	23.177.762	12.587.685	26.478.899	15.814.575	24.173.571	14.362.436
Saldo programma Leefomgeving & duurzaamheid	-10.590.077		-10.664.324		-9.811.135	

Doordat het grootste gedeelte van alle baten in programma Bestuur en Dienstverlening worden verantwoord geeft het programma Leefomgeving en duurzaamheid een negatief saldo. Wel sluit dit programma ten opzichte van de begroting na wijziging € 853.189 voordeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Crisisbeheersing	COVID-19	194.721	N	I	In dit taakveld worden de kosten COVID-19 geboekt die via de maatregelenpakketten van gemeente Steenbergse zijn uitgegeven. De dekking hiervan is het steunfonds Corona (reserve) en de algemene middelen die van het Rijk via de algemene uitkering zijn ontvangen.
Crisisbeheersing	Veiligheidsregio	172.581	V	I	In de jaarrekening 2022 van de veiligheidsregio is naar aanleiding van een bestuursbesluit van het algemeen bestuur op 09 februari 2022 de egaliseringsreserve kapitaallasten opgeheven. Via de resultaatbestemming 2022 komt hiermee eenmalig een behoorlijk bedrag terug richting de gemeenten.
Openbare orde en veiligheid	Integrale handhaving	65.118	V	I	Hierbij is de inhuur van 0,50 fte toezichthouder WABO (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) geraamd op deze post, maar werkelijke uitgaven zijn in 2022 opgevangen binnen een andere post binnen de begroting. Daarnaast vallen de kosten van de projectmatige controles lager uit, omdat bepaalde werkzaamheden worden doorgeschoven naar 2023. Het gaat dan bijvoorbeeld om onrechtmatig verblijf bij de boten aan de Sasdijk in Dinteloord, camping de Uitwijk en van arbeidsmigranten in de gemeente.
Verkeer en vervoer	Wegen, straten en pleinen	143.034	N	I/S	In 2023 is afscheid genomen van de oude leverancier voor maaien en bermen, omdat deze kwalitatief geen goed werk afleverde. Vandaar is in 2023 een nieuwe aanbesteding opgestart en bij de nieuwe leverancier vielen de kosten hoger uit op basis van het opgestelde bestek. Reden hiervoor zijn de hogere brandstofprijzen en stijging van andere kosten. deze aanbesteding is gezamenlijk met het waterschap gedaan. Bij de komende tussenrapportage 2023 en perspectiefnota komt een verzoek om het budget te herzien naar de realiteit.
Verkeer en vervoer	Wegen, straten en pleinen	125.092	V	I	Op andere posten van wegen zijn de kosten lager of de opbrengsten hoger, met name bij: - Hogere legesvergoedingen welke de gemeente ontvangt van nutsbedrijven, die glasvezel aanleggen; - Budget voor herstelwerkzaamheden, welke beschikbaar is gekomen vanuit de beheersplannen is niet benut (kosten zijn mogelijk op andere posten geboekt).
Verkeer en vervoer	Centrumhaven Dinteloord RO	47.990	V	I	CentrumHaven Dinteloord is nog steeds in uitvoering. Dit bedrag is beschikbaar gesteld vanuit de algemene reserve. Het wachten is echter op de herinrichting van de Steenbergseweg en een bouwplan op de plaats van de verpauperde panden. Er zijn ook dwarsverbanden gelegd met het GVVP voor wat betreft het instellen van éénrichtingsverkeer en de herinrichting van het busstation. Bij de eerstvolgende reconstructie van de infra rond de Kreek en het Raadhuisplein zullen deze straten volgens de eisen van de beeldkwaliteitsvisie worden ingericht.
Verkeer en vervoer	GVVP	363.729	V	I	Het budget van de GVVP studies is in 2022 aangevuld met de beschikbaar gestelde middelen voor de vervolgstudies naar de randweg Steenbergse met

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
					ruimtelijke ontwikkelingen en de haalbaarheidsstudie omleidingsroute Dinteloord. De werkelijk uitgaven voor het gehele budget van de GVVP studies is in werkelijkheid lager uitgevallen. Een aantal GVVP studies lopen in 2023 door. In de jaarschijf 2023 wordt € 35.000 beschikbaar gesteld. In totaal is er voor 2023 een budget van € 410.000 benodigd voor de GVVP studies. Het voorstel is om € 315.000 van de overtoollige middelen uit 2022 over te hevelen naar 2023 via de resultaatbestemming. Een deel van deze kosten wordt gedekt uit de bestemmingsreserve GVVP, namelijk € 60.000. Hiervan is € 24.000 van benut in 2022 en voorstel is om restantbedrag van € 37.000 extra uit de bestemmingsreserve GVVP te halen in 2023. In een bijlage bij dit boekwerk is een overzicht opgenomen waarin per project van het GVVP nader uiteen is gezet wat tot eind 2022 daarop is uitgegeven.
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Bestemmingsplan Reinierpolder 1	45.900	N	I	Na de actualisatie van de grondexploitatie per 1-1-2023 laat fase 1 een positief resultaat zien van € 140.000 op eindwaarde. Fase 1 wordt negatiever door hoge inflatie en vertraging in de uitvoering. Tot en met 2021 heeft er een winstneming plaatsgevonden van € 170.300. Nu het saldo in de grondexploitatie teruggelopen is, moeten we conform de regels van de BBV ook een deel van de tussentijdse winst terugdraaien. In de jaarrekening 2022 nemen we een negatieve tussentijdse winst van € 45.900.
Sportaccommodaties	Zwembad de Meermin, plus onderhoud	75.054	V	I	Vanwege het warme weer is er afgelopen zomer volop gebruik gemaakt van het zwembad. Dit resulteert in een hogere omzet aan dagkaarten en horeca dan vooraf is ingeschat. Verder zijn de werkzaamheden voor wat betreft de vloerafwerking zijn nog in uitvoering. Derhalve is het verzoek om het restant van € 23.000 door te schuiven naar 2023.
Sportaccommodaties	Sportpark Seringenlaan onderhoud	35.499	V	I	Met de tussenrapportage 2022 is er budget beschikbaar gesteld voor de sanering van asbestverwijdering voor kleedgebouwen van diverse sportparken, waaronder ook de sportpark Seringenlaan, Kruisland en Nieuw-Vossemeer. Het verwijderen van de asbest heeft reeds in 2022 plaatsgevonden. De herstelwerkzaamheden dienen nog in 2023 plaats te vinden, vandaar het verzoek om restantbudget van € 35.000 via de resultaatbestemming over te hevelen naar 2023.
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openbaar Groen	74.925	V	I	De Buitendienst heeft afgelopen jaar ook veel geholpen bij het project opvang vluchtelingen Oekraïne, vandaar hebben zij wat minder uren besteed aan het openbaar groen. Verder vallen de kapitaallasten minder hoog uit, omdat bepaalde investeringen zijn vertraagd.
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Verbetering openbaar groen	202.579	V	I	Dit eenmalig geld is benodigd voor de uitvoering van de visie van entrees/rotondes en wordt gedekt door een uitname uit de algemene reserve (totaal € 230.000). Hiervan is in 2022 niets uitgegeven. In het najaar 2022 is met beantwoording van artikel 40 vragen de laatste stand van zaken beschreven. Een aantal deelprojecten

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
					behoren nog uitgevoerd te worden. In 2023 is hiervoor een bedrag nodig van € 175.000 om alsnog deze zaken te regelen voor de Reinierpolder I en II en de aanschaf van kompartalen (borden). Het voorstel is wederom het benodigde bedrag van € 175.000 in 2023 beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve.
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Speeltuinen, speelplaatsen en trapveldjes	104.057	V	I	Voor 2022 zijn eenmalige budgetten beschikbaar gesteld voor de vervanging van speelterreinen/toestellen en sport/beweegtuinen. Deels is het budget vanuit 2021 overgeheveld. Deze eenmalige kosten worden gedekt uit de algemene reserve. Verder vallen de kapitaallasten minder hoog uit, omdat bepaalde investeringen zijn vertraagd. Omdat er geen interne capaciteit was in 2022 zijn de geplande activiteiten niet uitgevoerd. In 2022 is de kadernota spelen en bewegen vastgesteld. Daarin is deze capaciteit beschikbaar gekomen, welke in 2023 zal worden ingevuld. Daarna kan een inhaalslag gemaakt worden en zal er een uitvoeringsprogramma worden opgesteld. Vandaar wordt er voorgesteld om het restantbudget van € 121.000 (€ 91.000 + € 31.000) over te hevelen naar 2023 en het voorstel deze eenmalige lasten wederom uit de algemene reserve te halen. In 2022 is alleen kosten voor het noodzakelijk onderhoud gemaakt.
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Waterlossingen, sloten enz./ Natuurbescherming	29.604	V	I	Op deze posten is minder uitgegeven aan onderhoud dan gepland. Verder vallen de kapitaallasten op deze posten minder hoog uit, omdat investeringen zijn vertraagd.
Riolering	Riolering	143.827	N	I	Bij taakveld riolering is een tekort te zien, met name omdat de werkelijke opbrengsten lager uitvallen dan begrote opbrengsten. Dit komt, omdat ten tijde van de begroting 2022 in het najaar 2021 met een hoger tarief is gerekend dan later is vastgesteld bij de behandeling van de belastingverordeningen 2022 in december 2021. Bij de behandeling van de belastingverordening is ook gekeken naar het uitgavenpatroon uit 2021 (was sprake van een overschot), de begrote kosten 2022 en de huidige stand van de voorziening. Er is tijdens de behandeling van de belastingverordening ervoor gekozen om het tarief 2022 maximaal met de inflatie te laten stijgen en niet de doorrekening van de begroting 2022 te hanteren, die zou leiden tot een stijging van 15% op het tarief. Eind 2022 zit er behoorlijk wat middelen in de voorziening riolering om de begrote kostenstijging 2022 op te vangen. De stand van de voorziening bestaat uit overtollige middelen vanuit het verleden geïnd bij de burger door het tarief en dat behoort op een later moment dan terug te vloeien naar de burger. Daarnaast is het ook de doelstelling van de voorziening om de tarieven over meerdere jaren gelijk te houden (dempsen). Met de belastingverordening is destijds besloten een uitname van € 250.000 te doen om de tarieven ten hoogste met de inflatie te laten stijgen. Ondanks de lagere baten vallen de lasten ook mee. Met name op de posten inspectiekosten en kapitaallasten (vertraging

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
					investeringen) is in 2022 minder besteed. Per saldo behoort er € 72.706 onttrokken te worden vanuit de voorziening riolering om baten en lasten met elkaar sluitend te krijgen (100% kostendekkendheid). Een berekening hiervan is terug te vinden in de paragraaf lokale heffingen, subtitel "rioolrecht".
Milieubeheer	Energietransitie/ duurzaamheid	419.164	V	I	De acties van de campagne Operatie Steenbreek hebben nog niet de gewenste doelen opgeleverd. Er is maar een aantal beplantingen geweest waardoor het budget van € 35.000 niet is opgemaakt. Daarnaast is in 2022 onvoldoende capaciteitsruimte geweest voor het uitvoeren van de door het Rijk uitgekeerde middelen voor het bestaande klimaatbeleid, de wijkaanpak t.g.v. de Transitie Visie Warmte en de energieloketten (€ 384.075). Er wordt voorgesteld om het dit restantbudget ter grootte van € 419.075 als resultaatbestemming over te hevelen naar 2023.
Milieubeheer	Milieubeheer (OMWB)	17.661	V	I	Over het jaar 2022 is een positieve afrekening vanuit de OMWB ontvangen vanwege niet uitgevoerde taken in het vastgestelde werkprogramma van de OMWB met de gemeente Steenberghe.
Ruimte en leefomgeving	Ruimtelijke ordening	68.167	V	I	Bij de vaststelling van de jaarstukken 2021 zijn er middelen voor ruimtelijke ordening vanuit de algemene reserve overgeheveld. Het onderzoek vrijgekomen agrarische bebouwing is niet uitgevoerd (€ 30.000). Daarnaast zijn niet alle middelen ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling (€ 25.357) besteed. Deze middelen vallen vrij.
Ruimte en leefomgeving	Opgave Omgevingswet	107.974	V	I	Door het steeds uitstellen van de omgevingswet zijn nog niet alle taken voor de introductie/implementatie uitgevoerd. Inmiddels is de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet bekend, namelijk 1 januari 2024. Voorgesteld wordt het restantbudget als claim op de algemene reserve over te hevelen naar 2023.
Ruimte en leefomgeving	Projecten (algemeen)	89.884	V	I	Vanuit de stelpost ambities uit de samenleving is in de begroting 2022 middelen (€ 325.000) beschikbaar gesteld om de gebiedsontwikkelingen te concretiseren en een begin te maken met de uitvoering ervan. Daarvan is € 235.000 besteed voor extra inzet om de implementatie gebiedsontwikkeling in gang te zetten. De middelen vallen vrij.
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Centrumplan Welberg	55.270	N	I	Deze grondexploitatie is in de nieuwe doorrekening negatiever bijgesteld. De kosten 2022 waren hoger vanwege een negatief aanbestedingsresultaat. Ook is er rekening gehouden met de inflatie. De verliesvoorziening is met € 55.270 opgehoogd om het negatieve resultaat te dekken.
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Bestemmingsplan Buiten de Veste	116.900	N	I	De per 1-1-2023 herziene grondexploitatie sluit in 2026 met een geraamd saldo van € 0. De grondexploitatie is negatief bijgesteld door de forse inflatie in 2022. Door een meer sociaal programma dan voorheen zijn ook de inkomsten uit grondverkoop naar beneden bijgesteld. Gezien de voorgaande verwachting dat de exploitatie

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
					met een positief saldo zal sluiten, heeft tot en met 2021 een winstneming plaatsgevonden van € 116.900. Deze wordt teruggedraaid. In de jaarrekening 2022 wordt een negatieve winst van € 116.900 genomen.
Wonen en bouwen	Bouwleges/ Wabo vergunningen	62.784	V	I	De bouwleges vallen gunstiger uit, omdat met name aan het einde van het jaar een vergunning is afgegeven en de bouwleges zijn ontvangen voor de vestiging van een machinefabriek.
Wonen en bouwen	Project Normalisatie woonwagenscentra Steenbergen	152.431	N	I	In 2019 heeft de raad gelden beschikbaar gesteld voor de project om de woonwagencentra op te starten. In de reserve was nog afgerond € 38.000 beschikbaar voor dit project en de rest zou worden gedekt met verkoop van de standplaatsen. Eind 2022 is de aanpassing van het woonwagenbeleid in de raad behandeld. Daarvoor is begin november 2022 een verkoopprognose opgesteld met als aanname dat er in 2022 in totaal 6 verkopen bij de notaris zouden passeren. Hiermee zou het saldo van de egaliseringsreserve in 2022 een positief saldo hebben. Vanwege administratieve redenen en capaciteit bij de notaris zijn in 2022 slechts 2 verkopen gepasseerd. Dit scheelt afgerond € 120.000 aan opbrengsten ten opzichte van de eerdere prognose. Het betreft echter geen afstel, maar uitstel. De resterende verkopen zullen in 2023 plaatsvinden, hetgeen in 2023 zorgt voor een extra opbrengst. Hierdoor hoeft er in 2023 geen beroep gedaan te worden op de algemene reserve, zoals dat is besloten in de raadsvergadering van december 2022.
Wonen en bouwen	Exploitatie overige panden	64.157	V	I	Voorgaand jaar is via de resultaatbestemming € 100.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek voor energieneutraal/verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Hiervan is een deel in 2022 uitgevoerd, hetgeen € 24.200 heeft gekost. Dit bedrag is beschikbaar gesteld vanuit de algemene reserve. Gezien de ambities voor verdere verduurzaming is het verzoek om het restantbudget € 76.000 (afgerond) over te hevelen naar 2023 en deze eenmalige lasten in 2023 wederom uit de reserves te financieren.
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	428.334	N	I	In bovengenoemde analyse blijkt, dat bepaalde eenmalige budgetten 2022, welke bekostigd zijn vanuit de algemene reserve, niet zijn uitgegeven. Dit zorgt voor een lagere uitname uit de reserves bij programma 3. De belangrijkste posten zijn de eenmalige budgetten voor: - Entrees en rotondes - Implementatie omgevingswet - Centrumhaven Dinteloord - Onderzoek energieneutraal gemeentelijke gebouwen - Sport/beweegtuinen + speelterreinen/toestellen Daar tegenover zorgen de kosten van corona, zoals toegelicht bij taakveld " crisisbeheersing" voor een hogere uitname van de reserves.

Legenda: V = Voordeel, N = Nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel, N = Neutraal

Investeringsen

Voor dit programma zijn de volgende investeringen opgenomen:

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Hekwerk brandweerkazerne Steenberg	25.000	23.859	1.141	ja	ja
Herinrichting N259	3.678.421	3.223.626	454.795	ja	nee
Maatreg instel 60 kmzone erftoegangswegen	58.000	16.078	41.922	ja	ja
Centrum Haven Dinteloord	1.500.000	1.255.029	244.971	ja	nee
Vervangen straatnaambordjes	50.000	-	50.000	nee	nee
Gemeentelijk Verkeer-Vervoerplan 2021-2030	1.725.000	332.815	1.392.185	nee	nee
Vorbereidingskrediet herinr.Kreekweg/Noordzeedijk D'oord	112.500	1.295	111.205	nee	nee
Vervanging kunstwerken	703.000	554.246	148.754	nee	nee
Vervanging kunstwerken 2020	644.100	644.100	-	ja	ja
Vervanging kunstwerken 2022 (houten bruggen)	1.069.515	28.174	1.041.341	nee	nee
Vervanging kunstwerken 2022 (stalen bruggen)	387.171	6.040	381.131	nee	nee
Vervanging wegen 2022	821.313	-	821.313	nee	nee
Restauratie coupure Kruisland	21.500	20.632	868	ja	nee
Verv. Masten openb.verlichting 2021	191.400	77.890	113.510	nee	nee
Verv. Armaturen openb.verlichting 2021	325.637	47.022	278.615	nee	nee
Verv. masten openbare verlichting 2022	14.858	-	14.858	nee	nee
Verv. armaturen openbare verlichting 2022	42.932	-	42.932	nee	nee
Vervanging toplaag tennispark Steenberg	195.923	-	195.923	nee	nee
Vervanging toplaag sportpark Dinteloord	350.000	-	350.000	nee	nee
Kantplanken kunstgrasvelden	76.000	64.380	11.620	ja	nee
Vervanging toplaag tennispark Nieuw-Vossemeer	40.000	-	40.000	nee	nee
Vervanging badafdekking zwembad de Meermin	119.000	-	119.000	nee	nee
Spatscherm zwembad Aquadintel	12.100	10.769	1.331	ja	ja
Pompinstallatie zwembad de Meermin	18.150	17.040	1.110	ja	ja
Klimramen sporthal de Buitelstee	36.300	1.898	34.402	nee	nee
Kassasysteem zwembaden Ququadintel en de Meermin	12.000	12.000	-	ja	ja
Toegangspad sportpark Seringenlaan	95.000	-	95.000	nee	nee
Kwaliteitsimpuls stadspark Steenberg	636.000	30.526	605.474	nee	nee
Realisatie ecologische verbind.zones 2017	150.000	35.440	114.560	nee	nee
Realisatie ecologische verbind.zones 2018	200.000	24	199.976	nee	nee
Realisatie Ecologische verbind.zones 2019	350.000	-	350.000	nee	nee
Verb. regionale kering Westlandse Watergang	275.000	-	275.000	nee	nee

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Containertuintjes 2022	100.000	-	100.000	nee	nee
Groenbeheerplan 2021	175.000	132.095	42.905	ja	ja
Groenbeheerplan 2022	208.629	56.865	151.764	nee	nee
Groenbeheerplan 2022 bomen buitengebied	60.000	8.610	51.390	nee	nee
Vervanging speeltoestellen 2020	33.400	-	33.400	nee	nee
Vervanging speeltoestellen 2021	77.800	-	77.800	nee	nee
Vervanging speeltoestellen 2022	141.250	-	141.250	nee	nee
Natuurspeeltuin Dinteloord	50.000	-	50.000	nee	nee
* Vervanging gemalen riolering 2019	154.598	78.672	75.926	nee	ja
* Vervanging riolering 2019	501.999	365.119	136.880	nee	ja
* Vervanging gemalen riolering 2020	108.000	6.904	101.096	nee	ja
* Vervanging riolering 2020	1.800.732	126.880	1.673.852	nee	ja
* Verbeteringskosten riolering 2020	300.000	68.165	231.835	nee	ja
* Vervanging gemalen riolering 2021	44.000	3.464	40.536	nee	ja
* Vervanging riolering 2021	1.604.732	-	1.604.732	nee	ja
* Verbeteringskosten riolering 2021	300.000	4.050	295.950	nee	ja
* Vervanging riolering 2022	1.654.732	25.048	1.629.684	nee	nee
* Vervanging gemalen riolering 2022	54.500	7.915	46.585	nee	ja
* Vervanging drukriolering /AC-riolen 2022	40.000	2.576	37.424	nee	ja
* Randvoorzieningen, E/M 2022	19.000	-	19.000	nee	ja
* Verbeteringskosten riolering 2022	200.000	-	200.000	nee	nee
Omgekeerd inzamelen (10 jr)	1.097.172	1.065.668	31.504	nee	nee
Milieuparkjes bovengronds -> ondergronds	290.000	175.355	114.645	nee	nee
Impl. beleidsplan Van Afval Naar Grondstof 2016-2020	30.000	1.219	28.781	nee	nee
Herinrichting milieustraat 2021	1.053.900	1.045.049	8.851	ja	nee
Vervanging 2 containers milieustraat 2022	24.000	-	24.000	ja	nee
ICT omgevingswet	65.000	48.005	16.995	nee	nee
Boerderij Zeelandweg-Oost 16 (Moors)	590.000	93.034	496.966	nee	nee
Gronden hoek Zeelandweg-Oost/A4/RPII	736.925	11.612	725.313	nee	nee
Aankoop Franseweg 99a Steenberg	313.750	282.866	30.884	nee	nee
Grond perceel Plein 1 febr. 1953 2 NV	25.200	25.200	-	ja	ja
Woning perceel Plein 1 febr. 1953 2 NV	119.800	114.910	4.890	ja	ja
TOTAAL	25.909.939	10.152.163	15.757.776		
Waarvan restant naar 2023			10.366.977		
* de investeringen voor riool worden naar beneden bijgesteld, zie ook bij de toelichtingen op investeringen.					

Hieronder volgt de toelichting op investeringen groter dan € 50.000:

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Herinrichting N259	3.678.421	3.223.626	454.795	ja	nee
Toelichting:					
Dit project is nog niet geheel afgerond, want de verbreding van de sloot wordt in 2023 uitgevoerd.					
Maatreg instel 60 kmzone erftoegangswgn	58.000	16.078	41.922	ja	ja
Toelichting:					
Er zijn geen specifieke maatregelen meer gepland met dit doel, dus dit krediet kan worden afgerond. Indien er nieuwe initiatieven hieromtrent ontstaan, zal hiervoor een nieuwe kredietaanvraag worden gedaan.					
Centrum Haven Dinteloord	1.500.000	1.255.029	244.971	ja	nee
Toelichting:					
Dit project is grotendeels afgerond. In 2023 worden er alleen nog nutsvoorzieningen aangelegd.					
Vervanging kunstwerken	703.000	554.246	148.754	nee	nee
Vervanging kunstwerken 2020	644.100	644.100	-	ja	ja
Vervanging kunstwerken 2022 (houten bruggen)	1.069.515	28.174	1.041.341	nee	nee
Vervanging kunstwerken 2022 (stalen bruggen)	387.171	6.040	381.131	nee	nee
Toelichting:					
Momenteel zijn er achterstanden door capaciteit en koppeling met andere projecten. Het betreft bijvoorbeeld grote integrale projecten civiele kunstwerken bij 4 grondkeringen aan de Zuidwal (Steenbergen), Westervoortstraat (Dinteloord), De Ruijterstraat (Dinteloord Simon) en (Luymesstraat Nieuw Vossemeer). Deze schuiven op in de planning naar de komende jaren. Voor de komende begroting zal er een nieuwe planning worden gemaakt en daarnaast wordt dan ook worden nagegaan of de huidige restantbudgetten gezien de prijsstijgingen nog toereikend zijn.					
Vervangen straatnaambordjes	50.000	-	50.000	nee	nee
Toelichting:					
De benamingsvoorstellen zijn in de conceptfase. Sommige voorstellen moeten nog ingekort worden en wanneer dit traject definitief is afgerond zal de vervanging in 2023 plaatsvinden.					
Gemeentelijk Verkeer-Vervoerplan 2021-2030	1.725.000	332.815	1.392.185	nee	nee
Toelichting:					
De opgevoerde investering maakt onderdeel uit van het Gemeentelijk Verkeers-Vervoerplan (GVVP), waarin de diverse investeringen zijn opgenomen. De investeringen gebeuren gedurende de looptijd van het Vervoersplan. Bij de bijlagen van de jaarrekening 2022 is een voortgangsparagraaf GVVP 2022 opgenomen waarin meer informatie is te vinden over alle deelprojecten.					
Vorbereidingskrediet herinr.Kreekweg/Noordzeedijk D'oord	112.500	1.295	111.205	nee	nee
Toelichting:					
De voorbereiding van het project is gestart en de verdere uitvoering volgt met name in 2024 en verder. Het project wordt gedeeltelijk met een co-financiering gedaan. Hier behoren nog concrete afspraken gemaakt te worden. Verder duurt de voorbereiding langer omdat eerst een dijksluiting plaats behoort te vinden. Na de dijksafsluiting van het waterplan kunnen we door met de voorbereiding. De verwachting is, dat de voorbereiding in 2023 wordt afgerond. Daarna kan worden overgegaan tot uitvoering en hiervoor zijn reeds middelen gereserveerd in reserve ruimtelijke ontwikkeling.					
Vervanging wegen 2022	821.313	-	821.313	nee	nee
Toelichting:					

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Dit krediet is bedoeld voor de projecten Blauwstraat (Steenbergen), Frederiksbolwerk (Steenbergen) en de Langeweg (de Heen). Deze projecten zijn in voorbereiding en de uitvoering zal starten in 2023. De verwachting is, dat projecten Blauwstraat (Steenbergen) en Frederiksbolwerk (Steenbergen) in 2024 worden afgerond. Het project de Langeweg (De Heen) zal uiterlijk 2025 worden afgerond.					
Verv. Masten openb.verlichting 2021	191.400	77.890	113.510	nee	nee
Verv. Armaturen openb.verlichting 2021	325.637	47.022	278.615	nee	nee
Verv. masten openbare verlichting 2022	14.858	-	14.858	nee	nee
Verv. armaturen openbare verlichting 2022	42.932	-	42.932	nee	nee
Toelichting:					
De restantkredieten 2021 zijn bedoeld voor projecten de Steenbergseweg, Westdam en Oudlandsestraat. Deze projecten zijn in voorbereiding en worden in 2023 opgestart. Voor het project aan de Steenbergseweg zal in 2023 nog een separaat raadsvoorstel worden voorgelegd. De kredieten van 2022 zijn minimaal en zal worden toegevoegd aan de geplande projecten van 2023, omdat deze middelen ook benodigd zijn gezien de prijsstijgingen op de markt.					
Vervanging toplaag tennispark Steenbergen	195.923	-	195.923	nee	nee
Toelichting:					
Het investeringsbedrag is met de begroting 2023 opgehoogd naar € 240.000. Het ontwerp wordt in 2023 opgesteld voor vervanging van de toplagen. Dit wordt integraal opgepakt met de vraagstukken en wensen, die tennisvereniging heeft.					
Vervanging toplaag sportpark Dinteloord	350.000	-	350.000	nee	nee
Toelichting:					
Het investeringsbedrag is met de begroting 2023 opgehoogd naar € 850.000. De keuring voor de kunstgrasvelden staat gepland voor 2023. Op basis van het resultaat van de keuring zal de vervolgaanpak worden bepaald. Dit is een investering voor 2 velden. Het kan zijn afhankelijk van andere recente ontwikkelingen (maatschappelijk vastgoed beleid, ontwikkelingsplan Dinteloord en Integraal Huisvestingsplan Onderwijs), dat deze investering anders wordt ingevuld en daardoor vertraagd.					
Kantplanken kunstgrasvelden	76.000	64.380	11.620	ja	nee
Toelichting:					
De kantplanken zijn geplaatst, maar de werkzaamheden zijn nog niet helemaal afgerond. De uitloopstroken behoren nog aangepakt te worden en zal in 2023 worden uitgevoerd. Het streven is om dit in 2023 ook af te ronden.					
Vervanging badafdekking zwembad de Meermin	119.000	-	119.000	nee	nee
Toelichting:					
Het ontwerp wordt momenteel uitgewerkt. Daarna volgt de voorbereiding op de uitvoeringswerkzaamheden in 2023. In 2023 is niet het gehele budget benodigd, want conform een nieuwe planning wordt in 2023 alleen de motoren en de besturingskasten vernieuwd. De badafdekking zal op een later moment gebeuren. De financiële gevolgen worden verwerkt in de Perspectiefnota 2024-2027.					
Toegangspad sportpark Seringenlaan	95.000	-	95.000	nee	nee
Toelichting:					
Het ontwerp wordt momenteel uitgewerkt. Daarna volgt de voorbereiding op de uitvoeringswerkzaamheden in 2023.					
Kwaliteitsimpuls stadspark Steenbergen	636.000	30.526	605.474	nee	nee
Toelichting:					
De voorbereiding van het project is gestart. Binnenkort begint aanbesteding van de totale uitvoering en de bedoeling is om - afhankelijk van de materialen, beschikbaarheid toeleveranciers en het weer - het project af te ronden in 2023.					
Realisatie ecologische verbind. zones 2017	150.000	35.440	114.560	nee	nee

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/vervallen 2022
Realisatie ecologische verbind. zones 2018	200.000	24	199.976	nee	nee
Realisatie ecologische verbind. zones 2019	350.000	-	350.000	nee	nee
Toelichting:					
De in 2017 afgesloten samenwerkingsovereenkomst is nog steeds van kracht. De ontwikkeling is een kwestie van een lange adem. De uitvoering geschiedt in samenwerking met het waterschap Brabantse Delta. Ter voorbereiding op de uitvoering inventariseert het waterschap samen met de gemeente de risico's op gebied van tijd, techniek en omgeving zodat de gevolgen van eventuele risico's voorkomen of beperkt kunnen worden.					
Verbetering regionale kering Westlandse Watergang	275.000	-	275.000	nee	nee
Toelichting:					
Er heeft eerst een zorgvuldige afstemming met de regionale partners en de inwoners plaatsgevonden, dit heeft langer geduurd dan er eerst rekening mee was gehouden. Begin februari 2023 is er begonnen met de uitvoering van dit project. De verwachting is dat dit project in 2024 wordt afgerond.					
Containertuintjes 2022	100.000	-	100.000	nee	nee
Toelichting:					
De pilot containertuintjes Nieuw-Vossemeer is in december 2021 gestart en wordt in 2023 geëvalueerd. De uitkomsten vanuit deze evaluatie wordt tussentijds teruggekoppeld met de raad. De aanbevelingen vanuit deze evaluatie en de tussentijdse terugkoppeling met de raad zal leiden tot een verdere uitzetting en locatiebepaling van containertuintjes in andere plaatsen binnen de gemeente waarvoor dit krediet bedoeld is.					
Groenbeheerplan 2021	175.000	132.095	42.905	ja	ja
Groenbeheerplan 2022	208.629	56.865	151.764	nee	nee
Groenbeheerplan 2022 bomen buitengebied	60.000	8.610	51.390	nee	nee
Toelichting:					
Projecten uit 2020 en 2021 zijn afgerond. In 2022 is de situatie buiten in kaart gebracht. In 2023 en 2024, staan er veel grote integrale projecten op de plannig voor uitvoering, zoals in de Oudlandsestraat (Steenbergen), Groene Kruisstraat en omgeving (Dinteloord), Oosterstraat (Dinteloord), Kapelaan Kockstraat (Welberg) en de Burgemeester Catshoeklaan (Nieuw Vossemeer).					
Vervanging speeltoestellen 2020	33.400	-	33.400	nee	nee
Vervanging speeltoestellen 2021	77.800	-	77.800	nee	nee
Vervanging speeltoestellen 2022	141.250	-	141.250	nee	nee
Toelichting:					
In 2023 wordt de 'Kadernota Spelen en bewegen in de openbare ruimte 2022-2026' vertaald in een uitvoeringsprogramma, waarbij de meerjarige en noodzakelijke investeringen voor vervanging van speeltoestellen c.a. in kaart wordt gebracht. Burgerparticipatie wordt hierbij vanzelfsprekend betrokken. Later in 2023 kan een begin worden gemaakt met de meerjarige uitvoering van het totale programma. Op basis van de huidige inzichten wordt er voorgesteld om de nog openstaande kredieten door te schuiven naar 2023.					
Natuurspeeltuin Dinteloord	50.000	-	50.000	nee	nee
Toelichting:					
In overleg met de Dorpsraad is het begin van de aanleg nog even uitgesteld. Er zal worden gezien of burgerparticipatie een haalbare kaart is. De start van de realisatie kan mogelijk eind 2023 plaats vinden met een overloop naar 2024. In overleg met de Dorpsraad is het begin van de aanleg nog even uitgesteld. Er zal worden gezien of burgerparticipatie een haalbare kaart is. De start van de realisatie kan mogelijk eind 2023 plaats vinden met een overloop naar 2024.					
Vervanging gemalen riolering 2019	154.598	78.672	75.926	nee	ja
Vervanging riolering 2019	501.999	377.477	124.522	nee	ja

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Vervanging gemalen riolering 2020	108.000	6.904	101.096	nee	ja
Vervanging riolering 2020	1.800.732	131.087	1.669.645	nee	ja
Verbeteringskosten riolering 2020	300.000	68.165	231.835	nee	ja
Vervanging riolering 2021	1.604.732	-	1.604.732	nee	ja
Verbeteringskosten riolering 2021	300.000	4.050	295.950	nee	ja
Vervanging gemalen riolering 2021	44.000	3.464	40.536	nee	ja
Vervanging riolering 2022	1.654.732	25.048	1.629.684	nee	nee
Vervanging gemalen riolering 2022	54.500	7.915	46.585	nee	ja
Vervanging drukriolering /AC-riolen 2022	40.000	2.576	37.424	nee	ja
Randvoorzieningen, E/M 2022	19.000	-	19.000	nee	ja
Verbeteringskosten riolering 2022	200.000	-	200.000	nee	nee
Toelichting:					
In het najaar 2022 heeft er een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden. Daarbij zijn de investeringen 2022, 2023 en 2024 geactualiseerd. In deze actualisatie is er rekening gehouden met de investeringen uit het verleden, die zijn opgeschoven in de tijd. Vandaar kunnen bovenstaande rioleringskredieten tot en met 2021 de status "ja" krijgen in de kolom "financieel afgewikkeld". De uitkomsten van de evaluatie inclusief de investeringen die opschuiven in de tijd zijn verwerkt in de begroting 2023 en opgenomen in de investeringsstaten 2023-2026. Voor 2022 is vanuit de evaluatie het totale investeringsbedrag naar beneden bijgesteld naar € 796.000. Van bovenstaande kredieten worden twee kredieten overgeheveld naar 2023, namelijk "verbeteringskosten riolering 2022" voor € 200.000 en "vervanging riolering 2022" wordt verlaagd naar € 596.000. De tussentijdse verlaging van de begrote investeringsbedragen 2022 zal nader worden verwerkt in de Tussenrapportage 2023.					
Omgekeerd inzamelen (10 jr)	1.097.172	1.065.668	31.504	niet volledig	nee
Toelichting:					
Er dienen nog enkele ondergrondse containers te worden aangeschaft inclusief het doorlopen van een zienswijzeprocedure. De vertraging is ontstaan door Covid-19 en een faillissement van een toeleverancier. In verband met nieuwbouw dienen er nog containers te worden geplaatst in 2023 bij Buiten de Veste (Steenbergen) en Omlentuin (Steenbergen). Daarnaast is geïnventariseerd, dat op bepaalde locaties ook containeren dienen te worden verplaatst.					
Milieuparkjes bovengronds -> ondergronds	290.000	175.355	114.645	niet volledig	nee
Toelichting:					
Het milieuparkje Noorndonk Steenbergen dient nog te worden getransformeerd van bovengronds naar ondergronds. Een groot deel van het budget is hierbij in 2023 benodigd voor de herindelings (herstart) op deze locatie. Daarnaast dienen nog enkele locaties te worden geoptimaliseerd, voorbeelden hiervan zijn de Simonshaven in Steenbergen en Westvoorstraat in Dinteloord. Ook voor deze werkzaamheden dient een zienswijzeprocedure te worden doorlopen. De vertraging is ontstaan door corona en een faillissement van een toeleverancier.					
Herinrichting milieustraat 2021	1.053.900	1.045.049	8.851	ja	nee
Toelichting:					
Het project is qua uitvoering afgerond. In de nafaase van het project is er nog een actie nodig voor de finale afwikkeling, wat mogelijk nog kosten met zich meebrengt. De OMWB heeft nog een aantal vragen over het project. Deze vragen zijn extern belegd. Indien de beantwoording naar tevredenheid is afgerond richting de OMWB, kan het krediet worden afgerond.					
ICT omgevingswet	65.000	48.005	16.995	nee	nee
Toelichting:					
De implementatie van de nieuwe omgevingswet is nader uitgesteld tot 01 januari 2024. Hierdoor schuiven de werkzaamheden voor de implementatie op waardoor het opstaande krediet ook in 2023 nodig zal zijn..					

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Boerderij Zeelandweg-Oost 16 (Moors)	590.000	93.034	496.966	nee	nee
Toelichting:					
De wens is tot overeenstemming te komen over aankoop van de boerderij met bijbehorende gronden. Als er ontwikkelingen zijn zal de raad op de hoogte worden gesteld, tevens worden daarbij de gevolgen voor het krediet betrokken. Ten behoeve van een snelle handelingssnelheid is het de wens om dit krediet beschikbaar te houden.					
Gronden hoek Zeelandweg-Oost/A4/RPII	736.925	11.612	725.313	nee	nee
Toelichting:					
Zie toelichting hierboven.					
Aankoop Franseweg 99a Steenberg	313.750	282.866	30.884	nee	nee
Toelichting:					
De woningaankoop is gerealiseerd, er lopen nog aanvullende onderzoeken waardoor het restant nodig is voor 2023.					
Woning perceel Plein 1 febr. 1953 2 NV	119.800	114.910	4.890	ja	ja
Toelichting:					
De woningaankoop is gerealiseerd, er lopen nog aanvullende onderzoeken waardoor het restant nodig is voor 2023. Er dient nog een gebiedsonderzoek plaats te vinden voor de toekomstige bestemming/ontwikkeling. Het budget is deels ook bestemd voor de sloop van de woning, welke naar verwachting plaats zal vinden in 2023.					

Programma Economie, toerisme en recreatie

Beschrijving

De economie is een belangrijke motor voor de ontwikkeling van steden en dorpen. Een krachtige lokale economie zorgt voor werkgelegenheid, heeft invloed op wonen, onderwijs en de sociale structuur van een gemeente. Toerisme en recreatie maken de gemeente een aantrekkelijke plek om vrije tijd door te brengen. Niet alleen voor eigen inwoners, maar ook voor bezoekers.

Portefeuillehouder(s):

- Wethouder Kees Gommeren
- Wethouder Maurice Remery
- Wethouder Nadir Baali

Wat hebben we bereikt in 2022?

Voorgang beleidsopgaven

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Uitvoeren van de strategische economische agenda op basis van de beleidsvisie Economische Kracht, die is opgesteld in 2021.	Het programmteam economische Kracht werkt aan de acties die voortvloeien uit de uitvoeringsprogramma. Waarin de focus ligt op de thema's Agrofood, Bedrijventerreinen en de Vrijetijdseconomie. Dit doen ze samen met ondernemers en het onderwijs.	 Volgens planning
Bijdrage leveren aan de ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen.	Er wordt toegewerkt naar het verkrijgen van definitieve toestemming van de provincie om het strategisch bedrijventerreinen, puur gericht op de topsectoren agrofood, biobased en maintenance, ook daadwerkelijk te mogen ontwikkelen. De beslissing valt op de ontwikkeldag van 23 juni 2023.	 In ontwikkeling
Uitvoering geven aan het concentreren en versterken van het winkelgebied kern Steenbergen en daarmee verbeteren van de bovenlokale functie van het centrumgebied.	De ambitie is opgenomen in het uitvoeringsprogramma economische Kracht. Het visiedocument 'toekomstbestendig centrum Steenbergen' biedt richting. Het visiedocument heeft een sterke relatie met het project Vitale Vesting. In dat kader zijn er startoverleggen gevoerd en wordt er toegewerkt naar uitvoering in 2023.	 Volgens planning
Versterken samenwerking met ondernemers en brancheverenigingen.	De afgelopen jaren is de samenwerking met ondernemers en brancheverenigingen gegroeid en versterkt. Hier blijft doorlopend aandacht voor. In maart 2023 is er een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor én met ondernemers. De opvolging daarvan bepaalt mede de agenda voor 2023 en verder en heeft tot doel de samenwerking verder te versterken.	 Volgens planning
Gebiedsgericht begeleiden van initiatieven die de bestaande voorzieningen in de kernen versterken.	Er zijn op dit moment tien initiatieven gerealiseerd in 2022 met ondersteuning/ begeleiding vanuit gebieds- en kerngericht werken. Voorbeelden zijn onder meer: Een zestal zitbanken langs wandel- en fietsroutes in Steenbergen en Welberg, Nieuw Ommetje Kruisland en de Jeu de boules baan in De Heen.	 Volgens planning

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Blijven inzetten op het initiëren en faciliteren van de ontwikkeling van een hotel langs de A4.	Het A4 Hotel heeft door Corona vertraging opgelopen. Tegelijkertijd is de wereld veranderd. Bouwkosten zijn gestegen en eisen aan duurzaamheid aangescherpt. Dit heeft er toe geleid dat we opnieuw aan tafel zijn gaan zitten om de ruimtelijke en financiële kaders af te stemmen. Dit proces loopt.	 In ontwikkeling
Mogelijkheden voor een duurzaamheidspark in relatie tot circulaire economie onderzoeken, inclusief het in kaart brengen van mogelijke locaties, vóór 1 maart 2022.	De haalbaarheid en mogelijkheden onderzoeken voor een fysiek duurzaamheidspark in Steenberg; een plaats waarbij bedrijven bij elkaar komen en een unieke duurzaamheidsboulevard wordt ontwikkeld.	 In ontwikkeling
Uitvoering geven aan de marketingstrategie	De werving van aan Adviseur Marketing is vorig jaar uitgezet en heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd. We hebben daarom in q1 2023 een bureau ingeschakeld om het strategische marketingplan te vertalen naar een uitvoeringsagenda. Binnen de beschikbare middelen (mensen en geld) wordt in 2023 gestart met de uitvoering van het marketingplan.	 In ontwikkeling
We gaan de effecten van recreatie en toerisme monitoren en organiseren lokaal thematafels.	Het was niet mogelijk om de indicatoren voor Recreatie en Toerisme mee te nemen in de Barometer. Daarom is er een aparte monitor voor de vrijetijdseconomie opgezet. Deze zal twee jaarlijks worden uitgevoerd. De eerste meeting is in Q4 van 2022 uitgevoerd door een externe partij. De resultaten uit deze monitor worden gepubliceerd in Q2 van 2023. De uitkomst van de monitor wordt onder andere gebruikt om lokale thematafels met ondernemers te organiseren.	 Volgens planning
Het strategisch marketingplan met bijbehorend uitvoeringsplan wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Met dit plan wensen we invulling te geven aan gebiedsmarketing. Gekoppeld aan het voorstel om het marketingplan vast te stellen, zal er een budget- en capaciteitsvoorstel worden gedaan aan de gemeenteraad.	Het uitvoeringsprogramma 'Economische Kracht' inclusief het uitvoeringsprogramma Marketing dat het college van B&W heeft vastgesteld is middels een raadsmededeling aan de raad meegedeeld (2204186). Het strategisch marketingplan is daarmee vastgesteld. De kosten zijn opgenomen in de begroting van 2023 en verder. De uitvoering loopt, zie ook de toelichting bij het onderwerp "Uitvoering geven aan de marketingstrategie".	 Afgerond
Actualiseren en versterken van fiets- en wandelroutes.	De routes van de fiets- en lange afstandswandelingen hebben een update gekregen. Het ommetje in Kruisland is vernieuwd en uitgebreid met twee extra routes. De bijbehorende folders worden gemaakt. Samen met de dorpsraden wordt bekeken of de ommetjes in de andere kernen ook een update / uitbereiding nodig hebben.	 Volgens planning

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Verdere uitwerking geven aan de recreatieve visie van Nieuw-Vossemeer.	Een projectteam werkt hier samen met de dorpsraad van Nieuw-Vossemeer aan. Het deelproject "de tunnel" zal in 2023 uitgevoerd worden. We zijn in voorbereiding om met partners uit het gebied een gebiedsschets op te leveren waaruit gezamenlijke acties - tot aanpassingen van het gebied - vloeien.	 In ontwikkeling
Samenwerken en uitvoering geven aan onderdelen van de Linies.	Een projectteam werkt aan de Linie van de Eendracht. De samenwerking binnen de Zuiderwaterlinie is verstevigd. Tholen is tot de stelling West-Brabantse Waterlinie toegetreden. Er is nog geen besluit genomen of de gemeente Roosendaal in 2023 lid wordt van de stelling West-Brabantse Waterlinie.	 Volgens planning
Ontwikkelen van vitaal buitengebied.	Steenbergen maakt deel uit van de coalitie Westelijke Kleigronden. Binnen deze coalitie wordt, samen met gemeente Halderberge en Altena gewerkt aan een actieprogramma ten behoeven van een vitaal buitengebied. Een en ander in lijn met de positionering die voortkomt uit het programma Economische Kracht. Het programma Economische Kracht is in uitvoering en verloopt volgens planning. We versterken de sector Agrofood door het intensiveren van samenwerking, door het (door-) ontwikkelen van de economische propositie en het werven van nieuwe bedrijven binnen de sector Agrofood om zich te vestigen in Steenbergen.	 In ontwikkeling
Uitvoering geven aan de nieuwe Wet Inburgering die in 2022 in werking gaat treden.	Per 1 januari 2022 is de Wet Inburgering 2021 (WI2021) van kracht. Met deze wet hebben gemeenten een centrale rol in de begeleiding en ondersteuning van de inburgeringsplichtige. De gemeente Steenbergen heeft deze wettelijke taak grotendeels belegd bij de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Brabantse Wal. Daarnaast speelt VluchtelingenWerk een belangrijke rol in het kader van de maatschappelijke begeleiding van asielstatushouders. Het eerste jaar in de uitvoering van de WI2021 zit erop. Vanaf Q3 zagen we een toenemende instroom van inburgeringsplichtigen in de gemeente. In 2022 zijn in totaal 21 inburgeringsplichtigen ingeplaatst in de gemeente Steenbergen. Hiervan is in 17 gevallen een Plan Inburgering en Participatie (PIP) vastgesteld door de regievoerder van de ISD. De overige 4 personen zitten nog in de Brede Intake fase. Onder deze 17 inburgeringsplichtigen is voor 12 personen het advies B1 route en voor 5 personen het advies Zelfredzaamheidsroute afgegeven. Van deze 17 inburgeringsplichtigen was 70% asielstatushouder, en 30% gezinsmigrant.	 Afgerond

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Regionale detailhandelsvisie	2014
Re-integratieverordening Participatiewet	2014
Verordening tegenprestatie	2014
Verordening individuele studietoelage Participatiewet	2014
Verordening individuele inkomensvoorziening Participatiewet	2014
Handhavings- en maatregelenverordening inkomensvoorzieningen 2015	2014
Economische visie Steenbergen, inclusief uitvoeringsprogramma	2015
Regionale visie bedrijventerreinen	2015
Recreatieve kansenkaart	2016
Economisch acquisitieplan Steenbergen	2016
Centrumplan Steenbergen	2018
Ontwikkelperspectief buitengebied De Heen-Steenbergen	2020
Verordening reclamebelasting	2020
Beleidskader economisch kracht 2022-2025	2021
Ontwikkelplan Steenbergen	2021

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2022

Taakveld	Begroting 2022		begr. na wijz. 2022		Rekening 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Recreatieve havens	159.564	9.050	157.414	9.050	149.265	10.097
Economische ontwikkeling	338.160	-	448.160	-	402.999	32.267
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	71.545	3.450	71.545	3.450	93.771	377.137
Economische promotie	91.886	112.027	91.886	112.027	37.689	37.732
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	329.295	18.225	412.795	18.225	313.142	8.014
Samenkracht en burgerparticipatie	-	-	197.540	154.856	-	-
Inkomensregelingen	7.781.042	6.288.530	7.864.640	5.201.238	9.167.329	5.233.431
WSW en beschut werk	3.152.864	-	3.271.375	-	3.225.546	14.172
Arbeidsparticipatie	2.899	-	2.899	-	3.086	-
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-22.153	-	-	-	-	-
Sub-totaal	11.905.102	6.431.282	12.518.254	5.498.846	13.392.826	5.712.850
Mutaties reserves	-	179.374	-	222.874	-	99.278
Totaal	11.905.102	6.610.656	12.518.254	5.721.720	13.392.826	5.812.128
Saldo programma Economie, toerisme & recreatie	-5.294.446		-6.796.534		-7.580.698	

Doordat het grootste gedeelte van alle baten in programma Bestuur en Dienstverlening worden verantwoord geeft het programma Economie, recreatie en toerisme een negatief saldo. Wel sluit dit programma ten opzichte van de begroting na wijziging € 784.164 nadeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Economische ontwikkeling	Economische kracht / Economische aangelegenheden	77.428	V	I	In dit taakveld worden kosten COVID-19 geboekt die via de maatregelenpakket Subsidie Stimulering investeringen terrassen van gemeente Steenberghe zijn uitgegeven. De dekking hiervan is het steunfonds Corona (reserve). Daarnaast is er op gebied van economie, marketing en acquisitie minder uitgegeven dan begroot.
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Agro foodcluster	375.355	V	I	Er hebben in 2022 verkopen en declaraties aan de provincie omtrent het AFC (natuurfonds € 170.557 en bovenwijkse voorzieningen € 204.798) plaatsgevonden. Deze zijn niet budgettair opgenomen in de begroting 2022. Verzocht wordt om het bedrag via de resultaatbestemming 2022 toe te voegen aan de reserve economische ontwikkeling.
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreatie	89.442	V	I	Een aantal projecten zijn nog niet definitief afgerond. Uitvoeringsprogramma recreatieve visie Nieuw Vossemeer - De dorpsraad heeft in 2020 de visie ingediend. De visie kent kleine en grote projecten. Het deelproject 'de tunnel' zal in 2023 uitgevoerd worden. Daarnaast zijn we in voorbereiding om een gebiedschets op te leveren. Het verzoek is om via de resultaatbestemming het bedrag van € 25.000 over te hevelen naar 2023. Fietspad Linie van de Eendracht - De fase van het onderzoeken van koppelkansen en financieringsmogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van het fietspad Linie van de Eendracht is door het projectteam in 2022 opgepakt. Doordat er nog geen besluit is genomen of de gemeente Roosendaal in 2023 lid wordt van de stelling West-Brabantse Waterlinie is dit project vertraagd. Het verzoek is om via de resultaatbestemming het bedrag van € 15.000 over te hevelen naar 2023. 2 jaarlijks monitor recreatie & toerisme - Deze is in 2022 opgestart door een extern bureau maar maar nog niet afgerond. De resultaten uit deze monitor worden gepubliceerd in Q2 2023. Bijdrage innovatieve Agrofood - Deze bijdrage betreft het aangaan van partnerschappen agrofood en landbouwsector bevordering innovatie, energietransitie, milieubeheer en toekomstbestendigheid. Deze zijn in 2022 opgestart maar het grotendeel van de budget is niet besteed en valt vrij in het resultaat.
Inkomensregelingen	Uitvoeringskosten participatiewet	62.273	N	I	In 2022 is er aan WijZijn Traverse een incidentele subsidie verleend voor het Plan van aanpak Schuldenproblematiek. Dit heeft geleid tot een overschrijding op het budget.
Inkomensregelingen	Uitvoeringskosten participatiewet	105.961	N	I	Het betreft de begrotingswijziging van de ISD Brabantse Wal in 2022 en is hoofdzakelijk een technische wijziging voor de inzet van de benodigde (rijks) middelen voor het uitvoeren van rijksbeleid. De dekking komt uit de algemene uitkering.
Inkomensregelingen	Gemeentelijk minimabeleid	1.152.799	N	I	De uitgaven aan het conventionele armoedebeleid vallen net binnen de begroting. Wel heeft de uitvoering en

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
					afwikkeling van de eenmalige energietoeslag (EET) voor de inwoners plaatsgevonden in het gemeentelijke minimabeleid waardoor er een overschrijding is gekomen op dit taakveld. De kosten van de eenmalige energietoeslag worden voor een groot gedeelte gedekt uit het steunfonds Corona (€ 227.190, TONK gelden) en de algemene middelen die van het Rijk via de algemene uitkering (€ 665.000, septembercirculaire) zijn ontvangen.
WSW en beschut werk	Participatiebudget	103.470	N	I	Vanuit de ISD hebben we een hogere afrekening over 2022 ontvangen voor re-integratie trajecten bijzondere bijstand.
WSW en beschut werk	Sociale werkvoorziening WSW	163.471	V	I	Het resultaat wordt gunstig beïnvloed door een stabiele toegevoegde waarde (conform budget), alsmede door lagere personeelskosten. Dit laatste wordt vooral veroorzaakt door een hogere uitstroom in de SW dan vooraf gebudgetteerd. Daarnaast is in de mei circulaire van 2022 de rijksbijdrage Wsw, inclusief de loon- en prijs ontwikkeling (LPO), definitief vastgesteld en verhoogd en is alsnog een compensatie toegekend voor Covid 19 over het 1e kwartaal 2022.
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	123.596	N	I	We zien op dit taakveld ten opzichte van de begroting een lagere onttrekking van € 123.596. Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2022 niet/niet volledig zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd. Bepaalde eenmalige budgetten 2022, welke bekostigd zijn vanuit de reserves, zijn niet uitgegeven. De voornaamste is de begrote onttrekking vanuit de reserve ruimtelijke ordening Ontwikkeling AFCNP/natuur voor € 90.000 voor natuur en de biodiversiteit.

Legenda: V = Voordeel, N = Nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel, N = Neutraal

Investeringsen

Voor dit programma zijn de volgende investeringen opgenomen:

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Fietspad Linie van Eendracht	75.000		75.000	nee	nee
Fietspad Volkerak (Nieuw-Vossemeer - Dinteloord)	100.000		100.000	nee	nee
Aankoop bedrijfswoning Schansdijk 5 De Heen	80.000	75.169	4.831	ja	ja
Aankoop grond Schansdijk 5 De Heen	80.000	80.000	-	ja	ja
TOTAAL	335.000	155.169	179.831		
Waarvan restant naar 2023			175.000		

Hieronder volgt de toelichting op investeringen groter dan € 50.000:

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Fietspad Linie van Eendracht	75.000		75.000	nee	nee
Toelichting:					
Met het projectteam linie van de eendracht hebben we een intereg subsidie aangevraagd. Steenberghe heeft hiervoor deze financiële middelen ingebracht. Begin maart 2023 weten we of we de subsidie toegekend krijgen.					
Fietspad Volkerak (Nieuw-Vossemeer - Dinteloord)	100.000		100.000	nee	nee
Toelichting:					
Deze gelden zijn gereserveerd om in twee fases in te zetten. Fase 1 in 2022 Dinteloord, Fase 2 in 2023 Nieuw-Vossemeer. Het tracé Dinteloord komt niet van de grond vanwege bezwaren door omwonenden. Daarom zijn deze gelden in 2022 niet gebruikt.					
Aankoop bedrijfswoning Schansdijk 5 De Heen	80.000	75.169	4.831	ja	ja
Toelichting:					
Eind januari 2022 is ingestemd met de strategische aankoop van deze grond en bedrijfswoning. De aankoop is onderdeel van de deeltuitwerking van Fort Henricus en draagt bij aan de ontwikkeling van het gebied. In februari 2022 is deze aankoop afgerond.					
Aankoop grond Schansdijk 5 De Heen	80.000	80.000	-	ja	ja
Toelichting:					
zie hierboven					

Programma Bestuur en dienstverlening

Beschrijving

Bestuur en Dienstverlening gaat over de relatie van de gemeente met onze inwoners, ondernemers, medewerkers en samenwerkingspartners. Het gaat hierbij om overheidsparticipatie (het ondersteunen van initiatieven vanuit de bevolking en bedrijfsleven), dienstverlening, onze eigen organisatie en om de samenwerking met andere gemeenten en organisaties.

Portefeuillehouder(s):

- Burgemeester Ruud van den Belt
- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Maurice Remery
- Wethouder Nadir Baali

Wat hebben we bereikt in 2022?

Voortgang beleidsopgaven

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Dienstverlening 2020-2022.	Het Uitvoeringsprogramma Dienstverlening 2020 - 2022 is afgerond. Ook buiten het uitvoeringsprogramma werden er initiatieven op het gebied van dienstverlening in gang gezet, zoals o.a. invoering Digitaal Aanvragen Rijbewijs (DAR), vernieuwing website Vraagwijzer en aansluiting bij landelijk initiatief verlorenofgevonden.nl.	 Afgerond
Verbetering van de kwaliteit van onze dienstverlening en bedrijfsvoering, door digitalisering gegevens en processen.	Op een aantal nieuwe gebieden hebben we software ingezet ter ondersteuning van onze processen. Dit levert met name een kwaliteitsverbetering op. Denk aan de automatische verwerking van verhuisaangiftes en BRP (Basisregistratie Personen)-mutaties. En ook aan de automatische archivering van documenten van burgerzaken en belastingen, waardoor ons inzicht in wat er speelt steeds completer wordt. Op de achtergrond wordt hard gewerkt aan het digitaal stelsel voor de Omgevingswet, waarmee de processen rondom vergunningverlening, toezicht en handhaving worden gemoderniseerd. Ook binnen HR-vakgebied is een digitaliseringsslag gaande en wordt ingezet om de HR-selfservice voor medewerkers te verbeteren. Voor het taakveld financiën is de stap om e-facturen in het financieel pakket te gebruiken succesvol afgerond. De verdere doorontwikkelingen worden meegenomen in de organisatieontwikkeling en/ of reguliere optimalisatie projecten.	 Afgerond
Opstellen van en uitvoering geven aan ontwikkelingsprogramma ICT/informatiemanagement (in afstemming met Equalit).	De verfijning van de kostenopbouw geeft momenteel goed inzicht op welke onderdelen de kosten gemaakt worden. De centralisatie van de budgetten is nagenoeg geheel afgerond, een laatste verfijning vindt plaats. Daarnaast loopt de laatste vervangingsslag van mobile devices uit eigen beheer naar Equalit. De projectenkalender is geactualiseerd gaat vanaf heden onderdeel uitmaken van de Planning en control cyclus (P&C).	 Afgerond
Verhogen digitale bewustwording en digitale vaardigheden medewerkers.	N.a.v. de invoering van het Leer Management Systeem (LMS) zijn we meer aan het focussen op (digitale) vaardigheden en de voortgang van de bewustwording. Enerzijds monitoren we op het tijdig afronden van de beschikbare leermodules en ook zetten we gerichte bewustwordingscampagnes uit. Er is een gemeentebrede phishingmailtest uitgevoerd en een doelgroep phishingmail (Sociaal Domein); waarbij de medewerkers die niet conform instructies hebben gehandeld zijn aangesproken op hun actie. De bewustwording is daarnaast ook ingezet met	 Afgerond

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
	periodieke intranetberichten, nieuwsbrieven, posters op de gangen en berichten op digitale schermen. Naast persoonlijke aandacht is er ook algemene aandacht voor informatieveiligheid: er zijn verschillende pentesten uitgevoerd, ook op onderdelen van de gemeente die bij externe partijen worden gehost. De hieruit voortkomende aandachtspunten zijn inmiddels allemaal opgepakt en waar mogelijk zijn verbeteringen doorgevoerd.	
Ontwikkelen gemeentelijke datamanagement & -analyse.	Momenteel wordt dit vanuit verschillende invalshoeken toegepast 1] het controleren van de actualiteit of kwaliteit van data; hiervoor worden ad-hoc gegevensbestanden met brongegevens vergeleken. Ook wordt voor een aantal basisregistraties door externe partijen (Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG)/ Waarderingskamer) steekproefsgewijs een analyse uitgevoerd op de data die wij als bronhouder hanteren. Dit kan aanleiding vormen voor een nadere analyse (kwaliteit). 2] data-analyse t.b.v. sturingsinformatie. Deze data wordt in een aantal gevallen gerepresenteerd in dashboards of rapportages. Dit wordt inmiddels structureel op verschillende onderwerpen toegepast (geautomatiseerd) waarbij tevens een controle op de gepresenteerde data plaats vindt (validatie). Hierbij worden zowel eigen opgezette analyses/ dashboards gebruikt als analyses / dashboards die als product worden afgenomen van gespecialiseerde partijen. 3] gebruik data-analyse om in bijzondere gevallen specifieke situaties in beeld te krijgen. Dit wordt slechts incidenteel en ad-hoc gedaan. De verschillende en uiteenlopende huidige toepassingen van data-analyse en dashboards vragen om een centrale en geïntegreerde aanpak met beleid en spelregels. In de begroting van 2023 is voorzien in een procesmanager die hiervoor een plan opstelt.	 In ontwikkeling
Blijvende inzet op de juiste capaciteit van vaste medewerkers zowel kwantitatief als kwalitatief. Zodoende bouwen wij de omvang van de inzet van inhuur af.	In vrijwel alle sectoren is onverminderd sprake van (grote) krapte op de arbeidsmarkt: het aantal vacatures overstijgt ruimschoots het aanbod van personeel. Reguliere vacatures, die binnen de formatie vallen, kunnen we meestal invullen met medewerkers die in dienst van de gemeente komen. De doorlooptijden van werving- en selectietrajecten zijn wel langer dan voorheen. Bepaalde vakgebieden zijn lastig in te vullen, bijvoorbeeld duurzaamheid, ruimtelijke ontwikkeling, civiele techniek en bedrijfsvoering. Om de continuïteit en kwaliteit te waarborgen, maken we in afwachting van definitieve invulling waar nodig gebruik van inhuur en bekijken we de mogelijkheid tot interne omscholing. De juiste medewerker op het juiste moment op de juiste plek heeft nadrukkelijk de aandacht binnen de organisatieontwikkeling en is dan ook een doorlopend onderdeel van de HR-gesprekken.	 Afgerond

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Uitvoering geven aan en evalueren van de vitaliteitsregeling.	De vitaliteitsregeling is van rechtswege beëindigd. Alleen de huidige deelnemers kunnen hiervan gebruik blijven maken.	 Afgerond

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Verordening burgerinitiatief	2002
Inspraakverordening	2003
Verordening referendum	2006
Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a GW)	2008
Verordening fractieondersteuning	2009
Verordening commissie bezwaarschriften	2015
Financieringsstatuut	2016
Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Steenbergen 2017	2017
Visie Veerkrachtig Bestuur in de Brabantse Wal	2017
Convenant samenwerking Brabantse Wal	2017
Communicatiebeleidsplan 2017 Communicatie is alles, alles is communicatie	2017
Nota Risicomanagement	2017
Nota reserves en voorzieningen	2017
Organisatieverordening	2018
Archiefverordening	2018
Aanwijzingsbesluit wet Markt en Overheid	2018
Plan van aanpak kerngericht werken en Overheidsparticipatie	2018
Visie dienstverlening gemeente Steenbergen	2019
Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Steenbergen (financiële verordening)	2020
Gemeentebreed Informatieveiligheidsbeleid	2020
Nota waardering en afschrijving vaste activa	2020
Uitvoeringsnota inkoopbeleid 2022	2021
Controleverordening (213 GW)	2021
Verordening rekenkamercommissie	2021
Privacybeleid 2021-2024	2021
Diverse belastingverordeningen	2022

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2022

Taakveld	Begroting 2022		begr. na wijz. 2022		Rekening 2022	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Bestuur	1.814.796	-	2.122.019	-	2.214.278	
Burgerzaken	873.756	443.643	907.556	443.643	904.043	287.121
Ondersteuning organisatie	9.578.839	640.068	10.281.614	440.068	10.480.024	253.607
Treasury	23.500	49.023	80.930	56.423	91.755	127.088
OZB woningen	328.284	3.044.081	406.564	3.204.081	480.080	3.212.609
OZB niet-woningen	-	2.098.033	-	2.098.033	-	2.083.247
Belastingen Overig	-	85.226	-	85.226	-	68.051
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	42.215.509	-	43.584.412	-	46.006.041
Overige baten en lasten	406.248	-	41.737	-	65.745	-
Sub-totaal	13.025.423	48.575.583	13.840.420	49.911.886	14.235.926	52.037.763
Mutaties reserves	58.303	614.838	58.303	674.838	44.493	889.506
Totaal	13.083.726	49.190.421	13.898.723	50.586.724	14.280.419	52.927.269
Saldo programma Bestuur en dienstverlening	36.106.695		36.688.001		38.646.850	

Het programma bestuur en dienstverlening sluit ten opzichte van de begroting na wijziging € 1.958.849 voordeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Bestuur	Gewezen wethouder / Weduwen en wezen van gewezen wethouders	172.118	N	I	Het nadeel wordt veroorzaakt door het opnieuw vaststellen van de voorzieningen pensioenfondsen wethouders en de voorziening wachtgeldten voormalige wethouders. Bij de balans aan de passivakant worden de voorzieningen toegelicht.
Bestuur	Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	59.097	V	I	Het overschot ontstaat door lagere lasten bij de post verkiezingen en lagere lasten bij post voor uitzending van de raadsvergaderingen. Daarnaast vallen de salariskosten lager, omdat een begrote vacature goedkoper is ingevuld.
Burgerzaken	Reisbescheiden	97.990	N	I	Wegens de nieuwe geldigheidsduur van reisbescheiden is er een periode van 5 jaar (2019-2024) waarin weinig aanvragen worden ontvangen. Voor 2022 heeft dit ook geresulteerd in minder ontvangen leges voor de uitgifte van reisbescheiden. Vanaf 2024 zullen er meer aanvragen ontvangen worden.
Burgerzaken	Rijbewijzen	40.660	N	I	De uitgifte van rijbewijzen loopt in een cyclus van rustige jaren en drukke jaren. Het jaar 2022 valt onder de rustige jaren, waardoor wij minder leges hebben ontvangen dan initieel begroot.
Overhead	Verskillende afdelingen	-384.872	N	I	Eenmalige uitkering personeel; alle medewerkers die voor 1-12-2022 in dienst waren hebben een eenmalige uitkering ontvangen in de maand december 2022. De totale kosten van deze eenmalige uitkering voor de gemeente Steenbergen zijn berekend op € 101.677. Transitie organisatie; In 2022 is een start gemaakt met de doorontwikkeling van de afdeling HR, start met het programma plan doorontwikkeling Steenbergen. Deze kosten (€ 121.641) worden gedekt uit de reserve transitie organisatie en waren niet begroot. Voorziening Spaarverlof personeel. Per 1 januari 2022 dient een verplichting te worden opgenomen voor de nog niet opgenomen bovenwettelijke verlofuren. Voor 2022 zijn deze berekend op € 187.856,- en toegevoegd aan de voorziening, waarvan € 101.975 uit de bestemmingsreserve spaarverlof komt. De extra gelden van € 85.881 komen uit de exploitatie.
Treasury	Geldleningen	59.831	V	I	De eerder afgesloten langlopende lening is nog niet ingezet ter financiering van investeringen. De overtollige liquide middelen zijn afgeroomd en geparkeerd op de rekening schatkistbankieren van de gemeente Steenbergen. Vanaf september 2022 wordt hierop ook rente vergoed. Hierdoor heeft de gemeente een extra rentebaten ontvangen in 2022.
OZB woningen	Uitvoering wet woz	-64.988	N	S	Door de grote hoeveelheid bezwaren van NoCureNoPay bureaus zijn er meer proceskostenvergoedingen voor de bezwaren uitbetaald. Daarnaast is er extra inzet ingehuurd om deze tijdig te kunnen behandelen.
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	Algemene uitkering en SPUK regeling	2.421.629	V	I	De positieve mutaties (€ 2.489.000) van de verwerking van de septembercirculaire en decembercirculaire 2022 zijn budgettair niet in de ramingen meegenomen. Dit betreft onder andere de energietoeslag (EET) (€ 1.176.000), extra middelen voor de implementatie van de omgevingswet (€ 355.000), aanpassing voorschot plafond BCF (€ 392.000) en de inkomensderving gemeente 2022 (€ 269.000), welke is geoormd ten behoeve

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
					van de coronamaatregelen voor het Steunfonds Corona. De raad is hierover via een raadsmededeling geïnformeerd. Daarnaast zijn er minder inkomsten ontvangen dan begroot over de SPUK sport 2022 (€ 30.000) en is de SPUK sport over 2021 definitief vastgesteld wat een extra nadeel van € 38.000 heeft opgeleverd.
Overige baten lasten	Voorziening dubieuze debiteuren	65.745	N	I	Jaarlijks moet de voorziening dubieuze debiteuren worden geactualiseerd. Voor 2022 is de voorziening met € 65.745 naar boven bijgesteld.
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	228.478	V	I	We zien op dit taakveld ten opzichte van de begroting een hogere onttrekking van € 214.667 en een lagere toevoeging van € 13.809. In 2022 leiden deze hogere uitgaven tot onder andere de volgende hogere onttrekkingen: transitie organisatie € 121.641, verlofstuwmeer € 171.215. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd.

Legenda: V = Voordeel, N = Nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel, N = Neutraal

Investeringsen

Voor dit programma zijn de volgende investeringen opgenomen:

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Documentenscanner	21.500	22.547	-1.047	ja	ja
Koppelingen bestuurs- en raadsprocedure en Corsa Nxt	50.000	46.383	3.617	ja	ja
Herinrichting gemeentehuis	100.000	83.830	16.170	nvt	nee
Beveiliging gemeentelijke accommodaties	120.000	37.310	82.690	nee	nee
Stellingkast gemeentehuis	20.000	-	20.000	nee	nee
2 laadpalen gemeentehuis	21.500	-	21.500	nee	nee
Scania 2021	250.000	-	250.000	nee	nee
Ford Transit met kraantje 2021	50.000	-	50.000	nee	nee
Zoutstrooier (1) 2021	40.000	-	40.000	nee	nee
Zoutstrooier (2) 2021	40.000	-	40.000	nee	nee
Zoutstrooier (3) 2021	40.000	-	40.000	nee	nee
Ford bestel connect 2021	32.000	-	32.000	nee	nee
TS houtversnipperaar 2021	35.000	-	35.000	nee	nee
Ford transit 2021	53.000	-	53.000	nee	nee
Bus wijkteam 2021	53.000	-	53.000	nee	nee
Jongerenbus 2021	45.000	-	45.000	nee	nee
Beregeningsinstallatie (1) 2021	12.000	11.680	320	ja	ja
Beregeningsinstallatie (2) 2021	12.000	11.680	320	ja	ja

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Bus voorman accommodaties 2021	35.000	-	35.000	nee	nee
Bedrijfsauto handhaving (4wd/2021)	50.000	61.612	-11.612	ja	ja
Ransomes bladveger 2022	16.000	16.250	-250	nee	ja
Prikker combimachine	20.000	17.649	2.351	nee	ja
Bus wijkteam 1 2022	50.000	-	50.000	nee	nee
Bus wijkteam 2 2022	50.000	-	50.000	nee	nee
Zereturn zitmaaier 2022	25.000	-	25.000	nee	nee
Electrische auto gemeentehuis	25.000	-	25.000	nee	nee
TOTAAL	1.266.000	308.940	957.060		
Waarvan restant naar 2023			963.360		

Hieronder volgt de toelichting op investeringen groter dan € 50.000:

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Koppelingen bestuurs- en raadsprocedure en Corsa Nxt	50.000	46.383	3.617	ja	ja
Toelichting:					
Deze koppelingen zijn gerealiseerd. Voor nieuwe ontwikkelingen worden er nieuwe kredieten aangevraagd.					
Herinrichting gemeentehuis	100.000	83.830	16.170	nvt	nee
Toelichting:					
De functionele mogelijkheden van het gemeentehuis worden onderzocht in combinatie met o.a. toekomstbestendigheid en de organisatieontwikkeling. Dit zal meegenomen worden bij het vormen van een integraal plan om te komen tot een nieuwe inrichting van het gemeentehuis passend bij de ontwikkelingen van de organisatie en van onze maatschappij. In afwachting van dit integrale plan en uitvoering is de wens om dit krediet in te kunnen zetten voor lopende zaken/ prioriteiten, dan wel bij restant in te kunnen zetten voor het integrale plan.					
Beveiliging gemeentelijke accommodaties	120.000	37.310	82.690	nee	nee
Toelichting:					
De reeds gemaakte kosten zijn met name besteed aan diverse inbraakinstallaties op meerdere locaties. Dit is een project wat verder doorloopt en aandacht heeft in 2023.					
Scania 2021	250.000	-	250.000	nee	nee
Toelichting:					
De aanschaf is vertraagd. Begin 2023 vindt de uitschrijving van de aanbesteding plaats. Daarna wordt er nog rekening gehouden met levertijd van een jaar gezien de marktomstandigheden.					
Ford Transit met kraantje 2021	50.000	-	50.000	nee	nee
Toelichting:					
De aanschaf van dit voertuig wordt meegenomen in een raamcontract, welke wordt opgesteld in samenwerking met Inkoopbureau West Brabant. Dit contract heeft een looptijd van 4 jaar en zal gelden voor 20 auto's die zijn benoemd in de perspectiefnota 2023-2024. Indien deze aanschaffingen bij een partij worden uitgezet, heeft dit een voordeel van vaste prijzen voor de komende 4 jaar en hoeft niet elke keer een nieuwe aanbesteding te worden opgestart. Het afsluiten van dit raamcontract bevindt zich in een afrondende fase. Hierna kan tot aangeschaf worden overgegaan.					

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2022	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2022
Ford transit 2021	53.000	-	53.000	nee	nee
Toelichting:					
Zie toelichting bij het krediet "Ford Transit met kraantje 2021".					
Bus wijkteam 2021	53.000	-	53.000	nee	nee
Toelichting:					
Zie toelichting bij het krediet "Ford Transit met kraantje 2021".					
Bedrijfsauto handhaving (4wd/2021)	50.000	61.612	-11.612	ja	ja
Toelichting:					
Deze auto is in 2022 geleverd .De overschrijding wordt veroorzaakt doordat er onterecht vooraf rekening gehouden was met de vrijstelling van de BPM verplichting (aanschafbelasting).					
Bus wijkteam 1 2022	50.000	-	50.000	nee	nee
Toelichting:					
Zie toelichting bij het krediet "Ford Transit met kraantje 2021".					
Bus wijkteam 2 2022	50.000	-	50.000	nee	nee
Toelichting:					
Zie toelichting bij het krediet "Ford Transit met kraantje 2021".					

Financiële recapitulatie programma's

	Begroting 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
Programma's	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo
Mens en samenleving	19.299	785	18,514-	19.629	791	18,838-	21.020	2.873	18,147-
Kunst, cultuur en erfgoed	827	66	761-	1.048	66	982-	1.141	272	869-
Leefomgeving en duurzaamheid	23.144	11.842	11,302-	26.466	13.993	12,473-	24.140	12.982	11,158-
Economie, toerisme en recreatie	11.905	6.320	5,585-	12.518	5.387	7,131-	13.393	5.675	7,718-
Bestuur en dienstverlening	4.600	1.274	3,326-	4.602	1.171	3,431-	4.529	706	3,823-
Sub-totaal programma's	59.775	20.287	-39.488	64.263	21.408	-42.855	64.223	22.508	-41.715
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	-	5.299	5.299	-	5.459	5.459	-	5.392	5.392
Algemene uitkeringen	-	42.074	42.074	-	43.419	43.419	-	45.909	45.909
Dividenden	-	19	19	-	26	26	-	26	26
Saldo financieringsfunctie	-	21	21	-	37-	37-	-	45	45
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	5	5	-	5	5	-	6	6
Sub-totaal alg.dekkingsmiddelen		47.418	47.418		48.872	48.872		51.378	51.378
Overhead	8.376	-	-8.376	9.204	-	-9.204	9.707	-	-9.707
Heffing VPB	-	-	-	24-	-	24	-	-	-
Onvoorzien	50	-	-50	38	-	-38	-	-	-
Gereaal. totaal saldo baten en lasten	68.201	67.705	496-	73.481	70.280	3,201-	73.930	73.886	44-
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
Mens en samenleving	-	150	150	-	165	165	-	120	120
Kunst, cultuur en erfgoed	-	145	145	-	362	362	-	233	233
Leefomgeving en duurzaamheid	34	741	707	34	1.802	1.768	34	1.374	1.340
Economie, toerisme en recreatie	-	179	179	-	223	223	-	99	99
Bestuur en dienstverlening	58	615	557	58	675	617	44	889	845
Tot. Toev./onttrekk.reserves	92	1.830	1.738	92	3.227	3.135	78	2.715	2.637
Totaal lasten en baten	68.293	69.535		73.573	73.507		74.008	76.601	
Gerealiseerd resultaat (+=positief)			1.242			-66			2.593

Overzicht bestuurlijke kaders per programma

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Programma Mens en samenleving	
Beleidsplan Zorg voor Jeugd West Brabant 2015-2017	2014
Subsidieverordening Welzijn gemeente Steenbergen	2016
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2018	2017
Verordening adviesraad Sociaal Domein	2017
Beleidskader Zorg voor Jeugd	2018
Nota Sociaal Domein	2018
Nota kwaliteitsimpuls Welzijnswerk	2018
Nota kerngericht werken en overheidsparticipatie	2018
Beleidsnota Steenbergen Vitaal	2018
Beleidskader Jeugd en Jongerenwerk 2019-2022	2019
Beleidskader Bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023	2019
Verordening Jeugdhulp gemeente Steenbergen 2019	2019
Kadernota Maatschappelijk Vastgoed	2020
Kadernota Leefbaarheid en Kernen	2020
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Steenbergen	2021
Nota Steenbergen tegen Eenzaamheid 2022-2024	2022
Regiovisie jeugdhulp West-Brabant west 2022-2025	2022
Kadernota Spelen en bewegen	2022
Programma Kunst, cultuur en erfgoed	
Kunst en cultuurnota 2014-2017 "De smaak van Steenbergen"	2013
Erfgoedbeleid	2018
Programma Leefomgeving en duurzaamheid	
Duurzaamheidsnota Steenbergen 2012-2020	2012
Regionale afvalvisie Duurzaam West Brabant	2012
Bodemkwaliteitskaart / Nota Bodembeheer	2013
Convenant Duurzaam Bouwen	2014
Woonvisie	2015
Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Omgevingsrecht Steenbergen	2016
Beleidsplan Van Afval Naar Grondstof 2016-2020	2016
Kaderstellende nota evenementenbeleid	2017
Algemene verordening ondergrondse infrastructuur	2017
Regionaal crisisplan Veiligheidsregio Midden en West Brabant	2018
Beleidsvisie externe veiligheid	2018

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Stimuleringsregeling kwaliteitsimpuls particuliere woningvoorraad	2018
Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 "Samen bouwen aan onze veiligheid"	2019
Structuurvisie	2019
Regionaal Beleidsplan Zeeland-West-Brabant 2019 – 2022 (door gemeenten, Openbaar Ministerie en politie)	2019
Actieprogramma Regio West-Brabant 2019-2023	2019
Woonwagenbeleid	2019
Algemene Plaatselijke verordening	2020
Beleidsnota huisvesting Arbeidsmigranten	2020
Visie Energie en Ruimte Steenbergen (onderdeel van structuurvisie)	2020
Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan	2020
Regionale Energiestrategie West-Brabant 1.0	2021
Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer Steenbergen	2021
Nota grondbeleid	2021
Verordening Starterslening	2021
Beheerplan wegen, civiele kunstwerken, openbare verlichting en Groenbeheer 2022-2025	2021
Uitvoeringsprogramma Handhaving / VTH beleidsplan (2022-2025)	2021
Transitievise Warmte gemeente Steenbergen Fase 1	2021
Verordening adviesraad verkeer	2021
Regionale verstedelijkingsstrategie	2022
Wet Voorkeursrecht Gemeente	2022
Beheerplan vastgoed 2023-2026	2022
Kadernota Spelen en Bewegen	2022
Verordeningen Omgevingswet (nog vast te stellen)	2022
Programma Economie, toerisme en recreatie	
Regionale detailhandelsvisie	2014
Re-integratieverordening Participatiewet	2014
Verordening tegenprestatie	2014
Verordening individuele studietoelage Participatiewet	2014
Verordening individuele inkomensvoorziening Participatiewet	2014
Handhavings- en maatregelenverordening inkomensvoorzieningen 2015	2014
Economische visie Steenbergen, inclusief uitvoeringsprogramma	2015
Regionale visie bedrijventerreinen	2015
Recreatieve kansenkaart	2016
Economisch acquisitieplan Steenbergen	2016
Centrumplan Steenbergen	2018
Ontwikkelperspectief buitengebied De Heen-Steenbergen	2020
Verordening reclamebelasting	2020

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Beleidskader economisch kracht 2022-2025	2021
Ontwikkelpplan Steenberg	2021
Programma Bestuur en dienstverlening	
Verordening burgerinitiatief	2002
Inspraakverordening	2003
Verordening referendum	2006
Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a GW)	2008
Verordening fractieondersteuning	2009
Verordening commissie bezwaarschriften	2015
Financieringsstatuut	2016
Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Steenberg 2017	2017
Visie Veerkrachtig Bestuur in de Brabantse Wal	2017
Convenant samenwerking Brabantse Wal	2017
Communicatiebeleidsplan 2017 Communicatie is alles, alles is communicatie	2017
Nota Risicomanagement	2017
Nota reserves en voorzieningen	2017
Organisatieverordening	2018
Archiefverordening	2018
Aanwijzingsbesluit wet Markt en Overheid	2018
Plan van aanpak kerngericht werken en Overheidsparticipatie	2018
Visie dienstverlening gemeente Steenberg	2019
Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Steenberg (financiële verordening)	2020
Gemeentebreed Informatieveiligheidsbeleid	2020
Nota waardering en afschrijving vaste activa	2020
Uitvoeringsnota inkoopbeleid 2022	2021
Controleverordening (213 GW)	2021
Verordening rekenkamercommissie	2021
Privacybeleid 2021-2024	2021
Diverse belastingverordeningen	2022

Totaaloverzicht verplichte beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	jaar laatste meting	Gemeente Steenbergen	Gemeenten < 25.000 inwoners
Formatie (eigen indicator)	Fte per 1.000 inwoners	2022	7,9	
Bezetting (eigen indicator)	Fte per 1.000 inwoners	2022	7,8	
Apparaatskosten (eigen indicator)	Kosten per inwoner	2022	€708	
Externe inhuur (eigen indicator)	% totale loonsom (incl.inhuur)	2022	15	
Overhead (eigen indicator)	% totale lasten (excl.res.)	2022	13	
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	2021	6	8
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	2022	0,4	0,7
Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.	2022	3,5	2,7
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	2022	0,8	1,2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.	2022	4,3	4,4
Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar).	2021	1	1
Niet sporters	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	2020	55,6	50,3
Absoluut verzuim	Het aantal, niet op een school ingeschreven, leerlingen per 1.000 leerlingen.	2021	1,7	2,9
Relatief verzuim	Het relatieve aantal, ongeoorloofd afwezige, leerplichtigen per 1.000 leerlingen.	2021	15	14
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie(vsv-ers)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar)	2021	1,8	1,5
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	In percentage van alle jongeren tot 18 jaar	2022	12,4	geen data
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	In percentage van alle jongeren tot 18 jaar	2022	0,8	geen data
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	In percentage van alle jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar.	2022	0,3	geen data
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners.	2022	790	596
Funciemenging	Relatieve verhouding tussen banen en woningen.	2021	42,8	48,9

Naam Indicator	Eenheid	jaar laatste meting	Gemeente Steenbergen	Gemeenten < 25.000 inwoners
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.	2021	150,1	172,1
Banen	Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	2021	505,6	678,6
Werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).	2021	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	2021	5	3
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	2022	72,5	72,9
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.	2021	239,7	215,4
Personen met een lopend re-integratietraject	Het aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	2022	78,1	142,1
Omvang huishoudelijk restafval	De hoeveelheid restafval per inwoner per jaar (kg)	2020	126	129
Hernieuwbare elektriciteit	Berekend percentage.	2020	37,7	geen data
Nieuw gebouwde woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen.	2022	8,2	8,7
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder per honderdpersonen van 20 tot 65 jaar.	2022	72,7	80,2
Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen (x € 1.000).	2022	286	344
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar.	2022	779	geen data
Gemeentelijke woonlasten meerspersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar.	2022	901	geen data

Verklarende lijst beleidsindicatoren

Indicator	Beschrijving
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar. Jongeren van 12 t/m 17 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Niet-sporters	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
Relatief verzuim	Het relatieve aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren zonder vrijstelling dat langer dan 4 opeenvolgende weken niet ingeschreven was op school.
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan.
Jongeren met jeugdhulp	Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014), en in natura door de zorgaanbieder is geleverd. PGB gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of

Indicator	Beschrijving
	gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Zorg in Natura wordt direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker. In het kader van de jeugdzorg betekent dit dat de hulp rechtstreeks door de gemeente wordt vergoed. Persoonsgebonden budget (PGB) is een geldbedrag waarmee de zorggebruiker zelf zorg, begeleiding, hulp, hulpmiddelen of voorzieningen in kan kopen. Deze wordt verstrekt via de Sociale verzekeringsbank (SVB) maar is ook afkomstig van de gemeente.
Jongeren met jeugdbescherming	Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.
Jongeren met jeugdreclassering	Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder de overtreding of het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen.
Funciemenging	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
% werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

Indicator	Beschrijving
Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
Kinderen in een uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.
Fijn huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Nieuwbouw woningen	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
Demografische druk	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.

Paragrafen

Paragraaf

Lokale heffingen

Overzicht lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft de opbrengsten 2022 uit de lokale heffingen weer:

Omschrijving	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
Onroerende zaakbelasting:			
- eigenaren	4.189.057	4.463.597	4.481.796
- gebruikers	773.292	798.517	804.832
Afvalstoffenheffing	3.817.970	3.816.259	3.808.149
Rioolheffing	1.699.199	2.001.706	1.732.098
Hondenbelasting*	-710	-	39
Toeristenbelasting	118.917	104.943	29.782
Forensenbelasting	6.295	7.084	7.950
Reclamebelasting	63.194	83.150	66.500
Leges bouwvergunningen c.a.	701.355	657.413	705.769
Leges burgerzaken	246.057	440.743	287.023
Leges openbare orde	7.662	13.000	4.909
Marktgelden	1.624	3.100	1.782
Begraafrechten	66.988	71.682	37.632
Totaal	11.690.900	12.461.194	11.968.261

* *Betreft afwikkeling bezwaarschrift.*

Op 28 februari 2022 zijn de gecombineerde aanslagen gemeentelijke belastingen 2022 opgelegd. De gecombineerde aanslag betreft de onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing, rioolheffing en voor zover van toepassing forensenbelasting.

Lokale lasten 2022

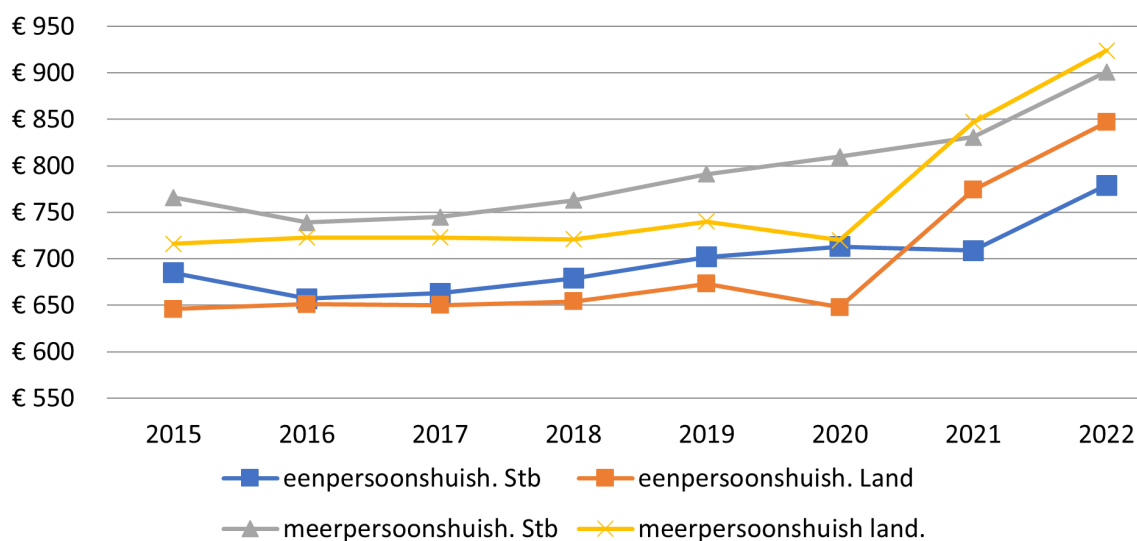
	eenpersoonshuishouden	meerpersoonshuishouden
OZB	352	352
Afvalstoffenheffing	296	395
Rioolheffing	131	154
Totaal	779	901
Landelijk gemiddelde	847	924

In de bovenstaande tabel is bij de berekening van de woonlasten uitgegaan van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 322.337. De tariefstelling voor de afvalstoffenheffing is met ingang van 2020 gebaseerd op één- of meerpersoonshuishouden.

Het bedrag dat is opgenomen als landelijk gemiddelde woonlast voor 2022 is ontleend aan de Atlas van de lokale belastingen 2022.

Hieronder een grafiek met de ontwikkeling van de lokale lastendruk in de periode 2015 - 2022.

lokale lastendruk 2015 - 2022

Kwijtschelding van belastingen

De gemeente Steenberghe kent een kwijtscheldingsnorm van 100%. Dat wil zeggen dat men in aanmerking komt voor kwijtschelding als het inkomen op bijstandsniveau ligt. Al vanaf 2009 werken wij met geautomatiseerde kwijtschelding. Dit houdt in dat een belastingplichtige, die voor de automatische kwijtschelding in aanmerking komt, geen formulier hoeft in te vullen om in aanmerking te komen voor kwijtschelding, maar dat de gemeente direct bij het opleggen van de belastingaanslag vermeldt, dat er kwijtschelding is verleend.

Eind 2022 hebben we alle personen die voor de belastingaanslag 2022 volledige kwijtschelding hebben gehad aan het Inlichtingenbureau voorgelegd. Het Inlichtingenbureau toetst het inkomen, vermogen en zo ook of ze in het bezit zijn van een auto en geeft aan of ze voor volledige automatische kwijtschelding in aanmerking komen. Belastingplichtigen waarvan het Inlichtingenbureau aangeeft niet voor automatische kwijtschelding in aanmerking te komen, hebben we een formulier toegestuurd om eventueel zelf een verzoek om kwijtschelding aan te vragen.

Kwijtscheldingsverzoeken	2020	2021	2022
Volledig	389	365	345
Gedeeltelijk	14	3	5
Afgewezen	110	87	91
In behandeling	10	6	13
Totaal	523	461	454
Bedrag	€ 199.836	€ 156.244	€ 144.164

Onroerende-zaakbelastingen / Waardering Onroerende Zaken (WOZ)

De OZB voor 2022 is gebaseerd op de WOZ-beschikkingen die in 2022 zijn vastgesteld naar waardepeildatum 1 januari 2021. Het tarief voor de OZB is een percentage van de WOZ-waarde. Hierna een tabel met de tarieven 2021 en 2022 met de gerealiseerde opbrengst:

	2021		2022	
	Tarief	Opbrengst/ Opgelegd	Tarief	Opbrengst/ Opgelegd
Woningen				
Eigenaren	0,1157%	2.944.973	0,1091%	3.203.381
Niet-woningen				
Eigenaren	0,2070%	1.244.084	0,2082%	1.278.415
Gebruikers	0,1671%	773.292	0,1682%	804.832

Afvalstoffenheffing

De gemeente Steenberghe heeft als beleidsuitgangspunt kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing. De tarieven afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op de samenstelling van een huishouden; eenpersoons- of meerpersoonshuishouden.

In onze gemeente wordt 'Omgekeerd Ingezameld' zonder tarief op restafval. Men betaalt dus niet per keer dat men het restafval naar de ondergrondse restafvalcontainer brengt. Door de grondstoffen zoveel mogelijk aan huis in te zamelen komen we steeds dichterbij de door de raad vastgestelde VANG doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) van 100 kg restafval per inwoner en 75% afval voor hergebruik. Dit is tevens de doelstelling van de Rijksoverheid. Maatregelen vanuit de Rijksoverheid, zoals stijging van de afvalstoffenbelasting, maakt ook dat de verwerkingskosten voor het restafval steeds hoger wordt. Daarnaast zal er in de toekomst een CO₂-heffing voor verbrandingsovens doorgevoerd worden. Hiermee zullen de kosten voor de verwerking van restafval verder toe blijven nemen. Een reden te meer om, naast de milieudoelstelling, extra in te blijven zetten op het verminderen van de hoeveelheid (grof en fijn) restafval.

Dat Omgekeerd Inzamelen werkt is inmiddels bewezen, echter het kan nog veel beter. In het beleidsplan VANG zijn meerdere projecten opgenomen die kunnen leiden tot verlaging van de hoeveelheid restafval en toename van de hoeveelheid grondstoffen. Het afvaleducatieprogramma Happers is in 2021 van start gegaan. Op 1 oktober 2022 is, na vertraging door het coronavirus, gestart met de proef GFT inzameling bij hoogbouw. Deelnemers zijn op vrijwillige basis. Deelnemers hebben een gratis aanrechtbakje ontvangen en er zijn GFT containers geplaatst. Gedurende het project worden alle jaargetijden zoveel mogelijk meegenomen. Vanaf 1 januari 2024 is het wettelijk verplicht om voor alle huisaansluitingen een GFT inzameling te regelen. De resultaten van de proef kunnen worden gebruikt om de GFT inzameling bij hoogbouw gemeentebreed uit te rollen. Het beleidsplan VANG 2016-2020 wordt verder geëvalueerd en waar nodig geoptimaliseerd.

De opbrengst van het oud papier en karton fluctueert maar is in 2022 gemiddeld gelijk gebleven ten opzichte van 2021.

Vanuit het Afvalfonds Verpakkingen dalen de opbrengsten van het plastic- metalen en drankverpakkingen. Omdat de uitbetalingen vanuit het Afvalfonds (via Stichting Nedvang) niet parallel liepen met de jaren is in 2022 met terugwerkende kracht nog een eenmalig bedrag ontvangen. Dit bedrag ter grootte van € 315.798 is met de tussenrapportage 2022 in de voorziening gestort. Daarnaast is met de Tussenrapportage 2022 een reserve egalisatievoorziening afvalstoffenheffing opgeheven en het saldo ter grootte van € 36.800 is overgeboekt naar de voorziening. Tenslotte is er in 2023 minder besteed dan ontvangen, zodat het resterend overschot 2022 van € 363.576 op afval is toegevoegd aan de egalisatievoorziening. De huidige stand komt met dit alles neer op € 787.174.

Onvoorziene eenmalige uitgaven kunnen hieruit worden gedekt en er deels voor zorgen dat fluctuaties van de afvalstoffenheffing zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2022		
7.3 Afval	2.786.921	
0.8 Overige baten en lasten:		
0.10 Mutaties reserves	-	
6.3 Inkomensregelingen (kijtschelding)	114.135	
0.8 Overige baten en lasten:		
Inkomsten 7.3 Afval, excl. Heffingen	-586.041	
Netto kosten 7.3 Afval	2.315.016	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	313.578	
BTW	463.380	
Totale kosten	3.091.974	
Storting tussenrapportage 2022 (afvalfondsopbrengst)	315.798	
Opheffing egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	36.800	
Storting voorziening	363.576	
Totale kosten inclusief storting voorziening	3.808.149	
Opbrengst heffingen	3.808.149	
Dekking		100%

Naheffing Attero als gevolg van te weinig aangeleverd restafval

Het vigerend contract voor de Brabantbrede aanlevering van huishoudelijk restafval aan Attero kende een leverplicht van 510.000 ton per jaar (tot 1 februari 2017). Attero heeft over de looptijd van 2011 tot februari 2017 de boeteclausule geëffectueerd.

Over de periode van 2011-2014 is de uitspraak definitief in het voordeel van de gemeenten (die gezamenlijk optrekken in de Vereniging van Contractanten-VvC) gebleven en hoeft geen boete te worden betaald.

In augustus 2019 is door arbiters over de periode 2015 tot februari 2017 een eindvonnis gewezen, waarbij de voor gewesten en gemeenten ongunstige beslissingen in stand zijn gebleven. Brabantbreed betekent een naheffing voor minder aangeleverd restafval van zo'n 15 miljoen euro. De gemeenten van het voormalig GSV gewest (Roosendaal, Halderberge, Woensdrecht, Steenberg, Moerdijk, Rucphen en Bergen op Zoom) hebben gezien de aangeleverde tonnages in de jaren 2015 tot 1 februari geen factuur voor naheffing ontvangen. De VvC is een procedure gestart om het vonnis door de rechter te laten vernietigen. In deze vernietigingsprocedure zijn de gemeenten in het gelijk gesteld.

Attero is in cassatie gegaan tegen de uitspraak van het Hof in de vernietigingsprocedure. Op 17 maart 2023 besloot de Hoge Raad een uitspraak van het Gerechtshof Den Haag te vernietigen. Het gerechtshof had in 2021 juist bepaald dat de gemeenten de naheffing niet hoefden te betalen, omdat dat in strijd was met een eerder arbitraal vonnis. Helaas voor de gemeenten concludeerde de procureur-generaal van het Parket bij de Hoge Raad vorig jaar al dat het Gerechtshof daarmee zijn boekje te buiten ging. De procureur-generaal adviseerde nog de zaak terug te sturen naar het

Gerechtshof, maar de Hoge Raad besloot in het eindoordeel de zaak zelf af te doen. De uitspraak van het Gerechtshof is vernietigd en de gemeenten moeten alsnog betalen.

Zoals eerder aangegeven heeft het voormalig GSV gewest geen naheffing van Attero ontvangen. Echter er zou nog een verdelingsvraagstuk onder de gewesten kunnen ontstaan om gezamenlijk de 15 miljoen te betalen. Het GSV gewest heeft eerder de stelling aangenomen geen factuur te hebben ontvangen dus ook niet te participeren in een verdelingsvraagstuk.

We houden u op de hoogte van de eventuele verdere ontwikkelingen.

Rioolrecht

Het Verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan 2020 – 2023 is in september 2020 vastgesteld. Hierin is geregeld hoe de gemeente de zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater gaat vervullen. Tevens is hierin verankerd de wijze waarop dit bekostigd gaat worden. Om niet al te grote schommelingen in de tariefstelling te krijgen is een voorziening gevormd.

De maatstaf van heffing is een vast bedrag per aansluiting en de opbrengst rioolheffing bedroeg € 1.732.098.

In 2022 heeft er een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden voor de rioleringsbudgetten, welke van oorsprong waren gebaseerd op het GRP 2020-2023. Daarbij is geïnteriseerd wat komend jaar (2023) benodigd is voor investeringskredieten totdat het nieuwe vGRP vanaf 2024 is opgesteld.

Tabel Rioolheffing		
	Steenbergen	Landelijk
Tarief (vast bedrag)	154	207
Opbrengst	1.732.098	
Kwijtschelding mogelijk	Ja	

Kostendekkendheid rioolheffing 2022		
2.1 Verkeer en vervoer	150.384	
7.2 Riolering	1.266.364	
Mutatie Voorziening Baggerfonds	-	
6.3 Inkomensregelingen (kwijtschelding)	30.029	
0.8 Overige baten en lasten:		
Inkomsten 7.2 Riolering, excl. Heffingen	-	
Netto kosten 7.2 Riolering	1.446.776	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	196.088	
BTW	161.939	
Totale kosten	1.804.804	
Onttrekking voorziening	-72.706	
Totale kosten incl. onttrekking voorziening	1.732.098	
Opbrengst heffingen	1.732.098	
Dekking		100%

Forensenbelasting

Forensenbelasting kan worden geheven van natuurlijke personen die voor meer dan 90 dagen een woning in de gemeente Steenbergen ter beschikking hebben en hier niet staan ingeschreven. We hebben voor 2022 25 aanslagen opgelegd.

Tabel Forensenbelasting	
	Steenbergen
Tarief	318
Opbrengst	7.950
Kwijtschelding mogelijk	Ja

Paragraaf

Weerstandsvermogen en risicobeheer

Risicoinventarisatie en weerstandsvermogen

Inleiding

Risicomanagement is het samenspel van activiteiten om de nadelige gevolgen van risico's zoveel mogelijk binnen de grenzen te houden. De raad bepaalt daarbij de grenzen en de spelregels. Deze liggen vast in het beleidskader. Bij de begroting en de jaarstukken worden de risico's opnieuw bekeken en waar nodig worden aanpassingen gedaan. In het proces van risicobeheersing worden steeds de volgende stappen doorlopen: identificeren, analyseren, beoordelen, maatregelen ontwerpen en implementeren en als laatste evalueren en rapporteren. Het beleid voor het risicomanagement is vastgelegd in de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing van november 2017. In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in belangrijkste ontwikkelingen in 2022, de belangrijkste risico's op dit moment (de top 5), de overige risico's, de weerstandscapaciteit, het weerstandsvermogen en de weerstandsratio. Afsluitend zijn de financiële kengetallen opgenomen.

Wat waren de belangrijkste ontwikkelingen in 2022?

- In 2022 verdween de coronapandemie steeds meer naar de achtergrond, maar werd de wereld geconfronteerd met nieuwe tegenslagen. In februari 2022 viel Rusland buurland Oekraïne binnen. Dat heeft de verhoudingen mondiaal op scherp gezet, met als gevolg een ongekend hoge **inflatie** op energie en verschillende grondstoffen. De gemiddelde prijsstijging van goederen en diensten kwam in 2022 uit op 11,6% (geharmoniseerde consumentenprijsindex). Deze situatie is aanleiding geweest voor een grondige risicoanalyse bij de begroting 2023. Dit heeft geleid tot het verhogen van de stelpost voor loon- en prijsstijgingen naar € 1 miljoen structureel. Daarnaast is er een eenmalige extra toevoeging gedaan aan de weerstandsbuffer van € 0,6 miljoen (afgerond). Met deze maatregelen heeft Steenbergen zich – voorlopig - gewapend tegen de negatieve gevolgen van inflatie. De verwachting van De Nederlandsche Bank (DNB) is dat de inflatie in 2023 gaat afvlakken naar 4,9% in 2023. Wij monitoren continu de situatie ten aanzien van de inflatie in relatie tot de compensatie in de algemene uitkering (zie verderop bij het onderwerp algemene uitkering). Bij het opstellen van de Perspectiefnota 2024 wordt het te hanteren indexcijfer voor de komende jaren bepaald. Op dat moment wordt bepaald of er nieuwe beheersmaatregelen nodig zijn.
- De situatie op de **arbeidsmarkt** is in 2022 alleen maar nijpender geworden. Er is schaarste in elke branche. Ook gemeenten lopen hier tegenaan. Daar komt bij dat een deel van de gemeentelijke medewerkers ingezet wordt voor verschillende crisissituaties. Bijvoorbeeld de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de energiecrisis. Dat kan ertoe leiden dat gemeentelijke doelstellingen onder druk komen te staan. Daarnaast kan het nodig zijn om over te gaan op dure inhuur. Tegelijkertijd constateren we dat de gemeente Steenbergen in staat is geweest om in 2022 veel vacatures vast in te vullen met enthousiaste collega's.
- De budgetten voor **Jeugd en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)** nemen elk jaar een hoge positie in op de ranglijst van onze risico's. Er is sprake van open eind regelingen, waartegenover vaste rijksvergoedingen staan. Daar is altijd een financieel risico aan verbonden. De beheersmaatregelen zijn vooral gericht op het vooruitkijken (prognoses). Dat doen we vanuit maandelijkse budgetanalyses. Bij de Wmo worden goede stappen gezet. De afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging) zijn beperkt. Voor jeugd komen we nog teveel verrassingen tegen, met name in het vierde kwartaal. Deze afwijking is niet voorzien bij de tussenrapportage 2022. Kanttekening daarbij is dat de afwijking ook niet in alle gevallen te voorzien is, omdat er sprake kan zijn van tussentijdse beleidswijzigingen vanuit de regio die lokaal doorwerken. Om dit risico verder te kunnen beheersen is een verdere verfijning van de prognosemodellen noodzakelijk. Uiteraard speelt bij Jeugd en Wmo ook de indexeringsproblematiek, maar deze wordt betrokken bij de analyse naar de gevolgen van de inflatie.

- De verstrekkingen en uitvoeringskosten van de **Participatiewet** worden gefinancierd vanuit de gebundelde uitkering inkomensvoorzieningen gemeenten (BUIG). Ook hier is sprake van een open eindregeling, terwijl het BUIG budget een vast bedrag is. Deze budgetten worden maandelijks gevolgd aan de hand van rapportages van de uitvoeringsorganisatie (ISD). In 2022 is er sprake van een minimale budgetafwijking. Voor 2023 en verder is er wel sprake van een risico. De BUIG uitkering voor 2023 en verder valt lager uit dan geraamd. Hierop wordt teruggekomen in de Perspectiefnota 2024.
- De **eenmalige energietoeslag (EET)** is een succes. In 2022 is het bereik veel groter dan geraamd. Dat draagt bij aan de doelstellingen in het raadsakkoord. De uitgaven zijn hierdoor wel hoger dan geraamd. Dat hebben we in 2022 deels opgevangen met niet uitgegeven coronagelden (TONK) maar deze dekking vervalt in 2023. Dat verhoogt het financieel risico voor 2023.
- In de **algemene uitkering van het gemeentefonds** is meer duidelijkheid gekomen. De afgelopen jaren hebben veel fluctuaties laten zien in de verdeling van het gemeentefonds. Immers, het gemeentefonds was gekoppeld aan de hoogte van de Rijksuitgaven. Dit heeft geleid tot toenemende onzekerheid bij gemeenten. Met het loslaten van de “trap op, trap af” systematiek, aangevuld met de zekerheid van compensatie van loon- en prijsontwikkelingen, is er wat meer rust ontstaan in onze gemeentebegroting. Het is de vraag of de compensatie voor lonen en prijzen, die landelijk wordt berekend, voldoende is voor Steenbergen. Daarnaast is er nog steeds geen duidelijkheid over de situatie vanaf 2027. Gemeenten worden nog steeds geconfronteerd met een forse daling in de algemene uitkering vanaf dat jaar. Omdat het gaat om grote bedragen blijft het risico deel uitmaken van de top 5 risico's.
- Het kengetal voor **grondexploitatie** (één van de kengetallen die de Provincie betreft bij het begrotingstoezicht) geeft aan dat de geïnvesteerde waarde in gronden in exploitatie, en daarmee ook het financieel risico, laag is. Met het toenemen van de inflatie, een stijgende rente en een woningmarkt die afkoelt neemt het risico in de grondexploitaties echter toe. De gemeente Steenbergen heeft de grondexploitaties voor deze jaarrekening 2022 grondig doorgelicht, rekening houdend met bovengenoemde ontwikkelingen. In de paragraaf Grondbeleid wordt uitgebreid ingegaan op de te verwachten resultaten van de gronden in exploitatie. Er wordt daar tevens ingegaan op de risico's. Waar nodig worden beheersmaatregelen genomen in de vorm van verliesvoorzieningen. De risico's zijn daarmee gereduceerd naar een aanvaardbaar niveau. Wat resteert is het risico dat de gehanteerde uitgangspunten in werkelijkheid niet uitkomen. Bijvoorbeeld wanneer de prijzen nog verder stijgen, projecten verder worden vertraagd en gronduitgifte stagneert. Met dit risico is rekening gehouden.

In deze jaarrekening wordt een actualisatie gegeven van de risico's die van invloed zijn geweest op het verslagjaar 2022

Wat zijn op dit moment de belangrijkste risico's ?

Vanuit het risicomanagement systeem zijn alle risico's beoordeeld met de vraag of een actualisatie nodig is ten opzichte van de stand bij de begroting 2023. Deze beoordeling heeft uitgewezen dat er op dit moment geen substantiële aanpassingen nodig zijn. Hierdoor is de top 5 risico's niet gewijzigd.

De berekeningswijze is conform de spelregels in het beleidskader. Achter het risico wordt aangegeven voor welk percentage deze meewegen in het totale van alle risico's opgesteld (het risicoprofiel). In de kolom beheersmaatregelen is opgenomen welke maatregelen in 2022 zijn getroffen om het risico te beperken.

Omschrijving risico	Aandeel in %	Beheersmaatregelen
Sociaal domein - Open eindregelingen - Wijzigingen in wet- en regelgeving, met name het effect van invoering van het abonnementstarief - Problematiek bij zorgaanbieders - Toenemende vergrijzing - Dure maatwerkvoorziening Jeugd - Lagere eigen bijdragen - Toenemend beroep op voorzieningen onder andere door veranderde wet- en regelgeving. - Effecten stijging werkloosheid op de bijstandsuitkeringen	32,93%	De samenwerking tussen beleid – uitvoering – financiën is in 2022 verder verstevigd. De budgetten worden actief gevolgd. Voor de Wmo heeft dit het gewenste resultaat. De kwaliteit van de (tussentijdse) voorspelling is toegenomen. Aan de andere kant ligt er bij Jeugd nog een uitdaging. We zien dat de voorspelling bij de tussenrapportage nog teveel afwijkt van de realisatie. Dit heeft geleid tot een piek in de uitgaven in het vierde kwartaal.
Inflatie als gevolg van verschillende crisissituaties In de begroting 2023 is een uitgebreide analyse opgenomen van het risico van de inflatie op de gemeentebegroting. De belangrijkste zijn: - Lonen en prijzen - Duurzame goederen - Sociale uitkeringen in natura - Overige goederen en diensten - Subsidies - Bijdrage aan Gemeenschappelijke Regelingen	13,42%	In de begroting 2023 zijn maatregelen getroffen. Er is € 1 miljoen structureel opgenomen voor loon- en prijsstijging. Daarnaast is de risicoreserve verhoogd om het restrisico af te dekken.
Aansprakelijkheid voor door gemeente gegarandeerde geldleningen Door financiële problemen bij instellingen is het risico aanwezig dat de gemeente wordt aangesproken op de garantstelling	11,99%	De beheersmaatregelen zijn gericht op beoordeling van de financiële documenten van de instellingen. De kans dat het financiële risico zich voordoet is bij de garantstellingen relatief laag. Er wordt goed vinger aan de pols gehouden. Toch neemt dit risico een hoge positie in op deze ranglijst. Dat komt omdat het bij garantstellingen gaat om een hoog bedrag en daarmee een hoog maximaal geldgevolg.
Algemene uitkering - Onjuiste parameters - Wijzigingen in de verdeelsystematiek - Lager aantal inwoners en woningen	9,88%	Er is standaard gebruik gemaakt van Pauw (experts op het gebied van de algemene uitkering) om de juiste uitkering van het Rijk te berekenen. Er worden extra modules ingezet om de ontwikkelingen in algemene uitkering beter te monitoren, zoals de module voor de uitkering BUIG. Deze maatregelen zorgen ervoor dat we op de momenten van de perspectiefnota (meicirculaire) en begroting (septembercirculaire) inzicht hebben in de juiste cijfers.
Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting	7,08%	Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van primair onderwijs. De gemeente Steenbergen ontvangt daarom jaarlijks een bedrag in de algemene uitkering voor onderwijshuisvesting. Er is in de gemeente gekozen om geen reserveringen te maken op onderdelen waardoor er geen opgebouwde reserves zijn voor onderwijshuisvesting. In 2022 is er een start gemaakt en in 2023 wordt samen met de scholen een integraalhuisvestingsplan (IHP) opgesteld met een bijbehorende langjarige investeringsparagraaf. Hoewel het IHP en de

Omschrijving risico	Aandeel in %	Beheersmaatregelen
		investeringsparagraaf nog niet gereed zijn is wel duidelijk dat op basis van bouwjaar en technische staat de komende 15 jaar circa 6 scholen vervangen moeten worden dan wel grootschalig gerenoveerd moeten worden.
Totaal	75,30%	

Overige risico's

De tabel hierboven biedt – in lijn met het vastgestelde beleidskader rondom risicomanagement, inzicht in de top 5 risico's, die tezamen ongeveer 2/3^e deel van het totale risicoprofiel vertegenwoordigen. Dit betekent niet dat er geen aandacht is voor de overige risico's. De risico's die in 2022 zijn onderzocht (ten behoeve van de risicoanalyse voor de begroting 2023), alsmede de uitkomsten daarvan, staan hieronder vermeld:

- **Energielasten:** er is inzicht in de effecten van de hogere energiekosten voor 2023. inmiddels is de raad geïnformeerd over de negatieve gevolgen.
- **Invoering Omgevingswet,** dit kan ertoe leiden dat het leges, zoals die nu in de begroting staan, niet worden gerealiseerd. Dit beeld moet de komende maanden verder worden uitgewerkt.
- **Meerjarenonderhoudsplannen** voor gebouwen en sportparken zijn inmiddels vastgesteld, daarmee is een deel van het risico gereduceerd. Wat resteert is het algemene risico van de prijzen als gevolg van inflatie. Hiervoor zijn maatregelen getroffen in de vorm van een stelpost voor lonen en prijzen.
- Voor de **Blauwstraat** staat een investering gepland van € 350.000. Als dekking voor de kapitaallasten staat een kostendekkende huur. Het risico is aanwezig dat deze huur niet wordt gerealiseerd. Omdat echter nog maar heel beperkt is geïnvesteerd, is het een risico op termijn.
- In de begroting 2023 is overgegaan tot verhoging van het budget voor de **dienstverlening door Equalit en daaraan gekoppeld de kosten voor de eigen applicaties**. Bij het opstellen van de begroting 2023 is het idee naar voren gekomen om voor ongewenste schommelingen een egaliseringsreserve in het leven te roepen. Dit voornemen wordt meegenomen in de actualisatie van de reserves en voorzieningen. Inmiddels is het beheer van deze budgetten overigens sterk verbeterd en komen we meer en meer in control.
- De **OZB opbrengsten** geven voor 2022 een afwijking (negatief). Hoewel dit een relatief klein bedrag is, vormt het wel aanleiding voor verder onderzoek naar de onderliggende basisbestanden. Er zijn in 2022 stappen gezet, maar deze moeten nog verder worden verfijnd.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit geeft aan of de gemeente Steenbergenvoldoende financiële buffers heeft om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. In het nieuwe beleidskader is besloten uitsluitend de Algemene Reserve in te zetten voor deze weerstandscapaciteit. De werkelijke beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt op 31-12-2022 € 8.430.000 (Algemene reserve € 6.043.000 + Risicoreserve € 2.387.000).

Als daarnaast nog rekening wordt gehouden met de per 31 december 2022 op de algemene reserve drukkende verplichtingen van € 688.000 resteert een netto weerstandsvermogen per 31 december van € 7.742.000,-. Er is bij dit saldo nog geen rekening gehouden met een eventuele resultaatbestemming over 2022.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de meest recente inventarisatie hebben we € 2.896.000,- nodig aan weerstandscapaciteit. Hierbij is een zekerheidspercentage gehanteerd van 90%. Als we dit bedrag opzij zetten als buffer dan kunnen we met 90% zekerheid stellen dat dit bedrag voldoende is.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. De ratio komt, uitgaande van de onderstaande tabel uit het vastgestelde beleidskader uit op € 7.742.000 / € 2.896.000 = 2,67%. Dat komt overeen met de norm UITSTEKEND (A).

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	Hoger dan 2,0	Uitstekend
B	Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
C	Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
D	Tussen 0,8 en 1,0	Matig
E	Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
F	Lager dan 0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De negatieve netto schuldquote hier geeft aan dat de gemeente geen schuld heeft.

	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A	Vaste schulden (cf.art. 46 BBV)	-	-	-	5.000
B	Netto vlottende schuld (cf.art. 48 BBV)	8.772	5.414	5.414	4.797
C	Overlopende passiva (cf.art. 49 BBV)	2.961	5.420	5.420	5.756
D	Financiële vaste activa (cf.art. 36 lid d, e en f)	3.351	3.824	-	4.336
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf.art. 39 BBV)	13.659	12.581	-	18.903
F	Liquide middelen (cf.art. 40 BBV)	376	265	-4.080	292
G	Overlopende activa (cf.art. 40a BBV)	503	426	426	295
H	Totale baten (cf.art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	65.190	68.199	67.704	73.886
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	-9,44%	-9,18%	21,40%	-11,20%

Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog. Hij moet niet verder stijgen. Ligt de netto schuldquote boven de 130%, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone en dient het bestuur er werk van te maken om de schuld te verlagen. De netto schuldquote van onze gemeente is zelfs negatief en kan als zeer laag worden aangemerkt.

Het bedrag in kolom A betreft het eerste stortingsmoment van de in 2022 afgesloten geldlening. De lening heeft een totale omvang van € 25 miljoen met een looptijd van 50 jaar, verdeelt over 3 stortingsmomenten van € 5 miljoen (4 maart 2022), € 10 miljoen (4 januari 2023) en € 10 miljoen (4 januari 2024).

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte geldleningen in de netto schuldquote is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De netto schuldquote van onze gemeente is zelfs negatief en kan als zeer laag worden aangemerkt.

	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A	Vaste schulden (cf.art. 46 BBV)	-	-	-	5.000
B	Netto vlottende schuld (cf.art. 48 BBV)	8.772	5.414	5.414	4.797
C	Overlopende passiva (cf.art. 49 BBV)	2.961	5.420	5.420	5.756
D	Financiële vaste activa (cf.art. 36 lid b, c, d, e en f)	135	135	135	135
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf.art. 39 BBV)	13.659	12.581	-	18.903
F	Liquide middelen (cf.art. 40 BBV)	376	265	-4.080	292
G	Overlopende activa (cf.art. 40a BBV)	503	426	426	295
H	Totale baten (cf.art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	65.190	68.199	67.704	73.886
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	-4,51%	-3,77%	21,20%	-5,51%

De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Daarbij wordt de verhouding berekend tussen het eigen vermogen en het totaal van de balans. Daarbij worden de voorzieningen beschouwd als onderdeel van het vreemd vermogen. Dit vreemd vermogen bestaat dan uit de voorzieningen en de schulden op korte termijn. Zie hiervoor de balans in de bijlagen. Een score lager dan 20% wordt als risicovol gezien.

	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A	Eigen vermogen (cf.art.42 BBV)	34.739	32.145	30.179	32.029
B	Balanstotaal	63.787	60.545	54.157	66.425
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	54,50%	53,09%	55,73%	48,22%

Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van de gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen. Voor Steenberghe heeft de grondexploitatie een gering aandeel in de totale baten, waardoor hier sprake is van weinig risico.

	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden (cf.art. 38 lid a punt 1 BBV)	-	-	-	-
B	Bouwgronden in exploitatie (cf.art. 38 lid b BBV)	-2.554	-6.887	-2.152	-9.191
C	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	65.190	68.199	67.704	73.886
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	-3,92%	-10,10%	-3,18%	-12,44%

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Over het algemeen geldt als richtlijn: hoe hoger het kengetal structurele exploitatieruimte, hoe te gunstiger dit is voor de gemeente.

	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A	Totale structurele lasten	65.644	67.367	67.882	70.178
B	Totale structurele baten	63.719	66.762	68.146	69.555
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	-	71	-
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	894	894	950	776
E	Totale baten	65.190	68.199	69.534	76.601
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%	-1,58%	0,42%	1,64%	0,20%

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om de belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. De totale woonlasten van de gemeente liggen boven het landelijk gemiddelde. Ten opzichte van de woonlasten in 2020 laat dit cijfer een lichte stijging zien.

	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	262	282	296	357
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	159	152	154	154
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	389	397	395	395
D	Eventuele heffingskorting	-	-	-	-
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C+D)	833	831	845	906
F	Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in 2021 (t-1)	720	847	811	813
	Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	115,69%	98,11%	104,19%	111,44%

Paragraaf

Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn 'duurzame productiemiddelen': spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren.

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV art.12) schrijft voor dat in elk geval de kapitaalgoederen wegen, riolering / water, groen en gebouwen aan de orde worden gesteld. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de Begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft daar meer inzicht in. Per onderwerp wordt ingegaan op het beleidskader en de financiële consequenties voor de gemeente Steenberg.

Bouwkundig en civieltechnisch onderhoud accommodaties

Onderhoud en beheer gemeentelijke accommodaties

Gebouwen

In 2020 is de Kadernota ten behoeve van Maatschappelijk Vastgoed vastgesteld. Er wordt onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van het vastgoed voor de langere termijn. Ook zal gekeken worden naar de duurzaamheidsambities en de mogelijk te treffen maatregelen bij de gebouwen. In het kader van duurzaamheid en onderhoud wordt ook aandacht geschonken aan het energieverbruik, CO² uitstoot en financieel rendement van de duurzame maatregelen. Voor een aantal accommodaties kan dit grote technische en financiële consequenties hebben. Met dit inzicht zullen nieuwe afwegingen worden gemaakt voor onze vastgoedportefeuille. In combinatie met de visie op het gemeentelijk vastgoed zal een nieuwe systematiek worden toegepast voor de inspecties en meerjaren onderhoudsplannen. Bouw- en installatiedelen worden beoordeeld via een systematiek waarbij de diverse onderdelen worden voorzien van een conditiescore.

Met de Begroting 2023 is het Meerjaren Onderhouds Plan (MJOP) van de gebouwen en de sportparken voor de komende 10 jaar geactualiseerd op basis van de bestaande uitgangspunten. De gevolgen hiervan zijn vanaf 2023 meegenomen in de Begroting. De belangrijkste wijzigingen zijn, dat er vanaf 01-01-2023 voor het groot onderhoud een voorziening is gevormd, de vervangingsinvesteringen meerjarig zijn opgenomen in de investeringsstaten van de Begroting en dat budgetten voor het klachten- en abonnementsonderhoud zijn geactualiseerd.

Nu het jaar 2022 financieel is afgesloten, kan de balans worden opgemaakt m.b.t. het uitgevoerde onderhoud bij de gemeentelijke accommodaties en de sportparken. Uit het onderstaand overzicht wordt duidelijk welke budgetten beschikbaar waren voor het onderhoud en welke uitgaven er gedaan zijn. Met de daaruit volgende saldi t.a.v. de posten waar de werkzaamheden niet zijn uitgevoerd of waar grote verschillen zijn opgetreden wordt dit hieronder verklaard.

Gebouwen	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2022
<i>Bouwkundig onderhoud</i>			
Sportaccommodaties	78.099	22.251	49.000
Brandweerkazernes	21.721	3.029	-
Sociaal/ cultureel	44.526	4.418	32.000
Woningen	-	-	-
Kantoren en bedrijfsgebouwen	13.058	3.916	52.500
<i>Overige budgetten</i>			
Asfalt werkplaats	15.000	-	15.000
Onderzoek verduurzaming panden (t.l.v. reserve)	100.000	24.200	75.800

Gebouwen	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2022
<i>Investerings</i>			
Brandmeldinstallatie overige gemeenschapshuizen	16.000	-	-
Brandmeldinstallatie gemeenschapshuis De Stelle invest. 2023	19.632	7.974	11.658
Aanpassingen pand Blauwstraat 30	350.000	6.755	343.245
Hekwerk brandweerkazerne Steenberg	25.000	23.859	-
Klimramen sporthal de Buitelstee	36.300	1.898	34.402
Herinrichting milieustraat	1.053.900	1.045.049	8.851
Herinrichting gemeentehuis	100.000	83.830	16.170

In bovenstaand overzicht is het bouwkundig onderhoud, overige budgetten vastgoed en investeringen in beeld gebracht. Hierna volgt voor de eerste twee onderdelen de stand van zaken over 2022.

Een deel van het onderhoud, welk vanuit 2021 is overgeheveld en wat is gepland voor 2022, is niet tot uitvoering gekomen. Hieronder zal dit separaat worden toegelicht en zal een voorstel volgen om het (restant) budget ook in 2023 beschikbaar te stellen.

Met name de beschikbare capaciteit binnen het cluster Vastgoed was veel te gering om veel plannen te kunnen uitvoeren. Met het goedkeuren van de Begroting 2023 is ingestemd om het cluster Vastgoed met 1,0 fte uit te breiden. Indien de prioriteiten op dit onderhoud liggen, zal - afhankelijk van de beschikbaarheid van aannemers, materialen en toeleveranciers - meer tot uitvoering behoren te komen in 2023.

Bouwkundig onderhoud

Sportaccommodaties

Zwembad de Aquadintel

In het "oude" MJOP is opgenomen om de verwarmingsinstallatie te vervangen voor een geraamd bedrag van € 30.000. Deze vervanging was gepland in 2021, maar heeft in 2021 en 2022 nog niet plaatsgevonden. Met de Jaarrekening 2021 is abusievelijk vergeten deze post over te hevelen. De vervanging staat nu gepland voor 2023. Hiervoor zal een herstelactie worden opgenomen bij de Tussenrapportage 2023.

Zwembad de Meermin

De werkzaamheden voor wat betreft de vloerafwerking zijn in uitvoering, maar nog niet geheel afgerond. Dit gebeurt in 2023. Derhalve het verzoek om het restantbudget ter grootte van € 23.000 door te schuiven naar 2023.

Sporthal 't Cromwiel

Voor 2022 stond de vervanging van onderdelen van de W(werkbouwkundige)-installatie gepland ter grootte van € 17.000. Deze werkzaamheden schuiven echter op naar 2023, vandaar het verzoek om het restantbudget over te hevelen.

Sporthal De Buitelstee

In 2022 is begonnen met de ontwerp van de vervanging van de werktuigbouwkundige installatie. Deze werkzaamheden worden in 2023 voortgezet, vandaar het verzoek om het restantbudget van afgerond € 9.000 door te schuiven naar 2023.

Sociaal/cultureel

Overige monumenten

Het buitenschilderwerk, dat gepland was voor 2022, schuift op naar 2023. Het betreft groot onderhoud. Het verzoek is dan ook het gereserveerde bedrag van € 25.000 hiervoor door te schuiven naar 2023.

Overige gemeenschapshuizen

Voor 2022 stond de vervanging van onderdelen van de W(werkbouwkundig)-installatie gepland ter grootte van € 7.000 bij gemeenschapshuis 't Cromwiel. Deze werkzaamheden schuiven echter op naar 2023, vandaar het verzoek om het restantbudget over te hevelen.

Kantoren en bedrijfsgebouwen

Gemeentehuis

Vanuit het oude MJOP stond voor 2022 vervanging van airco's bij het gemeentehuis opgenomen ter grootte van € 42.000. Dit is in 2022 niet gelukt en de intentie is dit in 2023 te gaan doen. Vandaar het verzoek om het budget met de resultaatbestemming over te hevelen naar 2023. Een en ander afgestemd op de plannen voor de verbouwing van het gemeentehuis.

Gemeentewerf

Voor 2022 stond de vervanging van de fietsenstalling gepland ter grootte van € 10.000. De opdracht is reeds in 2023 verstrekt, dus is het verzoek om dit budget met de resultaatbestemming op te schuiven naar 2023.

Overige budgetten vastgoed

Werkplaats

Gepland en met de tussentijdse rapportage is € 15.000 beschikbaar gesteld om het asfalt bij de werkplaats levensduur verlengend te repareren. In 2022 is dit niet meer gelukt en deze werkzaamheden staan nu gepland voor 2023.

Onderzoek verduurzaming panden

Vanuit 2021 is er eenmalig € 100.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek naar verduurzaming van gemeentelijke vastgoed. Dit bedrag is beschikbaar gesteld vanuit de Algemene Reserve. In 2022 is hiermee een start gemaakt, hetgeen afgerond € 24.200 heeft gekost. Omdat dit onderwerp actueel is, is het verzoek om het restantbedrag, van € 75.800 over te hevelen en dan weer uit de Algemene Reserve te financieren.

Sportparken

Sanering asbest kleedgebouwen

Hiervoor is met de Tussenrapportage 2022 een bedrag van € 45.000 beschikbaar gesteld. De asbestplaten zijn verwijderd in 2022 en de herstelwerkzaamheden zijn gepland voor 2023. Vandaar het verzoek het restantbudget van € 35.000 over te hevelen naar 2023 ten behoeve van deze herstelmaatregelen.

Sportparken	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2022
<i>Bouwkundig onderhoud</i>			
Sportparken	131.964	77.489	35.000
<i>Investerings</i>			
Toegangspad sportpark Seringenlaan	95.000	-	95.000
Vervanging toplaag tennispark Steenberg	195.923	-	195.923
Vervanging toplaag sportpark Dinteloord	350.000	-	350.000

Sportparken	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2022
Kantplanken kunstgrasvelden	76.000	64.380	11.620
Vervanging toplaag tennispark Nieuw-Vossemeer	40.000	-	40.000
Vervanging badafdekking zwembad De Meermin	119.000	-	119.000
Spatscherm zwembad Aquadintel	12.100	10.769	-
Pompinstallatie zwembad de Meermin	18.150	17.040	-
Kassasysteem zwembaden Aquadintel en de Meermin	12.000	12.000	-

Kunstwerken

Beheerplan (asset) Kunstwerken 2022-2025

Het Beheerplan (assetsheet) Kunstwerken is gericht op het beheer en onderhoud van de civieltechnische kunstwerken in de gemeente Steenberg. De scope omvat onder andere bruggen, keermuren, beschoeiingen, steigers, duikers en overige objecten. Het beheerplan is geldig voor de planperiode 2022 tot en met 2025.

Beheerstrategie

De beheeruitgangspunten en ambities vertalen zich in de volgende beheerstrategie:

Klein onderhoud

Het klein of regulier onderhoud zijn dagelijkse onderhoudswerkzaamheden welke bedoeld zijn om de duurzaamheid van de kunstwerkonderdelen te verbeteren. Voorbeelden van maatregelen die onder klein onderhoud vallen zijn:

- Conserveren / schilderen van leuningen;
- Plaatselijk herstel (hout)constructies;
- Reinigen van hemelwaterafvoeren.

Groot onderhoud

Het uitvoeren van groot onderhoud is bedoeld om de civieltechnische kunstwerken technisch gezien veilig en functioneel te houden. Daarnaast bevorderen maatregelen die onder groot onderhoud vallen de duurzaamheid van de constructie of constructieonderdelen. Groot onderhoud wordt uitgevoerd op basis van inspecties en/of nader onderzoek. Voorbeelden van maatregelen die onder groot onderhoud vallen zijn:

- Vervangen van constructieonderdelen;
- Groot onderhoud aan metselwerk en voegen.

Vervanging

Op het moment dat (alleen) onderhoud niet afdoende of rendabel is om de veiligheid te kunnen garanderen, dient een kunstwerk gerenoveerd of geheel vervangen te worden. Dit kan technische maar ook financiële redenen hebben.

- De technische levensduur varieert per materiaalsoort van de hoofdconstructies. Deze varieert van 30 jaar tot 90 jaar;
- Het advies voor grootschalige renovatie wordt altijd afgewogen tegen het geheel vervangen van een kunstwerk. Op basis van inspectieresultaten en nader onderzoek wordt een weloverwogen keuze gemaakt.

Monitoring

Het inspecteren van civieltechnische kunstwerken is zeer belangrijk. Door gestructureerd en systematisch inspecties uit te voeren wordt afname van de kwaliteit tijdig gesignaleerd. Om de veiligheid te waarborgen en de MJOP te actualiseren, zijn inspecties noodzakelijk. De gemeente Steenberg hanteert hiervoor verschillende soorten inspecties met verschillende frequenties:

- Als basis wordt uitgegaan van een 5-jaarlijkse inspectiecyclus. Op basis van de inspectieresultaten kan worden besloten tot het uitvoeren van nader onderzoek (zoals materiaalonderzoek). De houten kunstwerken zijn relatief oud. Deze kunstwerken worden jaarlijks geschouwd en de inspectiefrequentie wordt verhoogd naar eens per 3 jaar;
- Bij nieuw aangelegde civieltechnische kunstwerken wordt een nul-inspectie uitgevoerd. Hierbij worden de vaste gegevens zoals onderdelen en materialen geregistreerd.

Op dit moment wordt voor de grotere kunstwerken het laatste deel van de beschouwing constructieve veiligheid uitgevoerd. Omdat het gaat om een omvangrijke taak is dit gedurende diverse jaren uitgevoerd.

Realisatie

Naast de reguliere werkzaamheden wordt in 2023 gewerkt aan de voorbereiding van de volgende projecten: Vervangen grondkeringen Zuidwal (Steenbergen), Westervoorstraat en de Ruijterstraat (Dinteloord) en Simon Luymesstraat (Nieuw Vossemeer), vervangen of verwijderen stuw Solmsbolwerk (Steenbergen) en aanleginrichtingen Lijsterbeslaan (Nieuw Vossemeer).

Hieronder een overzicht van de beschikbare budgetten en de gerealiseerde uitgaven voor 2022:

Onderhoud kunstwerken	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2022
<i>Onderhoud</i>			
Herstelkosten	67.700	-	-
Groot onderhoud	158.500	46.797	111.703
<i>Investerings</i>			
Vervanging kunstwerken	703.000	554.246	148.754
Vervanging kunstwerken 2020	644.100	644.100	-
Vervanging kunstwerken 2022 (houten bruggen)	1.069.515	28.174	1.041.341
Vervanging kunstwerken 2022 (stalen bruggen)	387.171	6.040	381.131
Restauratie steunmuur coupure Holderbergsedijk	21.500	20.632	868

Wegen

De wegen zijn één van de belangrijkste kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Vanwege ondergrond, weersomstandigheden en gebruik, is regelmatig onderhoud essentieel. Onderhoud van wegen betekent investeren in duurzaamheid.

De aanpak in de komende jaren

In 2021 is het integraal beheerplan Wegen 2022-2025 vastgesteld. Hierbij is gekozen voor *Scenario 3*: Alle wegen basisniveau (B niveau) en centrawegen een hoger niveau (A niveau).

Klein onderhoud

In december 2017 is door de Commissie BBV (Besluit begroting en verantwoording) een notitie Materiële Vaste Activa gepubliceerd, waarin de commissie een aantal stellige uitspraken doet o.a. ten aanzien van een onderhoudsvoorziening die gevolgd moeten worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening. Een van de uitspraken is dat voorzieningen worden gevormd voor de lasten van groot onderhoud. Het huidige wegenbeheerplan dient op basis van de vereisten uit het BBV te worden aangepast. In het huidige beheer- en dekkingsplan wegen wordt jaarlijks een bedrag opgenomen voor de kosten van klein onderhoud. Om aan de vereisten uit de notitie Materiële vaste activa te voldoen, dient de jaarlijkse raming voor kosten klein onderhoud van de wegen uit het beheerplan- en dekkingsplan wegen te worden gehaald. Dit betekent dat de kosten voor klein onderhoud niet meer ten laste van de voorziening onderhoud wegen komen maar functioneel in de begroting worden verantwoord. Tegenover deze functionele verantwoording staat een lagere storting in de voorziening onderhoud wegen.

Het databeheer

Afspraken zijn er gemaakt om het beheersysteem up-to-date te houden. Eigen personeel is opgeleid om het systeem te gebruiken en volledig te houden. Tweejaarlijks wordt een inspectie verricht, zodat altijd een betrouwbaar beeld aanwezig is van de feitelijke toestand van de wegen. In 2022 is de laatste wegininspectie uitgevoerd en in 2024 staat de nieuwe inspectie op de planning. Naar aanleiding van de resultaten heeft bijstelling van de uitvoeringsplanning plaatsgevonden.

Realisatie

Er wordt gewerkt met een jaar- en een méérjarenplanning. Uiteraard wordt hier integraal gewerkt volgens de gebiedsgerichte aanpak. Van een gebied wordt samen met de inwoners, dorpsraden en andere belanghebbenden een zgn. "leefbaarheidsscan" gemaakt van het woongebied. Hierbij wordt verder gegaan dan alleen het onderhoud. Niet alleen alle facetten van de openbare ruimte onder en boven de grond komen hierbij aan bod, ook wordt gekeken naar aspecten als (verkeers)veiligheid, parkeergelegenheid, klimaat en het feitelijk grondgebruik in relatie tot de eigendomssituatie. Dit betekent wel dat planvorming een langere doorlooptijd kent. Daarnaast worden werkzaamheden zoveel mogelijk gebundeld en in de markt geplaatst. In het verleden is gebleken dat de marktwerking optimaal wordt benut.

Wegbeheer en reconstructies

In de openbare ruimte wordt zoals gebruikelijk een haal- en een brengsessie georganiseerd. De input die onze inwoners leveren wordt dankbaar gebruikt bij het tot stand komen van het plan.

De projecten waaraan in 2022 is gewerkt zijn:

- Herinrichting Julianastraat, Nieuw Vossemeer
- Herinrichting David van Orliënstraat/Binnenvest, Steenbergen
- Herinrichting Blauwstraat planvoorbereiding, Steenbergen
- Herinrichting Steenbergseweg planvoorbereiding, Dinteloord
- Herinrichting Oudlandsestraat planvoorbereiding, Steenbergen
- Herinrichting Westdam/Kromme Elleboog planvoorbereiding, Steenbergen
- Herinrichting Oosterstraat, Oostzijstraat en Westzijstraat planvoorbereiding, Dinteloord
- Herinrichting Groenekruisstraat, Wilhelminastraat en achterpad Julianastraat planvoorbereiding, Dinteloord

- Asfaltonderhoud, buitenwegen
- Raamcontract Klein Onderhoud, gehele gemeente

Hieronder een overzicht van de beschikbare budgetten en de gerealiseerde uitgaven voor 2022:

Onderhoud Wegen	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2022
<i>Onderhoud</i>			
Klein onderhoud	233.000	255.585	-
Groot Onderhoud	4.510.983	1.378.071	3.132.912
<i>Investerings</i>			
Herinrichting N259	3.678.421	3.223.626	454.795
Maatreg instel 60 kmzone erftoegangswgn	41.922	-	-
Investering GVVP	1.725.000	332.815	1.392.185
Herinr. Kreekweg en Noordzeedijk (voorbereiding)	112.500	1.295	111.205
Vervanging wegen 2022	821.313	-	821.313

Openbare verlichting

Het Beheerplan (assetsheet) Openbare Verlichting is gericht op het beheer en onderhoud van openbare verlichting in de gemeente Steenberg. De asset omvat alle masten, armaturen, lampen en kabels. Buiten de scope valt sportveldenverlichting, verkeersregelininstallaties, lichtreclames en onderdelen welke aan lichtmasten hangen zoals camera's, banners, bloembakken, feestverlichting, vlaggen en bebording. Het beheerplan is geldig voor de planperiode 2022 tot en met 2025.

Onderhoud

- Er wordt zowel preventief als correctief onderhoud uitgevoerd om de openbare verlichting op orde te houden. Het preventief onderhoud is gericht op het 2 keer per jaar schouwen van de verlichting langs doorgaande wegen en industrieterreinen. Het correctief onderhoud is gericht op het herstellen op basis van klachten en meldingen, de schouw en eigen constateringen. Klachten en meldingen worden over het algemeen binnen 5 werkbare dagen opgelost. Storingen aan elektriciteitskabels kunnen aanmerkelijk langer duren voordat deze kunnen worden verholpen.
- Onderhoudswerkzaamheden zijn uitbesteed binnen een meerjarig onderhoudscontract. Dit contract loopt tot en met 2022 met een optie op verlenging tot en met 2025.
- Het verhalen van schades als gevolg van aanrijdingen en vandalisme is een complex en tijdrovend proces en is daarom ondergebracht in een contract met NODR.

Hieronder een overzicht van de beschikbare budgetten en de gerealiseerde uitgaven voor 2022:

Openbare verlichting	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2022
<i>Onderhoud en exploitatie</i>			
Onderhoud, remplace	136.500	90.532	-
Energiekosten	100.000	123.683	-
<i>Investerings</i>			
Verv. Masten openb.verlichting 2021	191.400	77.890	113.510
Verv. Armaturen openb.verlichting 2021	325.637	47.022	278.615
Verv. masten openbare verlichting 2022	14.858	-	14.858
Verv. armaturen openbare verlichting 2022	42.932	-	42.932

Riolering

Tegelijk met de wegen is het onderhoud aan riolering belangrijk voor het op waarde houden van het geïnvesteerd vermogen en het op peil houden van de gebruiksfunctie.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Steenberg, door de Raad vastgesteld op 24 september 2020 voor de periode van 2020-2023 vastgelegd. Dit GRP is in gezamenlijkheid met de deelnemers van Waterkring West tot stand gekomen. Diverse gemeenten en het Waterschap hebben gelijksoortige planvormen met gelijke doorlooptijden.

Sinds het in werking treden van het Bestuursakkoord Water (2010) werken we als gemeente Steenberg samen met Waterschap Brabantse Delta, de gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal en Woensdrecht en de waterbedrijven Brabant Water en Evides binnen het samenwerkingsverband Waterkring West. De Wet milieubeheer schrijft voor een GRP weliswaar geen geldigheidsduur voor, de waterpartners hebben gekozen voor een geldigheidsduur van vier jaar: 2020 tot en met 2023.

Om te voldoen aan de zorgplicht voor het afvalwater diende ook in 2022 onderhoud en renovatie aan onder andere de riolering en (druk)gemalen plaats te vinden. Ook zijn verbeteringsmaatregelen in uitvoering genomen om de kans op wateroverlast te verkleinen en om de kwaliteit van het oppervlaktewater te bevorderen.

Het opstellen van Gemeentelijk Water programma(GWP) 2024-2027

Op dit moment dienen - wettelijk gezien - de gemeentes vanuit de samenwerking een nieuw door de raad vastgesteld GRP te hebben op 1 januari 2024. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal de verplichting om een GRP op te stellen weliswaar verdwijnen, de zorgplichten van de gemeente blijft hetzelfde. Door de verbreding op het gebied van waterbeheertaak is een Gemeentelijk Waterprogramma (GWP) een meer voor de hand liggende naam.

In het planjaar 2022

Gerealiseerde renovatie/verbetering en/of loskoppeling (grotere werkzaamheden)

- Door leveringsproblemen worden randvoorzieningen eerst komende periode (2023) gerenoveerd aan de BBB Van Andelstraat Steenbergen en BBB Brugweg Kruisland.
- 2022/2023 Renovatie gemaal Eiland van Nassau.
- Nieuwbouw minigemaal Witteruiterweg, Zoekweg en Krommeweg

Uitgevoerde projecten Waterkring West 2022

- Klimaatreis Waterkring West: afronding.
- Regionale strategie en uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Waterkring West.afrondingproject
- Meten en Monitorengesamenlijk meet-database (SWWB): in uitvoering.
- Project onderhoud watersysteem (maaïen en baggeren): in uitvoering

De lopende samenwerkingsovereenkomst voor de Waterkring West-Brabant eindigt momenteel, de nieuwe overeenkomst geldt voor de periode van 1 maart 2022 tot 1 januari 2026. Nu de waterkring ook een klimaatkring geworden is, spreken we over de Samenwerkingsovereenkomst Water- en Klimaatkring West-Brabant.

Uitgevoerde Projecten klimaatadaptatie (o.b.v. regionale strategie en uitvoeringsagenda 2021-2023)

- Delen van kennis over inhoud en proces over groenblauwe bedrijventerreinen
- Koplopersgroep groenblauwe aanpak bedrijventerreinen: in uitvoering
- Groenblauw schoolpleinen: in uitvoering
- Groenblauwe structuuraanpak voor stedelijk gebied: in uitvoering
- Participatie inwoners, inwoners betrekken bij groene openbare ruimte en vergroeven eigen ruimte in uitvoering
- Opwarming drinkwaterleidingen: in uitvoering
- Klimaat robuuste bossen Brabantse Wal: in uitvoering
- Agroforestry (voedselbossen): in uitvoering.
- Tegengaan bosbranden: in uitvoering
- Klimaat robuuste inrichting beekdal Molenbeek t/m De zoek: in uitvoering
- Regionaal natuurbod; groene troefkaart klimaatadaptatie: in uitvoering
- Benutten effluent uit RWZI's: in uitvoering
- Duurzame gronduitgifte: in uitvoering
- Uitvoeringsprogramma voor resterende kreekherstel, EVZ-opgaven en natte natuurplein: in uitvoering

Projecten Waterkring West 2022

- In 2022 zijn we gestart binnen Waterkring West met het opstellen van gemeentelijk Water programma(GWP).

In 2022 heeft er een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden voor de rioleringsbudgetten, welke van oorsprong waren gebaseerd op het GRP 2020-2023. Daarbij is geïnventariseerd wat komend jaar (2023) benodigd is voor investeringskredieten totdat het nieuwe vGRP vanaf 2024 is opgesteld.

Niet het volledig bedrag dat resteert na 2022 zal worden overgeheveld, maar het aandeel dat benodigd is voor het investeringskrediet voor komende twee boekjaren. Dit op basis van deze tussentijdse evaluatie 2022. Hieronder volgt een schema van de restantkredieten 2022, hetgeen er in 2022 is besteed en wat mee overgaat naar 2023.

Riolering	Beschikbare (restant) kredieten 2022	Uitgaven 2022	aanpassing n.a.v. tussentijdse evaluatie 2022	Beschikbare (restant) kredieten 2022
<i>Investerings</i>				
Vervanging gemalen riolering 2019	75.926	-	-75.926	
Vervanging riolering 2019	216.685	92.163	-308.848	
Vervanging gemalen riolering 2020	108.000	6.904	-114.904	
Vervanging riolering 2020	1.720.246	50.602	-1.770.848	
Verbeteringskosten riolering 2020	231.835	-	-231.835	
Vervanging gemalen riolering 2021	44.000	3.464	-47.464	
Vervanging riolering 2021	1.604.732	-	-1.604.732	
Verbeteringskosten riolering 2021	300.000	4.050	-304.050	
Vervanging riolering 2022	1.654.732	25.048	1.033.684	596.000
Vervanging gemalen riolering 2022	54.500	7.915	-62.415	
Vervanging drukriolering / AC-riolen 2022	40.000	2.576	-42.576	
Randvoorzieningen, E/M 2022	19.000	-	-19.000	
Verbeteringskosten riolering 2022	200.000	-	-	200.000

Openbaar groen

Het openbaar groen maakt een belangrijk onderdeel uit van de openbare ruimte. Het dient duurzaam in stand gehouden te worden maar is ook onderhevig aan ruimtelijke ontwikkelingen, veranderingen in het klimaat en fysiologische omstandigheden. Om het openbaar groen langdurig en duurzaam in stand te houden, is in 2021 het Integraal Beheerplan vastgesteld. Vanaf 2021 zijn de jaarlijkse exploitatiebudgetten omgezet naar jaarlijkse vervangingsinvesteringen met een afschrijvingstermijn van 25 jaar.

Integraal beheerplan

In het integraal beheerplan is vastgelegd hoe wij de komende jaren omgaan met het vervangingsonderhoud van het openbaar groen binnen de kom. Het technische en verzorgende onderhoud is ondergebracht bij onze wijkteams. Gekozen is voor kwaliteitsniveau B voor al het openbaar groen. Uitzondering daarin zijn de centrumlocaties en begraafplaatsen. Hier is gekozen voor kwaliteitsniveau A.

Plan van aanpak

Jaarlijks wordt er een werkprogramma opgesteld dat wordt uitgevoerd. Dit wordt opgesteld aan de hand van de volgende indeling;

- Projecten via de gebiedsgerichte aanpak;
- Groen dat aan vervanging toe is onder andere door ziekte/ aantasting, afnemende kwaliteit en waar geen gebiedsgerichte aanpak gaat plaatsvinden in de komende 5 jaar.

Van de gebieden, die in 2022 in het jaarplan zijn gezet, zijn de volgende ook daadwerkelijk aangepakt;

- Reconstructie Binnenvest (Steenbergen);
- Aanleg Levensbos de jaarring (Steenbergen);
- Inrichting Den Darink (Kruisland);
- Vervangen bomen (buitengebied);
- Uitbreiden bomenareaal (verschillende kernen)

In 2021 is er gestart met het ecologisch beheren van de wegbermen in het buitengebied. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is besloten niet verder te gaan met de aannemer, hierdoor is het bestek in 2022 opnieuw aanbesteed. Afgelopen groeiseizoen is het bestek uitgevoerd door de nieuwe aannemer.

Van de volgende gebieden is de voorbereiding in 2022 gestart en worden de werkzaamheden in 2023 uitgevoerd.

- Pinas (Dinteloord)
- Watertorenweg (Steenbergen)
- Entrees Steenbergen en Nieuw-Vossemeer
- Oudlandsestraat (Steenbergen)
- Westdam; (Steenbergen)
- Entrees (Kruisland)

Van de volgende gebieden zijn de werkzaamheden nog niet aangevangen;

- Burgemeester Catshoeklaan (Nieuw-Vossemeer)
- Westdam; (Steenbergen)
- Steenbergseweg (Dinteloord)

Het niet starten van de werkzaamheden van de bovenstaande locaties heeft uiteenlopende redenen. De integrale projecten zijn door verschillende redenen uitgesteld. Het groenproject aan de Burgemeester Catshoeklaan is in het kader van integraal werken naar een later tijdstip verschoven. Dit om er voor te zorgen dat we werkzaamheden vanuit andere disciplines kunnen combineren.

Hieronder een overzicht van de beschikbare budgetten en de gerealiseerde uitgaven voor 2022.

Openbaar groen	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2022
<i>Onderhoud</i>			
Aankoop en onderhoud plantmateriaal	128.900	146.710	-
Aanschaffingen	58.650	53.738	-
Inhuur groenonderhoud	414.341	386.545	-
Uitvoering entrees/ rotondes	230.000	-	175.000
Overig	19.000	11.448	-
<i>Investerings</i>			
Realisatie ecologische verbindingzones 2017	150.000	35.440	114.560
Realisatie ecologische verbindingzones 2018	200.000	24	199.976
Realisatie ecologische verbindingzones 2019	350.000	-	350.000
Kwaliteitsimpuls Stadspark Steenbergen	636.000	30.526	605.474
Groenbeheerplan 2021	175.000	132.095	-

Openbaar groen	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2022
Groenbeheerplan 2022	208.629	56.865	151.764
Groenbeheerplan 2022 (bomen buitengebied)	60.000	8.610	51.390
Containertuintjes 2022	100.000	-	100.000

Speelvoorzieningen

Het aanbieden van speelvoorzieningen is geen wettelijke verplichting. Het is een autonome taak van een gemeente en het is dan ook een eigen verantwoordelijkheid hoe om te gaan met speelvoorzieningen in de openbare buitenruimte. De veiligheid van speeltoestellen is geregeld in het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). Dit Warenwetbesluit heeft onder andere betrekking op de keuring voor ingebruikname, het bijhouden van een logboek en het verrichten van onderhoudswerkzaamheden.

In 2022 is de Kadernota Spelen en Bewegen in de openbare ruimte vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin is aangegeven wat de gemeente op het gebied van speelruimte wil bereiken en wat de gemeente daarvoor gaat doen. Dit beleid dient als kader voor nieuwe initiatieven en herontwikkeling op het gebied van spelen en bewegen in de openbare buitenruimte waarbij inrichting en uitvoering in samenspraak en samenwerking met bewoners plaatsvindt op basis van een nieuw op te stellen meerjarig Uitvoeringsprogramma Spelen en Bewegen in de openbare ruimte.

In het verlengde van de Kadernota door de gemeenteraad zal in 2023 een uitvoeringsprogramma worden opgesteld. Onderdeel hiervan is een behoeftepeiling onder inwoners en dat is ook het eerste moment waarop inwoners betrokken zullen worden. De stadsraad en de dorpsraden zullen, voorafgaand aan de besluitvorming door de gemeenteraad, geïnformeerd worden.

Overwegingen Buitenspelen is niet alleen belangrijk voor de gezondheid en het welzijn van kinderen, maar ook voor het leefklimaat in de buurt. Bovendien vermindert buitenspelen zorgkosten in de toekomst. Buitenspelen is een van de belangrijkste vormen van bewegen en het kan ouders ontlasten in de opvoeding.

In 2022 is alleen het noodzakelijk onderhoud verricht in afwachting van bovengenoemde Kadernota Spelen. Met deze kadernota is tevens extra capaciteit beschikbaar gesteld voor de realisatie van de gemeentelijke ambities (0,3 fte).

Hieronder een overzicht van de beschikbare budgetten en de gerealiseerde uitgaven voor 2022:

Speelvoorzieningen	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2022
<i>Onderhoud</i>			
Klein onderhoud en aanschaffingen	18.336	39.728	-
Sport- en beweegtuinen 2022*	30.000	-	30.000
Sport- en beweegtuinen (vanuit 2021)*	31.480	-	31.480
Sport en Beweegtuinen (vanuit 2021)*	60.000	-	60.000
Groot onderhoud speeltuin Hart van Zuid	15.000	-	-
<i>Investerings</i>			
Vervanging speeltoestellen 2020	33.400	-	33.400
Vervanging speeltoestellen 2021	77.800	-	77.800
Vervanging speeltoestellen 2022	141.250	-	141.250
Natuurspeeltuin Dinteloord	50.000	-	50.000
* ten laste van de (algemene) reserve			

Watergangen

Groot onderhoud waterbodems

Het waterschap Brabantse Delta en de gemeente Steenbergen staan aan de lat voor het groot onderhoud van de watergangen in het stedelijk gebied. Het baggeren is een maatregel om een zo goed mogelijke doorstroming te realiseren en te behouden en draagt bij aan de verbetering van de waterkwaliteit.

Naast de watergangen die Waterschap Brabantse Delta in beheer en onderhoud heeft, heeft de gemeente Steenbergen ook een aantal grotere watergangen in beheer en onderhoud.

Baggerbeheerplan Stedelijke Water

In het Baggerbeheerplan Stedelijk Water 2019-2026 is vastgelegd welke hoeveelheid baggerspecie verwacht wordt om vrij te komen uit de watergangen en welke middelen nodig zijn voor het verwijderen, verwerken en afvoeren hiervan. Samen met het Waterschap wordt een meerjarenprogramma opgesteld en waar mogelijk en doelmatig wordt de samenwerking opgezocht om projecten te combineren.

De jaarlijkse storting in de voorziening baggeren bedraagt € 84.025, alleen voor 2022 is deze storting bij de tussenrapportage 2022 op nihil gezet omdat de uitgaven van voorgaande jaren minimaal waren. In 2022 hebben baggerwerkzaamheden plaatsgevonden in de watergangen in Dinteloord. De stand van het baggerfonds is binnen de planperiode nog voldoende om komende jaren de geplande onderhoudswerkzaamheden te verrichten.

Baggerbeheerplan landelijk gebied

Net als voor het stedelijk gebied dient er voor de baggerwerkzaamheden in het buitengebied ook een beheerplan te worden opgesteld. In samenwerking met het waterschap zal inzichtelijk worden gemaakt om welke werkzaamheden het gaat, welke hoeveelheid baggerspecie er vrij gaat komen

en hoe wordt omgegaan met de ontvangstplicht. De wijze van ontvangen heeft direct relatie met het overgaan naar ecologisch maaibeheer en zal andere maatregelen vergen dan voorheen.

Gemeente Steenbergen werkt nauw samen met waterschap Brabantse Delta in het project “baggeren stedelijk water”. In het laatste kwartaal van 2022 wordt de samenwerkingsovereenkomst baggeren stedelijk water in Steenbergen (SOK) 2023-2024 vastgesteld.

Onderhoud watergangen	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2022
<i>Onderhoud</i>			
Waterlozingen, sloten enz.	37.150	34.820	-
Stedelijk Baggeren (t.l.v. voorziening)	236.000	103.284	132.716
<i>Investerings</i>			
Verbetering regionale kering Westlandse Watergang	275.000	-	275.000

Paragraaf Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Deze zijn onder andere risicobeheer (met name rente- en kredietrisico), financierings- c.q. beleggingspositie en het kasbeheer.

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). In deze wet staan vooral transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht financieringsstatuut alsmede een financieringsparagraaf in de begroting en jaarrekening.

Schatkistbankieren

Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de "Wet financiering decentrale overheden" zijn decentrale overheden verplicht hun overtollige liquide middelen aan te houden in 's Rijks schatkist. Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden.

Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Een ander belangrijk gevolg van deelname aan schatkistbankieren is een verdere vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden worden blootgesteld.

Afgezien van de mogelijkheid om aan elkaar leningen te verstrekken, zijn decentrale overheden verplicht alle middelen die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist aan te houden. Wel is sprake van een bepaalde drempel. De hoogte van de drempel is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid. De drempel is vastgesteld op 2% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000. Het verloop van schatkistbankieren over 2022 wordt toegelicht in de balans op blz. 192. Het saldo op de rekening bij de schatkist per 31 december 2022 bedraagt € 11.466.573,90

Algemene ontwikkelingen

Op 21 juli 2022 verhoogde de Europese Centrale Bank (ECB) de rente met 0,50%-punt. Dit was de eerste verhoging van de rente sinds september 2011. Op 8 september 2022 volgde een tweede renteverhoging, dit keer van 0,75%-punt. Deze renteverhogingen maken een einde aan de ongebruikelijke en acht jaar lange periode van negatieve rente. De ECB hoopt met deze (en eventuele toekomstige) renteverhoging(en) dat daarmee de torenhoge inflatie op termijn wordt afgezwakt. Die tweede rentestap van 0,75 procentpunt was de grootste renteverhoging ooit in de ruim 20 jaar oude geschiedenis van de euro. Een renteverhoging van 0,50%-punt kwam eerder alleen voor tijdens de financiële crisis in 2008-2009 en tijdens de dotcomcrisis in 2001. Allerlei soorten rentes zijn direct en indirect afhankelijk van de beleidsrente van de ECB. Denk aan de hypotheekrente, de krediet- en leenrente, studieleningen, de obligatierente en natuurlijk de spaarrente. De verwachting is dat al die rentetarieven de komende tijd verder gaan oplopen. Zolang de inflatie hoog blijft, zal de ECB naar verwachting de rente de komende tijd stapsgewijs blijven verhogen. In 2022 zijn geen kasgeldleningen afgesloten.

Risicobeheer

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het verwachte risicoprofiel van de gemeente. Onder risico's worden zowel koersrisico's, renterisico's op korte en lange termijn, als kredietrisico's verstaan.

Koersrisicobeheer

De koersrisico's van de gemeente zijn nihil doordat alle overtollige middelen bij de schatkist zijn ondergebracht.

Renterisicobeheer

Ter beperking van het renterisico op de netto-vloттende schuld (schulden met een looptijd van minder dan één jaar) heeft de wetgever de kasgeldlimiet vastgesteld. Zo wordt voorkomen, dat fluctuaties van de korte rente direct een relatief grote impact hebben op de rentelasten tijdens het boekjaar.

De totale netto-vlottende schuld mag maximaal 8,5% van het totaal van de lasten van de jaarbegroting bij aanvang van het begrotingsjaar zijn. Voor 2022 betekent dit (€ 69.534.235 x 8,5%) een toegestane kasgeldlimiet van € 5.910.410. De ruimte in de kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente aan kortlopende kredieten zou mogen aantrekken. Op basis van de Uitvoeringsregeling Financiering voor Decentrale Overheden moet de toezichthouder (provincie Noord-Brabant) worden geïnformeerd bij overschrijding van de kasgeldlimiet gedurende meer dan twee achtereenvolgende kwartalen. Deze ruimte is in 2022 niet overschreden, omdat er voldoende middelen aanwezig waren.

Kasgeldlimiet per 31-12-2022		bedragen x € 1.000,--
Toegestane kasgeldlimiet		5.910
Omvang vlottende schuld		
opgenomen gelden < 1 jr	0	
schuld in rekening courant	0	
	0	
Vlottende middelen		
contant geld in kas	1	
tegoeden in rekening courant	291	
Netto vlottende middelen		292
Ruimte per 31-12-2022		5.618

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft het renterisico op de langere termijn weer. Hieronder vallen alle leningen met een rentetypische looptijd vanaf 1 jaar. Het doel is op deze wijze spreiding te krijgen in de rentetypische looptijden in de leningenportefeuille waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt op de rentelasten in de administratie. In een jaar mogen de herfinancieringen als gevolg van aflossingen en de renteherzieningsmomenten gezamenlijk niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen. Voor 2022: 20% van € 69.534.235 is € 13.906.847.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld (bedragen in €)	2022
Renterisiconorm	13.906.847
Renterisico op de vaste schuld (betaalde aflossingen)	0
Ruimte	13.906.847

Kredietrisico's op leningen en beleggingen

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de samenstelling, grootte en rentegevoeligheid van de opgenomen en uitgezette geldleningen. Bij de opgenomen geldleningen bestaat het risico, dat wanneer de geldgever failliet gaat, de lening in één keer opeisbaar wordt.

De gemeente heeft op 31 december 2022 voor € 4.201.000 aan leningen uitstaan. Op het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting, voor startersleningen, staat nu een bedrag uit van € 2.685.000 en voor duurzaamheidsleningen € 1.204.000.

Financieringspositie

Op 24 februari 2022 heeft de raad opdracht gegeven een geldlening van € 25 miljoen aan te gaan, af te lossen over een periode van 50 jaar tegen de dan geldende rentepercentage. Op 4 maart 2022 is de geldlening aangegaan. De lening heeft een totale omvang van € 25 miljoen met een looptijd van 50 jaar, verdeelt over 3 stortingsmomenten van € 5 miljoen (4 maart 2022), € 10 miljoen (4 januari 2023) en € 10 miljoen (4 januari 2024). De rente bedraagt 1,37% per jaar (jaarlijks te voldoen) en de aflossing geschiedt in 50 jaarlijkse termijnen van € 500.000 voor het eerst te voldoen op 4 januari 2023.

Rentetoerekening

Conform het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) moet er inzicht worden gegeven in de rentelasten, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Daarnaast is het verplicht dat de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden moeten worden toegerekend met behulp van een (rente) omslag-percentage. Dit omdat de onderlinge vergelijking tussen gemeenten het uitgangspunt is voor aanpassingen van het BBV. Onderstaand schema geeft de rentetoerekening weer.

	Renteschema	2022
a	Externe rentelasten over de korte en lange financiering	55.800
b	externe rentebaten	100.545
	Saldo rentelasten en rentebaten	-44.745
c1	Rente doorberekend aan de grondexploitaties	-
c2	Rente van projectfinanciering	-
c3	Rente door verstrekte leningen	-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-44.745
d1	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-
d2	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-44.745
e	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury	-44.745
	Renteomslagpercentage	0%

EMU-Saldo

	Emu-saldo		x € 1.000	
	Omschrijving		Begroting 2022	Realisatie 2022
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	+	-496	-44
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	3.500	2.723
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	1.849	3.310
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	6.166	2.477
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	+	-	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op de exploitatie verantwoord	-		
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-		
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	1.299	2.506
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-		
10	Lasten in verband met transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen e.d.) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten	-		
11	Verkoop van effecten; boekwinst op de exploitatie	-		
	Berekend EMU-saldo		-14	6.018

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering kent onder meer de volgende aspecten: personeel en organisatie, informatievoorziening inclusief automatisering, financiën en huisvesting. Tot de huisvesting behoren het gemeentehuis, vraagwijzer en de gemeentewerkplaats.

Organisatieontwikkeling

Om goed in beeld te krijgen waar de organisatie nu staat en wat er nodig is om een nieuwe werkwijze te realiseren, heeft organisatieadviesbureau Seinstra & Partners een interne analyse uitgevoerd. Uit de ophaalsessies kwam naar voren dat we als organisatie gemiddeld scoren op de door het bureau onderzochte prestaties. Tevens kwam naar voren dat mede in relatie tot de hoge ambities en grote (maatschappelijke) ontwikkelingen de organisatie er niet goed voor stond om een antwoord te geven aan het (aangepaste) toekomstperspectief. De resultaten van deze interne analyse, alsmede de afspraken in het nieuwe raadsakkoord, zijn input voor de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie tot een wendbare en adaptieve organisatie; een organisatie die zich snel kan aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen en in staat is de opgaven waar de gemeente Steenberghe voor staat op een effectieve en efficiënte manier te realiseren. Dit onder het motto: "vandaag maken we morgen mogelijk". Twee keer per jaar wordt de gemeenteraad door de algemeen directeur bijgepraat over de voortgang. Concreet zijn er vier doelstellingen die in de organisatieontwikkeling centraal staan:

- Verbeteren van het bestuurlijk – ambtelijk samenspel
- Opzetten van een ontwikkelorganisatie
- Doorontwikkelen van de bedrijfsvoering
- Herinrichting gemeentehuis

Samen met het genoemde adviesbureau heeft de organisatie in 2022 een inrichtingsplan opgesteld. Dit dient als basis voor de verdere inrichting van onze organisatie. Voor het spoor verbeteren van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel is gestart met een Benen Op Tafel gesprek tussen gemeente raad en college.

We zien dat er anno 2023 veel gebeurd in de organisatie. Op vele onderdelen wordt doorgepakt om professioneler te werken. Vanzelfsprekend houden we rekening met wat de organisatie aan kan naast alle (bestuurlijke) ambities die er zijn. Door ons uitgangspunten 'werk met werk strikt te hanteren; zien we dat we grip krijgen op onder andere rolduiding en sturing in ons dagelijks werk. Ook het projectmatig werken in onze organisatie maakt stappen; dit is onder andere te zien in de paragraaf programma's en projecten.

De gemeenteraad heeft met de vaststelling van de begroting 2020 voor de jaren 2020 – 2023 een bestemmingsreserve transitie organisatie vastgesteld. In onderstaande tabel wordt de stand van zaken van de transitieperiode per 31-12-2022 weergegeven. Hierin is de besteding 2022 opgenomen. De conclusie is dat de organisatieontwikkeling binnen de financiële kaders blijft.

Reserve Transitie Organisatie	Beginsaldo	Ontrekking	Ontrekking	Ontrekking	Ontrekking	Saldo
		2019	2020	2021	2022	31-12-2022
Frictiekosten a.g.v. strategisch P-Beleid	680.750	-95.787	-203.855	-142.605	-195.400	43.103
Incidentele knelpunten organisatie	351.500	-247.382	-62.343	-34.305	-4.325	3.144
Vitaliteitsregeling	370.000	-	-	-27.349	-93.385	249.266
Overbrugging transitieperiode	529.000	-	-172.000	-263.500	-93.500	-
Stelpost niet voorziene frictie	150.000	-	-17.235	-93.152	-	39.613

Reserve Transitie Organisatie	Beginsaldo	Ontrekking	Ontrekking	Ontrekking	Ontrekking	Saldo
Projectkosten begeleiding	180.000	-	-46.420	-	-91.531	42.050
Totaal	2.261.250	-343.169	-501.852	-560.911	-478.141	377.177

In 2022 is voor het programmaplan doorontwikkeling organisatieontwikkeling (OO) niet het gehele bedrag opgemaakt. De projectleiders zijn (nog) niet allemaal geworven, omdat tot nu toe zoveel mogelijk zaken in het Programmateam en samen met de organisatie zijn opgepakt. In 2023 zijn deze middelen nodig voor het inhuren van een projectleider voor de doorontwikkeling van de Bedrijfsvoering en externe ondersteuning op inhoud bedrijfsvoering ten behoeve van de doorontwikkeling.

Vinden, binden en boeien van personeel

In 2022 is verder invulling gegeven aan het op orde krijgen van de personele formatie. Dit is en blijft een aandachtspunt en uitdaging, omdat de krapte op de arbeidsmarkt naar verwachting nog langere tijd voortduurt. Om de kwantitatieve en kwalitatieve personele capaciteit op het gewenste niveau te brengen en houden, is vanuit HR gewerkt aan het versterken van aantrekkelijk en onderscheidend werkgeverschap. Hierbij zet de gemeente vanuit HR ook in op het behouden van huidige medewerkers door hen zo veel mogelijk ontwikkel- en loopbaanmogelijkheden te bieden.

Opleiding en ontwikkeling

De digitale leeromgeving, 'de Steenbergen Academie' is in 2022 verder uitgebouwd met trainingen die aansluiten bij de organisatieontwikkeling en het onboardingprogramma voor nieuwe medewerkers.

Formatie per 31 december 2022

FTE Overzicht 31-12-2022 Per team Gemeente Steenbergen	Formatie	Totaal
Directie & Management	8,00	
Bestuurs- & Concernondersteuning	14,09	
Interne ondersteuning	31,51	
Servicecentrum	25,99	
Welzijn & Zorg	24,69	
Wonen, Werken & Beleven	29,28	
Beheer ruimte & accommodaties	25,09	
Buitendienst	34,79	
Boventallig	0,00	
Totaal Ambtelijke organisatie		193,44
Griffie	3,00	
Totaal Griffie		3,00
Totaal Gemeente Steenbergen		196,44

Personeelsopbouw naar leeftijd per 31 december 2022

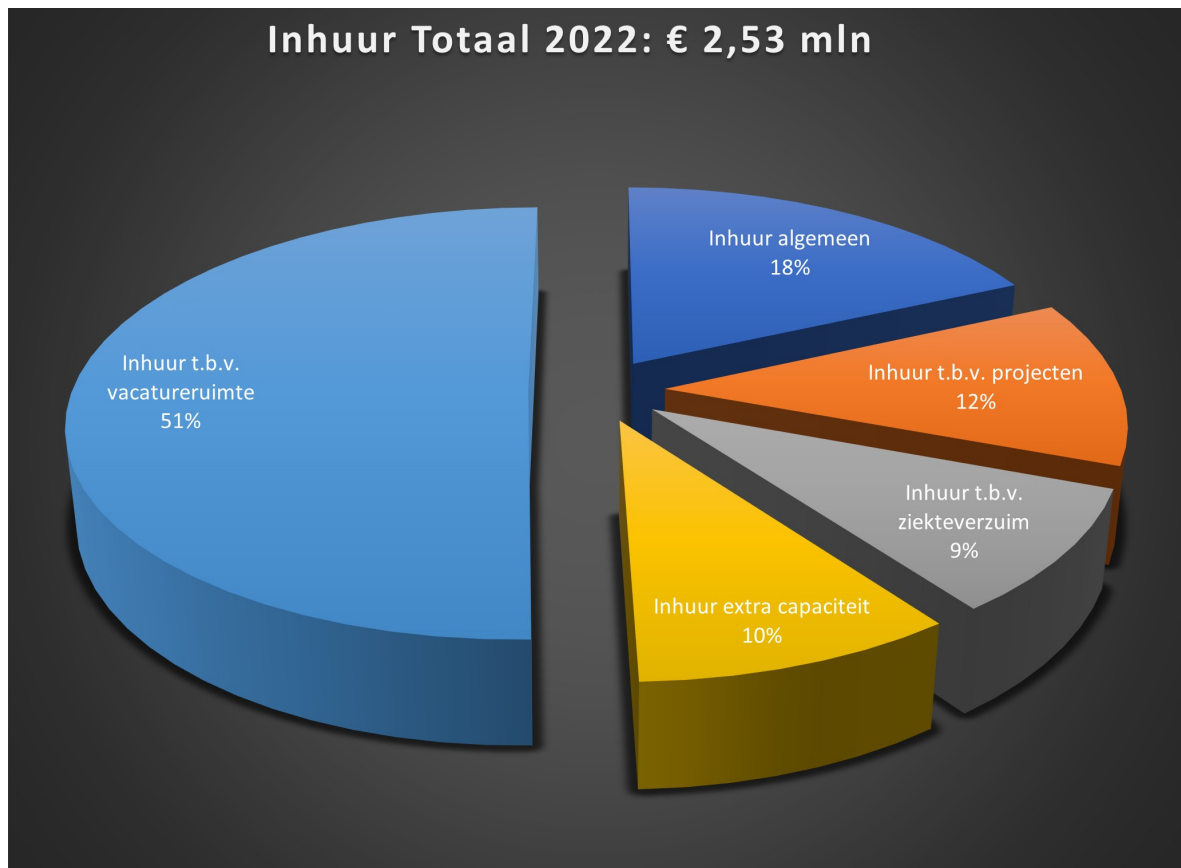
	M	V	Totaal
	%	%	%
< 25 Jaar	0,5	1,5	2
25 t/m 34 jaar	6,4	8,4	15
35 t/m 44 jaar	11,9	9,9	22
45 t/m 54 jaar	11,9	17,3	29
55 t/m 64 jaar	14,9	12,9	28
> 65 jaar	3,9	0,5	4
Totaal	49	50	100

Inhuur

De inzet van inhuur is in 2022 gedaald ten opzichte van 2021. Het blijft noodzakelijk om extern in te huren. Dit heeft meerdere redenen. Door de arbeidsmarktkrapte duren werving- en selectietrajecten soms (veel) langer dan gebruikelijk. Ook is soms een tijdelijke kwalitatieve impuls nodig voor een primair werkproces of project. In deze gevallen blijft inhuur van belang om zorg te dragen voor continuïteit van werkprocessen en kwaliteit van resultaten.

Voor 2022 is de inhuur integraal in beeld gebracht.

Inhuur	Totaal
Inhuur algemeen	€ 460.973
Inhuur t.b.v. projecten	€ 313.550
Inhuur t.b.v. vacatureruimte	€ 1.274.445
Inhuur t.b.v. ziekteverzuim	€ 233.447
Inhuur extra capaciteit t.b.v. crisis	€ 244.155
TOTAAL	€ 2.526.570

Dienstverlening

Mede door de organisatieontwikkeling en de implementatie van de Omgevingswet wordt er steeds meer aandacht gevraagd voor de veranderende rol van de gemeente en haar medewerkers. Dit vraagt om een (cultuur)omslag. Hierbij gaat het om een sterke dienstverlenende houding, die van de medewerkers vraagt om vanuit het perspectief van onze inwoners, ondernemers en organisaties te denken en handelen. Zo zijn er in 2022 op diverse vlakken stappen gemaakt met aandacht voor alle doelgroepen binnen de gemeente.

ICT

Door de samenwerking op ICT-gebied met Equalit en haar deelnemers heeft gemeente Steenberghe in 2022 kunnen profiteren van samen organiseren. Deze voordelen lopen uiteen van gezamenlijke inkoop- en aanbestedingstrajecten, gezamenlijke doorontwikkeling en de volledige lifecyclemanagement van apparatuur. Ook is meermalen bewezen dat de kracht van de samenwerking zit op delen van kennis en kunde en het verminderen van de kwetsbaarheden, zeker met de vele geconstateerde kwetsbaarheden op wereldwijd niveau van ICT-producten.

De ontwikkeling van Equalit naar een share met collectieve verantwoordelijkheid krijgt langzaam aan vorm. De vele en snelle ontwikkelingen maar ook de personeelsschaarste op ICT-gebied maken dat er slimmer met de inzet van mensen en middelen omgegaan moet worden. Equalit ontwikkelt door mede op basis van het projectenportfolio van de 11 deelnemers. Voor gemeente Steenberghe zijn deze ICT-/informatiekundige project gebundeld en verzameld in een roadmap/projectenkalender die in de P&C-cyclus ingebed moet worden. Door personele omstandigheden is dit in 2022 niet geheel gelukt maar inmiddels zijn de vervolgstappen in gang gezet om dit wel te realiseren. De projecten komen voort uit de behoefte van de samenleving, actuele wet- en regelgeving, en technische mogelijkheden.

De verfijning van de ICT-begroting heeft in 2022 geleid tot een flinke extra bijdrage vanuit de Tussenrapportage. Dit was enerzijds nodig om de gaten te dichten die ontstaan waren door autonome ontwikkeling die niet eerder goed waren doorberekend en anderzijds omdat bij de

verfijning gebleken is dat niet alle ICT-voorzieningen vanuit het ICT-budget van middelen werden voorzien. De uitkomst van de jaarrekening laat zien dat met deze reparatie het inzicht inmiddels zeer behoorlijk op orde is gebracht.

In 2022 zijn een aantal projecten afgerond waaronder:

- Verdere implementatie met nieuwe modules BRP-applicatie;
- Nieuwe applicatie/hardware t.b.v. controle echtheidskenmerken reisdocumenten;
- Afronding implementatie VTH-applicatie met het oog op invoering Omgevingswet;
- Implementatie nieuwe applicatie t.b.v. WOZ, Heffen, Innen en Waarderen;
- Migratie mobile devices (smartphones en tablets) naar Equalit.

Privacy

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun informatieveiligheid en de veiligheid van verwerkingen met persoons- en politiegegevens. In 2022 is er uitgebreid stilgestaan bij de uitkomsten van de rekenkamercommissie, die in 2021 een organisatie breed onderzoek deed naar de bescherming van privacy en informatieveiligheid bij de gemeente Steenbergen. Het privacy beleid is in 2022 geactualiseerd en door het College B&W vastgesteld.

Verder is in 2022 veel aandacht besteed aan de omgang met politiegegevens. Wettelijk is dit geregeld in de Wet Politiegegevens (WPG). Hierbij is nauw samengewerkt met de uitvoeringsorganisatie RBL West Brabant. In 2022 zijn de WPG werkprocessen vastgesteld.

Voor het implementeren van de AVG wordt aangesloten op de werkprocessen van de verschillende teams. Daarbij wordt één centraal Register van Verwerkingsactiviteiten voor de gemeente Steenbergen gerealiseerd, waarbij aandacht is voor risicotaxaties. De AVG rechten van betrokkenen beleidsmatig uitgewerkt evenals relevante werkinstructies voor medewerkers. Voor zowel nieuwe als huidige medewerkers is het onderwerp privacy opgenomen in digitale leersysteem, om zodoende bewustzijn en kennis over deze onderwerpen te vergroten.

Het vaststellen van het niveau van integratie van de bescherming van persoonsgegevens (AVG) is in 2022 uitgevoerd en is gerapporteerd door de Functionarissen Gegevensbescherming (FG). De belangrijkste resultaten uit deze jaarrapportage zijn hieronder in beknopte vorm opgenomen:

- Het jaar 2022 stond in het teken van verdere implementatie van de AVG vereisten. Nog steeds geldt dat de basis er staat maar dat de implementatie nog niet is afgerond om aan volwassenheidsniveau 3 te voldoen.
- De gemiddelde score in het volwassenheidsniveau bedraagt 2,2. In 2021 was dit 2,1. De ontwikkeling is daarmee wat stilgevallen.
- Om de stap te zetten naar niveau 3 moet de werking van alle maatregelen kunnen worden aangetoond, gevolgd en voorzien van een evaluatie. Een en ander volgens het principe van plan – do – check – act. Daar zijn nog stappen voor nodig.

Het volwassenheidsniveau wordt gemeten over zeven criteria. De criteria, en de bevindingen van de FG hierbij, worden hieronder toegelicht:

- **Privacy beleid** is vastgelegd en vastgesteld. Het beleid is door het management bekrachtigd en wordt actief uitgedragen. Voor een aantal domeinen zal in 2023 specifiek privacybeleid volgen..
- **Processen en organisatorische inbedding:** de verwerking van persoonsgegevens dient te voldoen aan de eisen van de AVG. Bij de politiegegevens de WPG. Hiervoor is het belangrijk dat taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden toegewezen en bewustzijn wordt gecreëerd. De bewustwording is vergroot door het organiseren van leercirkels, maar deze zijn niet meer herhaald. De bewustwording is daarmee wat afgenomen. Ook is er nauwelijks vooruitgang geboekt met het uitvoeren van data protection impact assessments (DPIA's).
- **Rechten van betrokkenen:** er zijn in 2022 vier AVG verzoeken ontvangen voor inzage of verwijdering van gegevens. Er zijn geen WPG verzoeken ontvangen.
- **Samenwerking:** er is een register van verwerkingen AVG en WPG en een register van verwerkingsovereenkomsten: Bij het aangaan van samenwerking is het belangrijk dat de privacy

functionarissen eerder worden betrokken. Regionaal is afgesproken in de Nota Verbonden Partijen dat ook samenwerkingspartners moeten voldoen aan volwassenheidsniveau 3.

- **Beveiliging:** gemeenten moeten passende technische en organisatorische maatregelen nemen om de persoonsgegevens te beveiligen. Poltiegegevens worden onder verantwoordelijkheid van de Openbaar Ministerie verwerkt. Daarnaast moeten datalekken gemeld worden bij de autoriteit persoonsgegevens (AP). In 2022 zijn er 17 AVG datalekken geregistreerd. Het risico en impact was zodanig laag dat geen melding is gedaan bij de AP. Wel zijn intern passende maatregelen getroffen.
- **Verantwoording:** De AVG legt de verantwoordelijkheid bij de organisatie zelf om aantoonbaar te maken dat wordt voldaan aan de Verordening. Het college moet aantonen dat de verwerkingen van persoonsgegevens voldoet aan de beginselen van de relevante wet- en regelgeving.

Samen met het management worden de bevindingen van de FG besproken en voorzien van een verbeteraankpak voor 2023.

Informatieveiligheid

Het afgelopen jaar was een druk jaar op het gebied van informatiebeveiliging. Naast de nieuwe invulling van de CISO-functie (*Chief Information Security Officer*) binnen gemeente Steenberg, zijn er ook ontwikkelingen geweest die de beveiliging van informatie hebben versterkt. Er was grote focus op het verhogen van de bewustwording van informatieveiligheid, het implementeren van een ISMS (informatiebeveiligingsbeheer systeem) en het verder ontwikkelen van ENSIA (*Eenduidige Normatiek Single Information Audit*).

Er zijn verschillende initiatieven genomen die de algemene bewustwording en het bewustzijn van de organisatie hebben vergroot. Dit heeft geresulteerd in een toename van het besef van de gevolgen van cyberaanvallen en de noodzaak om adequaat te reageren. Er is een gemeente-brede phishingmail test uitgevoerd en een doelgroep phishingmail (binnen Sociaal Domein). Daar waar niet conform instructies is gehandeld, is actie ondernomen. Daarnaast is de bewustwording ingezet met periodieke intranetberichten, nieuwsbrieven, posters op de gangen en berichten op schermen in de servicecorners. Naast persoonlijke aandacht is er ook algemene aandacht voor informatieveiligheid: er zijn verschillende pentesten uitgevoerd, ook op onderdelen van de gemeente die bij externe partijen worden gehost. De hieruit voortkomende aandachtspunten zijn inmiddels opgepakt en waar reeds mogelijk zijn verbeteringen doorgevoerd.

Ook is veel gedaan om de organisatie te helpen bij het bewust worden van de risico's die men loopt als er niet voldaan wordt aan de informatieveiligheidseisen. Hier heeft mede het implementeren van een ISMS (Information Security Management System) aan bijgedragen. Vanuit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is het een verplichting om als gemeente een ISMS te implementeren om de informatieveiligheid te verbeteren. Dit heeft geholpen bij het identificeren van informatieveiligheidsrisico's en het implementeren van maatregelen, conform de BIO, om deze risico's te minimaliseren.

Juridische kwaliteitszorg

De beweging om formele bezwaren en klachten te verminderen, door juist aan de voorkant informele gesprekken en eventueel mediation in te zetten, heeft wederom positieve resultaten opgeleverd in 2022. Voorts zijn in 2022 stappen gezet ten aanzien van het proces om juridische kwaliteitszorg verder onderdeel te laten vormen van de algehele kwaliteitszorg van (werk)processen en voorbereiding en uitvoering van besluiten. Er is een plan van aanpak opgesteld voor juridische kwaliteitszorg dat ook gericht is op toekomstige ontwikkelingen op het juridisch vlak.

Planning en control

We werken continu aan de verbetering van de planning en control documenten, zodat de kaderstellende en controlerende rol van de raad beter ondersteund wordt.

In de jaarstukken 2022 wordt verantwoording afgelegd over de door de vorige raad vastgestelde programmabegroting 2022. In deze programmabegroting zijn maatschappelijke effecten opgenomen. Voor elk programma zijn maatschappelijke effecten, doelstellingen en activiteiten beschreven en met elkaar in samenhang gebracht. Het vorige raadsakkoord “Aan de Slag!” en de vastgestelde perspectiefnota 2022 – 2025, “Vitale Kernen, Vitale Gemeente” zijn hiervoor nog richtinggevend geweest.

De (effect)indicatoren zijn het afgelopen jaar geëvalueerd in het auditcommittee. De conclusie was dat deze weinig van toegevoegde waarde waren en zijn daarom nu niet meer opgenomen in de jaarstukken 2022.

In 2021 was er gestart met het werken aan een dashboard op productniveau, dit om de begroting inzichtelijker te maken. In 2022 hebben we dit vanwege de vele personele wisselingen niet verder kunnen verfijnen. De verplichtingenadministratie is in 2022 ingevoerd, daardoor hebben de budgethouders dagelijks beter inzicht in de budgetten.

Inmiddels is er een nieuwe planning & control tool aangeschaft en zal in 2023 verder worden geïmplementeerd. Met deze tool zijn we niet alleen in staat om het proces van totstandkoming van de planning & control documenten beter te laten verlopen, ook in de (digitale) vormgeving naar buiten toe maken we met deze documenten een professionaliseringsslag.

Het beleidskader voor inkoop en aanbesteding is in 2022 geactualiseerd. Voor het contractenregister moeten nog vervolgstappen gezet worden. Er ligt een concept projectvoorstel en deze zal in 2023 geïmplementeerd worden en daarmee naar verwachting leiden tot een verbetering van de kwaliteit en beheersing van het contractenregister. Dit wordt ook meegenomen in de organisatieontwikkeling,

Rechtmatigheid en audits

In september 2022 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de wet versterking decentrale overheden. In deze wet is ook de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording geregeld. Vanaf boekjaar 2023 is niet langer de accountant verantwoordelijk voor de verantwoording over de rechtmatigheid, maar het college van burgemeester en wethouders. De voorbereidingen voor deze wetswijziging zijn al vanaf 2021 opgepakt in de organisatie. Het jaar 2021 was destijds het beoogde invoeringsjaar, maar is door allerlei oorzaken twee keer met een jaar uitgesteld. In 2022 zijn in de belangrijkste processen verbeteringen aangebracht die bijdragen aan een goede basis voor een rechtmatige verantwoording. Eind 2022 heeft de accountant in de managementletter aangegeven dat de organisatie daarbij op de goede weg is, maar dat we er nog niet zijn. Bij het proces inkoop en aanbesteding moeten nog stappen worden gezet om de basis op orde te krijgen. Ook merkt de accountant op dat we vooral moeten inzetten op het versterken van de controles in de teams zelf. Als laatste wijst de accountant op het belang van een sterk team concerncontrol, dat bestaat uit eigen, vaste medewerkers. Dat vermindert de kwetsbaarheid en afhankelijkheid van externe adviseurs.

Voorwaardencriterium

Volgens het Controleprotocol 2022 is maximaal toegestaan: voor niet rechtmatige handelingen € 741.053 (1% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves) en voor onzekerheden € 2.223.160 (3% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves).

Begrotingscriterium

In het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening zijn met betrekking tot de omvang van kosten- c.q. begrotingsoverschrijdingen de volgende kaders vastgesteld:

- Van programma's waarin sprake is van een overschrijding van de totale lasten met een bedrag kleiner of gelijk aan € 500.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van 5% of meer met een minimum van € 10.000 door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
- Van programma's waarin sprake is van een overschrijding van de totale lasten met meer dan € 500.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van 5% of meer door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
- Overschrijdingen waarvoor het volgens punt 1 en 2 nodig is een begrotingswijziging te maken maar waarvoor dat niet is gebeurd worden gemeld en toegelicht in de jaarrekening. Wanneer deze overschrijdingen passen binnen de beleidskaders van de raad is hierop de algemene lijn van toepassing en worden deze dus niet meegewogen in het accountantsoordeel.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording dienen gemeenten afwijkingen ten opzichte van de begroting goed herkenbaar in de jaarrekening op te nemen en toe te lichten. Hierna volgt, op programmaniveau, een overzicht van de overschrijding op de lasten, waarbij de toevoegingen aan de reserves buiten beschouwing worden gelaten.

Lasten per programma	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Overschrijding		
	Lasten	Lasten	Bedrag	Relatief	
Programma's					
Mens en samenleving	19.628.857	21.019.541	1.390.684	7,08	%
Kunst, cultuur en erfgoed	1.048.170	1.141.305	93.135	8,89	%
Leefomgeving en duurzaamheid	26.478.899	24.173.571	-2.305.328	0,00	%
Economie, toerisme en recreatie	12.518.254	13.392.826	874.572	6,99	%
Bestuur en dienstverlening	13.898.723	14.280.419	381.696	2,75	%

Bij de afzonderlijke programma's zijn er 3 overschrijdingen geconstateerd die de 5% te boven gaat. Hierop wordt hieronder nog een nadere toelichting gegeven. Bij de afzonderlijke programma's worden de opvallendste verschillen nader toegelicht.

Mens en samenleving

In de jaarrekening 2022 zijn verschillende incidentele nadelige verschillen naar voren gekomen welke samen resulteren tot de overschrijding binnen de lasten van het programma. De grootste effecten komen uit de overschrijding bij de niet vrij toegankelijke voorziening jeugdzorg, jeugdzorgplus en de loketvoorzieningen jeugd en sociaal domein. De toelichtingen op deze verschillen zijn beschreven bij het afzonderlijke programma.

Kunst, cultuur en erfgoed

Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door uitgaven voor het jubileumjaar 2022. Hier staan ontvangsten tegenover, waardoor per saldo geen sprake is van een overschrijding op dit programma.

Economie, toerisme en recreatie

Dit wordt veroorzaakt doordat de uitvoering en afwikkeling van de eenmalige energietoeslag (EET) voor de inwoners heeft plaatsgevonden in het gemeentelijke minimabeleid waardoor er een overschrijding is gekomen op dit programma. De kosten van de eenmalige energietoeslag worden voor een groot gedeelte gedekt uit het steunfonds Corona, (TONK gelden) en de algemene middelen die van het Rijk via de algemene uitkering (in programma 5) is ontvangen.

Archiefbeheer

Conform het bepaalde in artikel 3 van de Archiefverordening brengt het college jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad over de uitvoering van het informatie- en archiefbeheer. Om de twee jaar maakt de gemeentearchivaris een volledig archiefinspectieverslag. Het volledige verslag over 2021 is ontvangen in maart 2022 en tezamen met het bijbehorende verbeterplan vastgesteld door het college op 10 mei 2022. Dit jaar is er een voortgangsrapportage over het bij de vaststelling van het archiefinspectieverslag opgestelde verbeterplan. Deze paragraaf geeft op de hoofdlijnen de belangrijkste aspecten van deze voortgangsrapportage weer. In een afzonderlijke bijlage bij deze jaarstukken is de volledige voortgangsrapportage opgenomen. Het is wettelijk verplicht het verslag onder de aandacht van de gemeenteraad te brengen alvorens dit toe te sturen aan de Provincie.

Het opgestelde verbeterplan bevat een 13-tal geformuleerde knelpunten naar aanleiding van de in voornoemd archiefinspectieverslag gedane aanbevelingen van de archivaris. De inspectie heeft plaats gevonden op basis van de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) specifiek voor het archiefbeheer: Hieronder staan de betreffende KPI onderwerpen waarop aanbevelingen zijn gedaan kort weergegeven;

Lokale regelingen;

- Interne kwaliteitszorg en toezicht;
- Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid papieren en digitale archiefbescheiden;
- Specifieke eisen digitale archiefbescheiden;
- Vernietiging, vervanging en vervreemding van archiefbescheiden;
- Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats;
- Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots;
- Ter beschikking stelling van naar archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden;

De meerderheid van de aanbevelingen houdt verband met de nog steeds verder toenemende in- en externe ontwikkelingen op het gebied van automatisering en digitalisering waardoor extra inspanningen nodig zijn om voldoende grip te kunnen houden op de informatie. Dit betekent o.a. dat de informatie bij het ontstaan al zo veel mogelijk automatisch voorzien dient te worden van de juiste metadata. De kwaliteit hiervan dient doorlopend gemonitord te worden. In het steeds complexer wordende applicatielandschap dwingt de toenemende hoeveelheid informatie en de kwaliteitseisen die daaraan gesteld worden ons om archiveringsprocessen vooraf in te regelen. Door het oppakken en uitwerken van de verbeterpunten zijn we beter in staat om conform regelgeving het informatie- en archiefbeheer uit te voeren waarbij we gelijke tred moeten houden met de ontwikkelingen op het gebied van automatisering en digitalisering.

Het voortgangsverslag betreft een moment opname. Naast de aanbevelingen over 2021, opgesteld door de gemeentearchivaris en het naar aanleiding daarvan opgestelde verbeterplan, zijn er steeds doorlopende ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering van het informatie- en archiefbeheer. Begin 2024 komt er weer een door de gemeentearchivaris opgesteld archiefinspectieverslag over 2023 naar aanleiding waarvan een geactualiseerd verbeterplan zal worden opgesteld.

Wet Open Overheid (WOO)

Achtergrond

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparaagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. De Woo geeft de actieve als de reactieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe basis, verankert zij recht op toegang tot informatie wettelijk en beoogt de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren. De huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Woo per 1 mei 2022.

Realisatie

In 2022 is een impactanalyse uitgevoerd om inzicht te krijgen in wat de inwerkingtreding van de Woo betekent voor de organisatie. Hierbij is uitgegaan van het ambitieniveau Basis. Daarmee wordt voldaan aan de (voorgestelde) fasering van de wetgeving, niet meer en niet minder. Er is onderzocht welke werkprocessen en documenttypen geraakt worden door de Woo, zodat helder is wat wanneer en hoe openbaar moet worden gemaakt. Daarnaast zijn, conform de vereisten in de Woo, contactpersonen aangewezen. Naast actieve openbaarmaking geeft de Woo een nieuw kader voor de reactieve openbaarmaking, ofwel de voormalige Wob-verzoeken. Het nieuwe proces voor de reactieve openbaarmaking is geïmplementeerd en er is voldaan aan de verplichting om Woo-verzoeken digitaal te kunnen aanvragen.

Interbestuurlijk toezicht van de Provincie

De provincie houdt op 5 gebieden toezicht op de gemeenten in Brabant: archief- en informatiebeheer, financieel toezicht, huisvesting vergunninghouders, monumentenzorg, en omgevingsrecht. Jaarlijks brengt de Provincie een rapportage uit van de bevindingen. De bevindingen worden gebaseerd op verschillende onderliggende documenten / metingen. Zo wordt het oordeel over het financieel toezicht gebaseerd op de begroting van het eerstvolgende jaar. De Provincie is momenteel nog bezig om de ontsluiting van gegevens via een dashboard beschikbaar te stellen. Het ligt in onze bedoeling de gegevens met ingang van het verslagjaar 2023 op te nemen in onze jaarrekening.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

Grondbeleid draagt bij aan doelen van andere gemeentelijke beleidsvelden, zoals ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, economische ontwikkeling, werkgelegenheid en milieu.

De laatste jaren spelen ook doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie steeds meer een rol in het grondbeleid. In de op 25 maart 2021 door de gemeenteraad vastgestelde actualisatie van het grondbeleid zijn alle recente ontwikkelingen meegenomen.

Daarnaast biedt deze nota op een transparante wijze inzicht aan interne en externe partijen.

Inzicht in het beleid, in de gewenste rol en in de spelregels voor de realisatie en de uitvoering van ruimtelijke plannen (externe werking).

De Wro (Afdeling Grondexploitatie Wro, Grexwet) biedt de gemeente de mogelijkheid kostenverhaal, locatie-eisen en type woningbouw te regelen bij particuliere woningbouw. Ook worden 2 extra mogelijkheden geboden om kostenverhaal toe te passen. Namelijk via een privaatrechtelijk traject (anterieure en posterieure overeenkomst) en via een publiekrechtelijk traject (exploitatieplan en bouwvergunning).

Wet Voorkeursrecht Gemeenten (WVG)

Het gereedkomen van de A4 in 2014, de structuurvisie 2012 en herzieningen daarvan in 2018 en 2019 hebben het gebied in de oksel van de A4 en de Zeelandweg-Oost op de kaart gezet voor toekomstige ontwikkelingen. Daarnaast worden de plannen om de infrastructuur in Steenbergen aan te passen en om Reinierpolder door te ontwikkelen als bedrijventerrein, 20 ha strategisch en 10 ha MKB, steeds concreter. Tenslotte is woningbouw ook een belangrijke component om het gehele gebied te ontwikkelen. Zo ontstaat een mogelijke gebiedsontwikkeling op grote schaal. De regie in dit gebied in handen te houden heeft het college in haar vergadering van 23 november 2021 besloten voorkeursrecht in het kader van de wet voorkeursrecht gemeenten voorlopig op te leggen conform artikel 6 van de wet voorkeursrecht gemeenten. In februari 2022 heeft de raad besloten om Wet Voorkeursrecht Gemeenten (WVG) te vestigen conform artikel 5 Wvg op een groot aantal percelen in het zuidwesten van de kern Steenbergen.

Grondexploitatiecomplexen

Actief en faciliterend grondbeleid

De grondexploitatiecomplexen worden onderscheiden in complexen waarbij de gemeente een actieve grondpolitiek voert en complexen waarbij met een projectontwikkelaar een (anterieure) overeenkomst wordt gesloten om een nieuw bestemmingsplan te ontwikkelen (faciliterend grondbeleid). Bij een project waarbij een overeenkomst wordt gesloten worden alle door de gemeente te maken kosten (in- en extern) betaald door de projectontwikkelaar, zodat de gemeente bij deze projecten een beperkt risico loopt. In de paragraaf grondbeleid wordt verslag gedaan van de grondexploitatiecomplexen met een actief grondbeleid.

Regels financiële verslaglegging en verwerking resultaat

Indien bij actieve grondpolitiek projecten met een overschot werden afgesloten werd dit overschot gebruikt om investeringen te dekken of werd dit opgenomen in de algemene reserve. Ook zijn daarvoor in het verleden regelmatig bedragen uit nog lopende exploitaties onttrokken wanneer de zekerheid bestond dat er een overschot zou zijn bij het sluiten van de exploitatie. Overeenkomstig de richtlijnen van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) mogen ten laste van exploitaties direct geen bedragen meer in de reserve ruimtelijke ontwikkeling worden gestort. Deze beleidswijzigingen leveren een voordeel op voor de exploitaties van winstgevende plannen.

Volgens de BBV moeten verliezen direct worden gedekt door verliesneming of het treffen van een verliesvoorziening. Voor bestemmingsplan De Pinas (voorheen Oostgroeneweg) te Dinteloord is in het verleden het tekort als verlies genomen. Door de achter ons liggende economische

recessie daalde de marktwaarde van bouwrijpe grond en stagneerde de afname. Hier wordt dus het resultaat na verliesneming getoond. In 2019 is een nieuwe grondexploitatie geopend voor Welberg centrum. Ook deze grondexploitatie kende een tekort waarvoor een verliesvoorziening is getroffen. Verliesvoorzieningen mogen niet meer in de grondexploitaties worden gestort. De grondexploitatie van Welberg centrum vertoont dus het volledig negatieve resultaat met als dekking een verliesvoorziening.

Tevens dient bij een geraamd overschot op de einddatum, volgens door de commissie BBV opgestelde richtlijnen (berekeningen), tussentijds winst te worden genomen. Belangrijke factoren die hierbij een rol spelen zijn het percentage van de kosten en opbrengsten dat gerealiseerd is en de nog te verwachten risico's. Het voorzichtigheidsbeginsel wordt hierbij in acht genomen. Voor Buiten de Veste en Uitbreiding Reinierpolder I zijn I tussentijdse winsten genomen.

Zoals reeds bij de begroting 2016 is aangegeven mag de gemeente Steenberghe geen rente meer toerekenen aan haar eigen vermogen ten gunste van de gemeentebegroting. Nu de gemeente haar investeringen niet meer volledig uit eigen vermogen kan dekken wordt de rente over het aandeel vreemd vermogen aan de grondexploitaties toegerekend (0,7%)

Vanaf 1 januari 2016 zijn gemeenten bij een winstgevend grondbedrijf eventueel belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Jaarlijks wordt een scan uitgevoerd of er van belastingplicht sprake is.

Risicobeheersing

Om het risico in grondexploitaties te beperken is het zaak dat alleen investeringen worden gedaan indien er zekerheid is dat bouwrijp gemaakte gronden ook worden verkocht op basis van de definitieve planvorming. Met het tekort op de woningmarkt is hier voldoende zicht op, en is vertraging in combinatie met hoge inflatie eveneens een hoog risico. De capaciteit van de gemeentelijke organisatie is echter beperkt en nauwelijks in staat investeringen te vervroegen. Daarnaast moeten we ook rekening houden met dalende prijsontwikkeling op de woningmarkt. Op de grondexploitaties is een risicoanalyse uitgevoerd. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is rekening gehouden met tegenvallers die uit de risicoanalyses blijken.

Resultaten grondexploitaties

De grondexploitaties zijn negatief bijgesteld door hoge inflatie in combinatie met vertraging in de uitvoering en aanpassing naar een programma met een hoger percentage sociale en betaalbare woningen. Navolgend een overzicht van complexen en hun verwachte resultaat waarbij de gemeente een actieve grondpolitiek voert:

Complexen in exploitatie	Totaal geïnvesteerd	Totaal verkocht	(Tussentijdse) verlies/winstneming	Boekwaarde 1-1-2023	Nog te investeren	% van tot.geïnvesteerd	Nog te verkopen	% van totaal te verkopen	Resultaat op netto contante waarde	Verwacht resultaat pos. (= -)/ neg. (= +)
<i>Buiten de Veste</i>	7.544	14.101	-	-6.557	17.101	69%	10.541	43%	-1	-1
<i>De Pinas (voorheen Oostgroeneweg)</i>	6.082	5.179	-1.103	-200	1.430	19%	1.244	19%	-13	-14
<i>Reinierpolder I (uitbreiding)</i>	2.787	5.043	124	-2.132	1.993	42%	-	0%	-135	-140
<i>Centrumplan Welberg</i>	1.495	1.342		153	471	24%	168	11%	447	456
Totaal	17.908	25.665	-979	-8.735	20.994		11.954		299	301

De belangrijkste complexen in 2022 zijn:

Bestemmingsplan (BP) Buiten De Veste

Het bestemmingsplan voor geheel Buiten de Veste is in 2010 goedgekeurd. In het plan uit 2010 is woningbouw opgenomen binnen de waterkering die op basis van nieuwe wetgeving niet meer kan worden gerealiseerd. In 2017 is, rekening houdend met deze beperking, voor het resterende gedeelte een nieuw, grotendeels flexibel, bestemmingsplan gemaakt met directe bouwtitel. Dit bestemmingsplan is op 22 februari 2018 vastgesteld door de raad en inmiddels onherroepelijk. In 2021 is een paraplubestemmingsplan vastgesteld, waarin het maximaal aantal woningen niet meer beperkt is, en onder voorwaarden kan worden uitgebreid. Daarmee is met de ingezette verdichting van fase 2 en 3 er ook planologische ruimte om fase 4 uit te voeren.

Aansluitend aan de bestaande gerealiseerde wijk is een gedeelte nader uitgewerkt voor woningbouwtypen waar vraag naar is. In de noordelijk gelegen tweede fase zijn 85 grondgebonden woningen en 23 appartementen in de vorm van een stadsboerderij gerealiseerd.

In Fase 1 heeft SoMa de 8 patiowoningen aan de Oost-Havendijk opgeleverd. Fase 2 is gereed. Het laatste kavel voor 22 appartementen is gerealiseerd door Koers. Het bouwprogramma in fase 3a bevat 47 grondgebonden woningen in verschillende prijs categorieën en 16 sociale huurwoningen. Alle grond is bouwrijp en in 2021 verkocht aan SoMa, Zwaluwe Bouw, Stadlander en Hu&Gladdines. Ook is een deel verkocht aan een organisatie van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO). In 2022 zijn 10 rug aan rug-woningen gereed gekomen. Voor fase 3b is het programma bijgesteld naar 87 woningen overeenkomstig de concept woondeal. Deze fase zal in 2023 worden uitgewerkt. Als eerste wordt een woonzorgcomplex met 22 appartementen gerealiseerd. Fase 4 is de laatste fase, welke qua planopzet uitgaat van inrichting met een hofje zoals bij de Citadel. Bij het uitwerken van het programma wordt rekening gehouden met nog een deel sociale woningbouw om aan de woondeal te voldoen. De ontwikkeling loopt naar verwachting tot en met 2027. De gronden binnen het plangebied zijn reeds in eigendom van de gemeente.

De per 1-1-2023 herziene grondexploitatie sluit in 2026 met een geraamd saldo van € 0,-. De grondexploitatie is negatief bijgesteld door de forse inflatie in 2022, die ook in de nabije toekomst nog bovengemiddeld zal zijn. Door een meer sociaal programma dan voorheen zijn ook de inkomsten uit grondverkoop naar beneden bijgesteld. Dit heeft ervoor gezorgd dat de grondexploitatie negatief werd. Omdat de opgenomen bijdrage aan een gebiedsontsluiting nog onvoldoende onderbouwd is, is ervoor gekozen deze te verlagen tot een niveau, zoveel als de ontwikkeling kan dragen. Daarmee wordt voorkomen dat een voorziening moet worden getroffen op grond van nog onduidelijke kosten. Dit betekent wel dat er een mogelijk tekort op de gebiedsontsluiting kan ontstaan, die de gemeente uit andere middelen zal moeten dekken. Gezien de voorgaande verwachting dat de exploitatie met een positief saldo zal sluiten, heeft tot en met 2021 een winstneming plaatsgevonden van € 116.900. Deze wordt teruggedraaid. In de jaarrekening 2022 wordt een negatieve winst van € 116.900 genomen.

Bestemmingsplan (BP) De Pinas

Gezien de stagnerende vraag naar vrije kavelbouw is het bestaande bestemmingsplan Oostgroeneweg herzien. De naam is gewijzigd in bestemmingsplan De Pinas dat in 2017 is vastgesteld en onherroepelijk is. Alle gronden binnen het plangebied zijn in eigendom van de gemeente. Er zijn in totaal 110 woningen gerealiseerd in het gebied. De laatste 25 grondgebonden woningen zijn in 2021 opgeleverd door Huijsmans. Het woonrijp maken van fase 2 wordt in 2023 afgerond.

In 2022 is tussentijds een herziene grondexploitatie vastgesteld, waarin op basis van een concept contract met CC Kroon Development over de uitbreiding aan de Van Heemskerckstraat is opgenomen. Op gronden in eigendom van de gemeente is een programma toegevoegd van 20 sociale huurappartementen en 8 vrije sector woningen. De niet bouwrijpe grond aan de Noordlangeweg is in deze herziening voor agrarische waarde als voorraadgrond op de balans gezet. Met deze bijstelling is het saldo gestegen van € 0 naar € 98.000. Door omstandigheden is het contract nog niet getekend. Door hoge inflatie in combinatie met vertraging is het saldo nu bijgesteld naar € 14.000. Het risico op vertraging blijft.

Bestemmingsplan (BP) Reinierpolder 1 (uitbreiding)

Gezien de behoefte aan industriegrond is voor de uitbreiding Reinierpolder I ca. 9,5 ha grond aangekocht. Dit betreft de grond ten noorden en westen van het bestaande bedrijventerrein Reinierpolder I tot de Zeelandweg Oost en de A4.

Op 30 september 2015 is het (totale) bestemmingsplan Reinierpolder goedgekeurd en is onherroepelijk. Naast een actualisatie voor de bestaande bedrijventerreinen Reinierpolder I en II is hierin ook opgenomen de 1e fase voor de uitbreiding van Reinierpolder I. In totaal kan er ca. 7,5 ha gronden ten noorden van het bestaande bedrijventerrein. In 2022 is de laatste van 18 bedrijfskavels verkocht.

Voor de exploitatie was ervan uitgegaan dat na realisatie van fase 1 aansluitend het gehele gebied zou kunnen worden ontwikkeld. Voor realisatie van de tweede fase is overleg gevoerd met de provincie en de regio. De resterende tweede fase tussen de A4, de N257/ZO en het bestaande bedrijventerrein wordt gezien als strategisch uitgeefbare grond met een oppervlakte van ca. 3 ha. Uit marktonderzoek in de regio in 2016 door Stec, die ten grondslag ligt aan de afspraken met de Provincie, blijkt dat er overcapaciteit is en er de komende 10 jaar geen vraag is voor fase 2. Uitgiftetempo van fase 1 bevestigde dat. Bij de Jaarrekening 2018 is fase 2 voorlopig afgewaardeerd tot agrarische waarde, conform de bestemming. Inmiddels is fase 1 vol. De gemeente is op zoek naar herbestemming van fase 2, maar hierover is nog geen duidelijkheid.

Na de actualisatie van de grondexploitatie per 1-1-2023 laat fase 1 een positief resultaat zien van € 140.000,- op eindwaarde. Fase 1 wordt negatiever door hoge inflatie en vertraging in de uitvoering. Tot en met 2021 heeft er een winstneming plaatsgevonden van € 170.300,-. Nu het saldo in de grondexploitatie teruggelopen is, moeten we conform de regels van de BBV ook een deel van de tussentijdse winst terugdraaien. In de jaarrekening 2022 nemen we een negatieve tussentijdse winst van € 45.900.

Bestemmingsplan (BP) Welberg centrum

Op het voormalige sportveld in het centrum van Welberg is een woningbouwlocatie gepland. Eind 2017 en begin 2018 is een verder interactief traject gevolgd specifiek voor het onderdeel invulling autovrij dorpsplein. Hierbij kwam een aantal wensen naar voren zoals een pannaveldje en een speelberg. In 2018 is een bestemmingsplan, een stedenbouwkundig concept en een grondexploitatie opgesteld. Het bestemmingsplan is na een uitgebreid onderzoek naar flora en fauna en explosieven per 20-12-2018 gewijzigd vastgesteld. Het maakt de bouw van 24 woningen mogelijk, met behoud van een vleermuizenvliegroute. In de loop van 2019 is de grondexploitatie vastgesteld met een verlies van € 328.000,-. Ten behoeve van het plan is extra grondaankoop gedaan van de St. Anna Parochie ten behoeve van een toegangspad. Daarnaast wordt een bestaand, naastgelegen parkeerterrein en schoolplein opnieuw ingericht en openbaar toegankelijk gemaakt. Met de Pius X school is overeenstemming over de aanpassing aan het schoolplein. Het stedenbouwkundig plan is in overleg met betrokken partijen nader uitgewerkt. De maatregelen voor behoud van de vleermuizenvliegroute zijn uitgevoerd, het opruimen van explosieven is gereed en eind 2019 is het plan bouwrijp gemaakt. In 2020 zijn de 19 kavels voor de rijwoningen verkocht aan ZeeLandGoed en Zwaluwe Projectontwikkeling. De woningen zijn in 2020 en 2021 opgeleverd. Daarnaast zijn er 4 vrije kavels, waarvan de laatste in 2022 is verkocht. De gemeente neemt de inrichting van het openbaar gebied voor haar rekening. In 2020 is het Klaproosplein heringericht, in 2021 zijn de bruggen aan de Kapelaan Kockstraat uitgevoerd. Het woonrijp maken van de Piet Snoeijerstraat wacht op het gereed komen van de laatste woning.

De exploitatie sluit in 2024 met een negatief saldo van € 456.000,-. Ten opzichte van de vorige grondexploitatie is dit € 55.000,- negatiever. Dit komt voornamelijk door hoge kostenstijging. Dit was al merkbaar in de aanbesteding in 2022. Doordat het woonrijp maken wacht op de bouw van de laatste woning vertraagt het project ook met een jaar. De verliesvoorziening is met € 55.270 opgehoogd om het negatieve resultaat te dekken.

Projecten op basis van een (anterieure/ABA) overeenkomst:

Couверingepark (Molenweg, Ravelijnstraat)

Het bestemmingsplan Couверingepark bestaat uit de bouw van 83 woningen en een gezondheidscentrum aan de Molenweg op het terrein van de voormalige accordus-fabriek en de bouw van een woonzorgcomplex met ca. 60 wooneenheden op de voormalige locatie van het Princetuincollege aan de Ravelijnstraat. Tot op heden zijn er 77 woningen opgeleverd en bewoond. Dit project werd uitgevoerd door de Ontwikkelcombinatie Couверinge Park, die bestond uit Aan de Stegge en Woningstichting Geertruidenberg. De woningbouw is in 2017 weer opgepakt door de ontwikkelcombinatie. Door de financiële problemen en de (achter ons liggende) economische recessie is stagnatie ontstaan in de verdere ontwikkeling van het plan. Na vele overleggen met diverse partijen had de ontwikkelcombinatie de herontwikkeling weer opgestart.

In 2018 zijn er 13 woningen ontwikkeld. Die woningen zijn in 2019 opgeleverd, waarna in 2019 een deel woonrijp is gemaakt. Vervolgens is er een perceel in het plangebied verkocht aan woningcorporatie Stadlander. Op dit perceel zal Stadlander grondgebonden huurwoningen en huurappartementen ontwikkelen. De ontwikkelcombinatie WSG-Aan de Stegge heeft zich in 2020 ontvolucht en uit de diverse overleggen/onderhandelingen tussen WSG-Aan de Stegge en gemeente is een akkoord bereikt. De afspraken zijn beschreven in de vaststellingsovereenkomst ontbinding koop- en samenwerkingsovereenkomst Couверingepark. Aan de Stegge neemt de ontwikkeling geheel over van de voormalige combinatie. Momenteel is de vervolgfase in uitvoering met de bouw van 2 vrijstaande woningen en de huurappartementen van Stadlander.

Herengood Kruisland

Binnen het plangebied Herengood te Kruisland zijn 17 starterswoningen en 2 vrije sectorwoningen opgeleverd. In het plan is de sanering van een milieuhinderlijk bedrijf opgenomen waarvoor in de plaats 6 vrije sectorwoningen zijn gebouwd. In het voorjaar 2023 zal dit laatste gedeelte van het plan woonrijp worden gemaakt.

Beltmolen Nieuw-Vossemeer

Dit plan voor 54 woningen op de voormalige agrarische gronden tussen de Hogedijk, Beltmolen en Dr. Vermetstraat te Nieuw-Vossemeer is opgestart door woningcorporatie Thuisvester. Eind 2011 zijn 12 starterswoningen opgeleverd.

BVR ontwikkeling heeft de realisatie van het plan voor de nog resterende 44 te bouwen woningen overgenomen van Thuisvester. BVR zal deze in twee fases realiseren. In de eerste helft van 2019 is gestart met de bouw van 17 woningen. Na de oplevering van deze woningen is de openbare ruimte in 2020 woonrijp is gemaakt. Inmiddels is de volgende fase gestart. Momenteel zijn de vrijstaande woningen en 14 geschakelde woningen in aanbouw. Alle kavels zijn reeds verkocht.

Plan Landgoed Westcreecke Dinteloord

Dit plan bestaat uit de aanleg van een landgoed met waterpartijen en vijf landhuizen. Het bos en de waterpartijen, die openbaar toegankelijk zijn, zijn reeds aangelegd. Het plan is bouwrijp gemaakt en een landhuis heeft zich gevestigd. Door de economische recessie de afgelopen jaren was de verdere verkoop van de landhuizen gestagneerd. De belangstelling voor dergelijke landhuizen nam weer toe en alle kavels zijn verkocht.

Olmentuin te Steenbergen

Plan Olmentuin is geprojecteerd op de locatie van een taxibedrijf aan de Olmendreef dat naar een andere locatie in Steenbergen verhuist. Op de vrijkomende locatie en de landbouwgronden ten zuiden daarvan ontstaat hierdoor ruimte voor de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk. Olmentuin te Steenbergen wordt een duurzame, energieneutrale wijk tussen het groen met een gemeenschappelijke binnentuin en kas als ontmoetingsplaats. Het bestemmingsplan is in juni 2018 vastgesteld. Begin 2021 is het plan bouwrijp gemaakt, waarna in de loop van 2021 met de bouw is gestart. Alle kavels zijn reeds verkocht en naar verwachting wordt in 2023 het plan woonrijpgemaakt.

Hof van Engelbrecht

Dit plan is geprojecteerd op de locatie van de voormalige bloembollenbedrijf aan de Eerste Boutweg in Kruisland. Het agrarisch bedrijf is beëindigd en de bedrijfslocatie wordt herontwikkeld naar een woningbouwlocatie. Met uitzondering van de huidige bedrijfswoning is alles gesloopt. Het woningbouwprogramma bestaat uit twee vrijstaande woningen, 6 levensloopbestendige woningen en de omzetting van de bedrijfswoning naar een particuliere vrijstaande woning. Het bestemmingsplan is onherroepelijk, de 2 vrijstaande woningen zijn opgeleverd. In 2020 is de ontwikkelaar Sprangers failliet gegaan, waarna het bedrijf Reuvers de ontwikkeling en de bouw van het plan via de curator heeft overgenomen. Eind 2020/begin 2021 is het plan bouwrijp gemaakt waarna begin 2021 is aangevangen met de bouw van de 6 levensloopbestendige woningen. Na oplevering van alle woningen is de openbare ruimte woonrijp gemaakt. Het woonrijpmaken is nu voor de 2^e keer afgekeurd. Na herstel van de opleverpunten en de onderhoudstermijn zal de openbare ruimte in beheer door de gemeente worden overgenomen.

Paragraaf Verbonden partijen

Algemeen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico's van de gemeente als gevolg van banden met externe rechtspersonen, waarin de gemeente zowel financieel deelneemt als zeggenschap heeft.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente een bestuurlijke én financiële band heeft. Van een bestuurlijke band is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij.

Vormen van verbonden partijen zijn:

Verbonden partijen met een privaatrechtelijk karakter

Bij deze verbonden partijen is er sprake van financiële en/of bestuurlijke belangen (zeggenschap) van de gemeente in private rechtspersonen zoals vennootschappen (Naamloze Vennootschap (NV), Besloten Vennootschap (BV)), stichtingen en verenigingen. Gemeenten kunnen ook participeren in instellingen zonder eigen rechtspersoonlijkheid. Deze instellingen vallen onder de rechtspersoonlijkheid van de instelling waar zij deel van uitmaken.

Verbonden partijen met een publiekrechtelijk karakter

Bij deze verbonden partijen gaat het om deelname van de gemeente aan gemeenschappelijke regelingen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De Wgr is in essentie het wettelijk kader voor de -vrijwillige- samenwerking tussen gemeenten en/of provincies voor uitvoering van lokale taken.

Er zijn verschillende varianten voor een gemeenschappelijke regeling. De zwaarste vorm is een gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam en heeft de status van een rechtspersoon. De lichtere vormen zijnde een gemeenschappelijk orgaan, de centrumgemeente-variant en de samenwerkingsovereenkomst zijn gemeenschappelijke regelingen zonder eigen rechtspersoonlijkheid en derhalve in formele zin geen verbonden partij.

Nota Verbonden Partijen

De gemeenteraad van Steenbergen heeft op 24 september 2015 de nota Verbonden Partijen - zes kaderstellende spelregels vastgesteld. In deze in regionaal verband opgestelde notitie zijn spelregels opgenomen om een betere beheersbaarheid van de samenwerkingsverbanden en een vergroting van de invloed van de gemeenteraden te bewerkstelligen.

De zes kaderstellende spelregels voor de Verbonden Partijen betreffen:

1. Bij het aangaan van een verbonden partij leggen de deelnemers nadrukkelijk vast hoe de informatievoorziening (frequentie, vorm en inhoud) dient te verlopen en welke evaluatiemomenten er zijn.
2. Er dient een tijdige, juiste en volledige (actieve) informatiestroom op gang te worden gebracht, die het mogelijk maakt verantwoording af te leggen en die de raad in positie brengt om (gevraagde) nieuwe kaders te stellen. Zowel het college, de verbonden partij als de gemeenteraad zelf dienen hierin hun verantwoordelijkheid te nemen.
3. Gemeenten bundelen de krachten en dragen samen zorg voor integrale aansturing. Zowel ambtelijke als bestuurlijke voorbereiding gebeurt (deels) gezamenlijk met ruimte voor lokale aanvullingen, waarbij één bepaalde gemeente per verbonden partij de leiding neemt.
4. Jaarlijks in november sturen deelnemers van de verbonden partij richtlijnen aan de verbonden partij waarop de beleidsmatige en financiële kaders gebaseerd dienen te worden. In de kaderbrief geeft de gemeenschappelijke regeling op hoofdlijnen de uitgangspunten voor de begroting aan. Voor NV's en BV's gelden uiteraard de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek (BW).
5. De ontwerpbegroting wordt uiterlijk 15 april door de gemeenschappelijke regeling naar de deelnemers gestuurd. De zienswijzen van de deelnemers dienen uiterlijk 1 juli door de gemeenschappelijke regeling te zijn ontvangen.
6. Vierjaarlijks is de gemeenschappelijke regeling verplicht om een meerjarenbeleidsplan op te stellen. Het meerjarenbeleidsplan, dat bij aanvang van een nieuwe raadsperiode wordt

opgesteld, is samen met de jaarrekening de basis om de resultaten van de gemeenschappelijke regelingen over een periode van vier jaar te evalueren.

BBV

Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is ook van toepassing op de gemeenschappelijke regelingen, voor zover zij een eigen begroting en jaarrekening moeten opstellen. Voor de gemeenschappelijke regelingen gelden de nieuwe BBV-regels vanaf de begroting 2018.

Artikel 15 van het BBV schrijft over de paragraaf verbonden partijen het volgende voor:

1. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:
 - a de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen
 - b de lijst van verbonden partijen
2. In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:
 - de naam en de vestigingsplaats
 - het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
 - de veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft
 - de eventuele risico's van de verbonden partij
 - het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het eind van het begrotingsjaar
 - het resultaat van de verbonden partij

Financiële gegevens

Uitgangspunt is dat financiële gegevens over 2022 worden vermeld. Als deze niet bekend zijn dan worden de financiële gegevens over 2021 opgenomen. Voor het Eigen Vermogen is het uitgangspunt dat vermeld wordt het totaal van de reserves exclusief het exploitatieresultaat van het lopende jaar. Het Vreemd Vermogen = Totaal passiva -/- eigen vermogen.

Lijst verbonden partijen van de gemeente Steenberg

De verbonden partijen van onze gemeente zijn, conform het BBV, gesplitst in:

Gemeenschappelijke regelingen:

1. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB)
2. Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GGD)
3. Werkvoorzieningschap West-Noord-Brabant (WVS-groep)
4. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)
5. Gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant (RBW, hieronder o.a. Rewin en KCV)
6. Gemeenschappelijke regeling Programma voorkoming schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (VSV en RBL)
7. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)
8. Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD BW)
9. West-Brabants Archief (WBA)

Vennootschappen en coöperaties:

1. NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG)
2. NV Brabant Water

Stichtingen en verenigingen:

1. Stichting inkoopbureau West-Brabant

Overige verbonden partijen:

N.v.t.

Op de volgende pagina's is een uitgebreide lijst opgenomen van alle verbonden partijen die onze gemeente heeft.

Gemeenschappelijke regelingen:

1. Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang	Binnen de gemeenschappelijke regeling werken de deelnemende gemeenten samen ten behoeve van de goede behartiging van de zorg voor de veiligheid van en de hulpverlening aan de burgers in hun werkgebied. Dit in het bijzonder bij de voorbereiding op en het bestrijden van ongevallen en rampen. De missie luidt: <i>Samen maken wij onze regio veiliger.</i> <i>“Wij zijn een krachtige en gerespecteerde speler in het veld van fysieke veiligheid. Wij stimuleren dat de samenleving bewust met risico's om kan gaan. Wij helpen om goede afwegingen te maken door onze expertise actief te delen en treden slagvaardig en vakbekwaam op. Wij zijn betrouwbaar omdat we altijd hulp bieden of een handelingsperspectief geven.”</i>
Betrokkenen	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Midden en West-Brabant is een gemeenschappelijke regeling van de 24 gemeenten. Dit valt samen met het werkgebied van de politieregio Midden- en West-Brabant.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit leden van de deelnemende gemeenten, elk lid heeft één stem in de vergadering. De gemeenteraad wijst hiervoor de burgemeester, een wethouder of een raadslid aan als lid. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en zes andere leden. Deze zes leden worden als volgt aangewezen: • Twee leden die ook lid zijn van de Bestuurscommissie Geneeskundige Hulpverlening • Twee leden die ook lid zijn van de Bestuurscommissie Regionale Brandweer • Twee leden die ook lid zijn van het dagelijks bestuur van de Politieregio Midden- en West-Brabant.
Financieel belang	Programma Leefomgeving en Duurzaamheid Vanaf 2019 is sprake van een actualisatie van het kostenverdeelmodel, zodat de bijdrage beter aansluit bij de bijdrage die gemeenten krijgen vanuit het gemeentefonds. Om te voorkomen dat er te grote verschillen ontstaan in de gemeentelijke bijdragen, is er gekozen voor een overgangperiode van 3 jaar. Voor het jaar 2022 bedraagt de bijdrage totaal €1.426.000,-
Risico's	Risicomanagement is een belangrijk instrument voor de Veiligheidsregio. Hierop wordt dan ook veel aandacht aan besteed. Het proces is effectief ingericht, het gehele proces, van identificatie tot en met evaluatie van beheersmaatregelen, wordt consequent doorlopen. De belangrijkste risico's zijn vastgelegd in een risicomatrix. De jaarstukken 2021 bevat onder andere de volgende belangrijke risico's: beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers, Chemiepack, continuïteit en beheerskosten ICT, organisatie doorontwikkeling, tweede loopbaanbeleid, de Omgevingswet en WNRA en Europese deeltijdrichtlijn. De Veiligheidsregio heeft geen algemene reserve. Doet een risico zich voor dan dragen de gemeenten de nadelige financiële gevolgen.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2022 € 15.873.000,-, eind 2022 € 15.535.000,- Vreemd vermogen begin 2022 € 47.802.000,-, eind 2022 € 50.475.000,- Resultaat 2022 € 971.000,-, voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022.

2. Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk Gezondheidsdienst West-Brabant (GGD)

Vestigingsplaats	Breda
Openbaar belang	Zorg te dragen voor minimaal de uitvoering van de wettelijk aan de gemeente opgedragen taak van collectieve preventie en inhoud te geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van de openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg.
Doel	Het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de publieke gezondheid.
Betrokkenen	De volgende gemeenten nemen deel: Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.

Bestuurlijk belang	Binnen de GGD worden twee bestuursorganen onderscheiden: • Algemeen bestuur: hierin hebben vertegenwoordigers van alle gemeenten zitting, aangevuld met twee vertegenwoordiger namens de GGD • Dagelijks bestuur: vanuit het algemeen bestuur heeft minimaal een viertal personen tevens zitting in het dagelijks bestuur, aangevuld met 2 bestuursleden op basis van deskundigheid.
Financieel belang	Programma Mens & Samenleving De gemeente Steenbergen heeft in zijn jaarrekening 2022 de volgende bijdragen verantwoord: • Bijdrage aan GGD in kosten openbare gezondheidszorg: € 268.700,- • Bijdrage in kosten jeugdgezondheidszorg: € 271.100,-
Risico's	Volgens de uitgevoerde risicoanalyse door de GGD bedraagt het benodigde weerstandsvermogen € 2.624.000,-. De weerstandsratio komt uit op 1,05.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2022 € 5.884.000,- , eind 2022 € 6.267.000,- Vreemd vermogen begin 2022 € 19.394.000,- , eind 2022 € 11.701.000,- Resultaat 2022 € 437.000,- voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022.

3. Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap West-Brabant (WVS-groep)

Vestigingsplaats	Roosendaal
Openbaar belang	Verzorgt voor de 9 deelnemende gemeenten de sociale werkvoorziening in West-Brabant.
Doel	De WVS-groep heeft als missie dat zij als maatschappelijke organisatie mensen kansen biedt om zichzelf door middel van arbeid te ontwikkelen met als doel het vinden van regulier werk of werk in een (meer) beschutte omgeving. De WVS-groep voert haar missie uit in aansluiting op het gemeentelijke beleid van de in de gemeenschappelijke regeling betrokken gemeenten om de sociale werkvoorziening regionaal aan te pakken. De gemeente Steenbergen participeert dus om invulling te geven aan zijn wettelijke verplichting op een wijze die tevens leidt tot de realisatie van efficiencywinst.
Betrokkenen	In de gemeenschappelijke regeling nemen de volgende gemeenten deel: Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	De negen gemeenten uit het werkgebied West Noord-Brabant hebben één afgevaardigde in het Algemeen Bestuur, plus een secretaris. Daarnaast is sprake van een Dagelijks Bestuur waarin vertegenwoordigers uit drie gemeenten worden gekozen, aangevuld met een secretaris en een adviseur.
Financieel belang	Programma Economie, toerisme en recreatie Met ingang van 1 januari 2008 ontvangt de gemeente het decentraal budget Wet Sociale Werkvoorziening. In principe wordt aan het werkvoorzieningschap een bijdrage betaald voor een minimumaantal te plaatsen Standaard Eenheden WSW werknemers. Indien dit aantal en de vergoeding per SE niet afwijkt van de door het rijk vastgestelde aantallen en bedragen zal er geen manco ontstaan tussen het ontvangen budget en de door de gemeente te betalen bijdragen. Aansluitend op de missie van de WVS-groep, verstrekt de gemeente een financiële bijdrage per SW-medewerker uit de gemeente Steenbergen. Over 2022 bedroeg de totale gemeentelijke bijdrage € 224.410.
Risico's	Een belangrijk risico betreft het risico dat de werkelijke uitstroom niet in de pas loopt met de fictieve uitstroom (volgens het landelijk rekenmodel). Hierdoor loopt WVS-Groep het risico dat het landelijk budget onder druk komt te staan door meer vraag. Het kan zo zijn dat de fictieve bijdrage SW hierdoor naar beneden wordt bijgesteld. De meeste risico's welke werden voorzien in de begroting hebben zich in 2022 niet voorgedaan.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2022 € 6.607.000,- , eind 2022 € 4.456.000,- Vreemd vermogen begin 2022 € 17.209.000,- , eind 2022 € 19.839.000,- Resultaat 2022 € 1.068.000,-, voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022.

4. Gemeenschappelijke regeling Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang/doel	Het openbaar lichaam heeft tot doel het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg.
Betrokkenen	De Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten in het werkgebied Midden en West-Brabant (24 gemeenten) en van de gemeenten in het werkgebied Brabant-Noord (17 gemeenten).
Bestuurlijk belang	Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Het Algemeen Bestuur bestaat uit één vertegenwoordiger per deelnemende gemeente. Het Dagelijks Bestuur, bestaande uit de voorzitter en maximaal 5 leden, worden uit en door het Algemeen Bestuur aangewezen. De voorzitter wordt aangewezen uit het midden van het Algemeen Bestuur en is zowel voorzitter van het Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur.
Financieel belang	Programma Mens & Samenleving In de regeling is niet opgenomen hoe de door de deelnemende gemeenten te betalen bijdrage wordt bepaald, maar geschiedt op basis van een bedrag per inwoner. Voor het jaar 2022 is geen gemeentelijke bijdrage nodig geweest.
Risico's	Uit de inventarisatie van de risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing komen geen risico's met een mogelijk financieel gevolg naar voor.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2022 € 14.181.000,-, eind 2022 € 14.072.000,- Vreemd vermogen begin 2022 € 32.686.000,-, eind 2022 € 29.564.000,- Resultaat 2022: € 221.000,-. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022.

5. Gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant (RWB)

Vestigingsplaats	Etten-Leur
Openbaar belang	Intergemeentelijke samenwerking om te komen tot een strategische agenda en een strategische visie.
Doel	Door samenwerking bij bovengemeentelijke beleidsmatige en strategische vraagstukken een bijdrage te leveren aan het realiseren van gemeentelijke en regionale doelstellingen. Daarnaast zijn de volgende samenwerkingsverbanden in deze nieuwe gemeenschappelijke regeling ondergebracht: KCV (Kleinschalig Collectief Vervoer), Regiobureau Breda, Milieu & Afval Regio Breda, GGA (GebiedsGerichteAanpak) en het Loopbaancentrum West-Brabant. Daarnaast is hierin ook de NV Rewin opgenomen.
Betrokkenen	De deelnemende gemeenten (19 stuks) zijn: Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tholen, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur wordt gevormd door de 19 gemeenten. Het college van iedere deelnemende gemeente wijst één lid en één plaatsvervangend lid aan. De leden van de West-Brabantse Vergadering (het AB) hebben elk een stem van gelijk gewicht. Besluiten met betrekking tot de begroting en de jaarrekening worden genomen met tenminste 10 stemmen voor, welke stemmen tenminste de helft van het aantal inwoners van het gebied plus 1 vertegenwoordigen.
Financieel belang	Programma Bestuur en Dienstverlening/Mens & Samenleving/Economie, toerisme en recreatie De gemeentelijke bijdrage is voor wat het algemene deel betreft gebaseerd op het inwoneraantal op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is. Naast de algemene bijdrage is de bijdrage afhankelijk van de activiteiten waaraan wordt deelgenomen. Voor het jaar 2022 bedraagt de bijdrage RWB € 209.000,-. Daarnaast is afzonderlijk voor het KCV ad € 291.300,- aan structurele bijdrage betaald.
Risico's	Het grootste risico is het risico dat de subsidieverstrekker niet akkoord gaat met de verantwoording van de subsidie, waardoor een onvoorzien tekort kan ontstaan. De kans dat dit gebeurt wordt ingeschat op minder dan 5%, maar het kan wel om aanzienlijke bedragen gaan. De RWB heeft geen reserves opgebouwd die kunnen dienen voor het opvangen van de risico's.

Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2022 € 1.081.000,-, eind 2022 € 853.000,- Vreemd vermogen begin 2022 € 5.381.000,-, eind 2022 € 6.399,- Resultaat 2022: € 275.000,-. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022.
--	--

6. Gemeenschappelijke regeling Programma voorkoming schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (VSV en RBL)

Vestigingsplaats	Breda
Openbaar belang/doel	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en de Regionale Meld en Coördinatiefunctie. De gemeente Steenbergen mandateert alleen de bevoegdheid op het gebied van uitvoeringsniveau 1 (toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969 en de registratie van voortijdig schoolverlaters) aan het gemeenschappelijk orgaan.
Betrokkenen	De gemeenten in de regio West-Brabant bestaande uit de gemeenten Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Halderberge, Etten-Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het gemeenschappelijk orgaan bestaat uit de aangewezen leden van het college van Burgemeester en Wethouders van alle deelnemende gemeenten en wijzen uit hun midden een voorzitter, alsmede plaatsvervanger, aan.
Financieel belang	Programma Mens & Samenleving De gemeente draagt naar rato van het aantal inwoners van 5 tot 23 jaar (per 1 januari van het voorgaande begrotingsjaar) bij in de zowel de personeelskosten als de uitvoeringskosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de taken van het Programma. Voor het jaar 2020 bedraagt de bijdrage € 12.746,-
Risico's	Er zijn geen risico's in beeld.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Geen eigen vermogen. Hierop wordt wel jaarlijks het overdeeld jaarrekeningresultaat verantwoord. Vreemd vermogen begin 2022 € 691.322,-, eind 2021 € 884.865,- Resultaat 2022 € -/234.177,- . Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2022.

7. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang	Op 1 juni 2013 is de Omgevingsdienst MWB (OMWB) gestart, als één van de 29 Omgevingsdiensten in Nederland. De OMWB is een gemeenschappelijke regeling, opgericht door 27 gemeenten en de provincie Noord-Brabant. Deze participeren in de Gemeenschappelijke Regeling. De gemeenten en provincie zijn zowel eigenaar als opdrachtgever van de OMWB. De gemeenschappelijke regeling OMWB kent een Algemeen en een Dagelijks Bestuur. Het bestuur vergadert 4 a 5 keer per jaar. Het bestuur stelt de inhoudelijke en financiële kaders voor de organisatie vast. De omgevingsdienst is belast met de uitvoering van het verplichte Landelijke Basispakket, het vervullen van een adviserende taak op het terrein van de vergunningverlening, toezicht en handhaving, alsmede een coördinerende en afstemmende taak tussen deelnemers.
Doel	In het Besluit Omgevingsrecht van 1 juli 2017 (BOR) is bepaald dat de Omgevingsdienst in opdracht van de 28 bevoegde gezagen een adequate uitvoering geeft aan de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving voor milieu- en andere omgevingsrechtaken. De taken van de dienst zijn in het BOR vastgelegd, het zogenoemde wettelijke basistakenpakket (BTP). Naast de wettelijke basistaken die aan de dienst zijn opgedragen hebben de bevoegde gezagen de vrijheid om verzoektaken met betrekking tot milieu en ook andere beleidsvelden op te dragen aan de dienst. Bijvoorbeeld ten aanzien van ruimtelijke

	ordering en bouw. In 2019 is de verhouding tussen wettelijke basistaken en verzoektaken ongeveer 80% - 20%.
Betrokkenen	Betrokkenen zijn de provincie Noord-Brabant alsmede de gemeenten Alphen-Chaam, Altena, Baarle Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	De colleges van B en W en Gedeputeerde Staten zijn deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. Gezamenlijk vormen zij het Algemeen Bestuur, waarin iedere deelnemer met één wethouder/ burgemeester en gedeputeerde deelneemt. Het AB heeft de rol van eigenaar en is verantwoordelijk voor de continuïteit, de kwaliteit en het financieel beheer van de OMWB. Kernachtig gezegd: het AB heeft een kaderstellende en toezichhoudende rol. Het AB stelt de begroting en de jaarrekening vast. Voor de jaarlijkse begroting geldt een zogenoemde zienswijze procedure, waarbij de gemeenten en provincie in de gelegenheid zijn een inhoudelijke reactie in te brengen op de begroting. Uit het AB wordt een DB benoemd. De DB leden maken deel uit van het AB. De vergaderingen van het AB worden door het DB voorbereid. Het DB neemt ook bestuursbesluiten die geen besluitvorming in het AB behoeven, dit conform hetgeen is bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling. Op 15 december 2017 heeft het AB een besluit genomen over een duurzame financiering van de OMWB. De grondslag daarvoor is de zogenoemde MWB norm. Deze norm heeft betrekking op de uitvoering van de wettelijke basistaken van de dienst. In de wettelijke basistaken kan onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds inrichtinggebonden taken en anderzijds de niet inrichtinggebonden taken (resp. categorieën 1-7 en 8-11 van het Besluit Omgevingsrecht van 1 juli 2017). De ruggengraat van de MWB norm wordt gevormd door het Inrichtingen Bestand en het door het AB vastgestelde ambitieniveau voor de niet inrichtinggebonden taken. Jaarlijks stelt het AB de tarieven voor de declarabele uren vast. De norm voor declarabiliteit is thans gemiddeld 1350 declarabele uren per medewerker in het primair proces. Dit is het uitgangspunt voor de begroting. De OMWB heeft een risicoreserve. Deze reserve is gebaseerd op de jaarlijks door het AB -via de begroting- vast te stellen risico analyse.
Financieel belang	Programma Leefomgeving en duurzaamheid De gemeente draagt op basis van vastgelegde tarieven en/of productprijzen per geleverde prestaties/ inzet. Een eventueel negatief resultaat kan naar rato van ieders afname (=omzet) ten laste van de deelnemers worden gebracht. We zijn in het verleden geconfronteerd met negatieve resultaten. Met de uitvoering van het plan "Huis op Orde" en het uitvoeren van bezuinigingen wordt getracht te komen tot een adequate bedrijfsvoering. Dit biedt echter geen garantie dat er niet opnieuw sprake kan zijn van incidentele dan wel structurele prijsverhogingen of incidentele/structurele verhogingen van onze bijdrage aan de OMWB.
Risico's	In de jaarrekening 2022 is een actuele inschatting van de huidige risico's opgenomen. Deze bevat de volgende belangrijke risico's: inhuur versus vast personeel, transitie mens en systeem, problematiek arbeidsmarkten, covid-19, Invoering Omgevingswet en Keneffectiviteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt ultimo 2022 € 2.092.000,-. Uitgaande van het actuele risicoprofiel van € 1.905.000,- is de weerstandsratio 1,10. Dit wordt gekwalificeerd als 'voldoende'. In de jaarrekening 2021 bedroeg de weerstandsratio 1,01 ('voldoende').
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2022 € 2.754.000,- , eind 2022 € 3.031.000,- Vreemd vermogen begin 2022 € 3.285.000,- , eind 2022 € 4.060.000,- Resultaat 2022 € 583.000,-, voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2022.

8. Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijk Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD BW)

Vestigingsplaats	Bergen op Zoom
Doel	De gemeenschappelijke regeling heeft tot doel de regionale uitvoering van de regelingen op het gebied van bijstandsverlening, werkgelegenheid en inkomensvoorzieningen.
Betrokkenen	Deelnemers in de gemeenschappelijke regeling zijn de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht.

Bestuurlijk belang	Het gemeenschappelijk orgaan bestaat uit de door de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders aangewezen wethouder van de deelnemende gemeente. Zij benoemen uit hun midden een voorzitter. Besluiten van het gemeenschappelijk orgaan worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen. De leden uit de gemeenten Woensdrecht en Steenbergen hebben beide één stem, het lid van de gemeente Bergen op Zoom heeft 2 stemmen.
Financieel belang	Programma Economie, toerisme en recreatie De bijdrage aan de regeling is gebaseerd op de verdeelsleutel "klantenaantal". Voor het jaar 2021 bedraagt de bijdrage € 1.340.437,-.
Risico's	Risico's bevinden zich in de formatie van medewerkers en de automatisering van systemen.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen. Resultaat 2022 € 105.626,- voordelig Bovenstaande bedragen betreffen conceptcijfers 2022.

9. Gemeenschappelijke regeling West-Brabants Archief (WBA)

Vestigingsplaats	Bergen op Zoom
Doel	Het WBA draagt bij aan een efficiënte en effectieve borging van digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controlebaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst. Het WBA faciliteert de gemeenten in het maken van een omslag naar digitale archivering en informatievoorziening.
Betrokkenen	In de gemeenschappelijke regeling nemen de volgende gemeenten deel: Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur wordt gevormd door de deelnemende gemeenten. Het college van iedere deelnemende gemeente wijst één lid en één plaatvervangend lid aan. Deze worden benoemd voor een periode gelijk aan de zittingsduur van het college. Het algemeen bestuur vergadert minimaal 2 maal per jaar.
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening De bijdrage aan de regeling is gebaseerd op de verdeelsleutel "aantal strekkende meters archief" zoals die in de archiefbewaarpplaats opgenomen dienen te zijn. Voor het jaar 2022 bedraagt de bijdrage € 136.681,-
Risico's	Qua risico's heeft het WBA te maken met drie categorieën, nl. imagorisico, veiligheidsrisico en bedrijfsvoeringsrisico. Het imagorisico heeft betrekking op het niet (kunnen) voldoen aan de verwachtingen van de deelnemers. Het gaat dan specifiek om het uitoefenen van het archieftoezicht en de dienstverlening via rond het Edepot. Het veiligheidsrisico betreft het niet of onvoldoende kunnen voldoen aan de nieuwe privacywetgeving en de eisen voor informatiebeveiliging zoals die worden gesteld in wet- en regelgeving en door de deelnemende gemeenten. Het bedrijfsvoeringsrisico behelst het niet kunnen leveren van overeengekomen dienstverlening t.g.v. een hoog ziekteverzuim.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2022 € 193.073,- , eind 2022 € 262.788,- Vreemd vermogen begin 2022 € 281.012,- , eind 2022 € 464.212,- Resultaat 2022 € -/2.978,- nadelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2022.

Vennootschappen en coöperaties:

1. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.
Betrokkenen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurlijk belang	De gemeente Steenbergen heeft geen zetel in het bestuur van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemvergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening De bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente Steenbergen bezit 11.583 aandelen van € 2,50 per aandeel (0,02% van het totale aantal van 55.690.720 aandelen). Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.) Het verwachte dividend over 2022 is bij het opstellen van deze jaarrekening nog niet bekend.
Risico's	De bank beschikt over een uitgebreid risicomodel, waarmee alle risico's goed in beeld zijn en binnen de (wettelijke) normen blijven. Ook de beheersmaatregelen zijn op orde.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2022 € 5,1 miljard, eind 2022 € 4,6 miljard. Vreemd vermogen begin 2021 € 144,0 miljard, eind 2022 €107,5 miljard Resultaat 2022 € 300 miljoen. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van het jaarverslag 2022.

2. NV Brabant Water

Vestigingsplaats	Den Bosch
Doel	Het primaire doel is het verzorgen van een betrouwbare en zuivere watervoorziening voor iedereen in het werkgebied van Brabant Water.
Betrokkenen	De aandelen van Brabant Water zijn nagenoeg geheel in handen van de Brabantse gemeenten en de provincie Noord-Brabant.
Bestuurlijk belang	Door middel van het bezit van aandelen Brabant Water heeft de gemeente Steenbergen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. In het geval van de gemeente Steenbergen bedraagt de stemverhouding in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op basis van het aantal aandelen in bezit: $33.826 / 2.779.595 = 1,2\%$.
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening De gemeente Steenbergen loopt een financieel risico, maximaal voor wat betreft het vermogensbeslag wat in de nominale waarde van de verkregen aandelen zit. De aandelen in eigendom zijn gewaardeerd tegen een bedrag van € 104.369,- (nominale waarde na fusie).

Risico's	Brabant Water heeft een aantal strategische risico's (bijv. verontreiniging van de drinkwaterbron), operationele risico's (bijv. betrouwbaarheid van de waterleidingen), financiële verslaggevingsrisico's en compliance risico's benoemd. Voor alle risico's zijn beheersmaatregelen getroffen. Het weerstandsvermogen is ruim voldoende.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen (resultaatbestemming) begin 2021 € 674 miljoen, eind 2021 € 684 miljoen. Vreemd vermogen begin 2021 € 523 miljoen, eind 2021 € 534 miljoen Resultaat 2021 € 10,5 miljoen. De laatst bekende financiële gegevens betreffen die over 2021.

Stichtingen en verenigingen:

1. Stichting Inkoopbureau West-Brabant (SIW)

Vestigingsplaats	Etten-Leur
Openbaar belang	Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief en procesmatig gebied op het terrein van inkoop en aanbestedingen voor de zelfstandige gemeenten en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevordelijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.
Doel	Het professionaliseren van de inkoopfunctie bij de deelnemers. Missie: het in de ruimste zin van het woord ontzorgen van de deelnemers op het gebied van inkoop. Visie: het toonaangevende instituut te zijn, om in elke inkoop gerelateerde behoefte van onze deelnemers te voorzien, met professionele en integere medewerkers.
Betrokkenen	Op dit moment 24 deeln., waarvan het merendeel gemeenten uit Zuid-Holland, Noord-Brabant en Zeeland.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle deelnemers. Vanuit het algemeen bestuur wordt een dagelijks bestuur gekozen
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening De deelnemers worden afgerekend op basis van de uitgevoerde inkooptrajecten.
Risico's	Het inkoopbureau kent als belangrijkste risico's de behoefte aan flexibiliteit in gevraagde personeelscapaciteit en dienstverlening aan deelnemers, schaarste op de arbeidsmarkt wat betreft inkoopadviseurs en contractmanagers, de kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoering.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen: begin 2021 € 569.680,-, eind 2021 € 495.080,- Resultaat 2021 € 180.173,- voordelig De laatst bekende financiële gegevens betreffen die over 2021.

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

I. Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

II. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop de toekenning is gedaan.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. Bij de verwerking van de algemene uitkering is rekening gehouden met de mutaties die voortvloeien uit de decembercirculaire 2022.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente. Voor 2022 bedraagt de onzekerheid € 200.000.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

III. Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs zijnde de inkoopprijs en bijkomende kosten of vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. De verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs worden verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Onder deze categorie worden de investeringen van met name riolering of het inzamelen van huishoudelijk afval opgenomen. Dit zijn investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs zijnde de inkoopprijs en bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. De afschrijving is gebaseerd op de economische dan wel de technische levensduur en is vastgelegd in de "Financiële verordening artikel 212 Gemeentewet gemeente Steenbergen 2020" en de "nota waardering en afschrijving vaste activa gemeente Steenbergen".

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- Gronden en terreinen n.v.t.
- Bedrijfsgebouwen: Nieuwbouw/Renovatie en restauratie 40/25 jaar
- Vervoermiddelen: Vrachtwagens/Overige vervoermiddelen 10/5 jaar
- Machines, apparaten en installaties: Installaties/Machines en apparaten 15/10 jaar
- Overige materiële vaste activa: Automatiseringsapparatuur 5 jaar - Softwarepakketten 5 jaar - Vervanging containers 10 jaar - Inventaris en meubilair 10 jaar - (Renovatie) speeltoestellen 10 jaar
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken: Reconstructie- aanleg/vervanging kunstwerken 25/30/60 jaar - Vervangen topplaat 12 jaar - Riolering 60 jaar - Gemalen riolering 15 jaar - Openbare verlichting masten/armaturen 40/20 jaar - Vervanging badafdekking zwembad/containers milieustraat/vloersportzaal 15 jaar

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder andere verstaan infrastructurele investeringen in aanleg en renovatie van (inrichting) wegen, waterwegen, civiele kunstwerken, groen en kunstwerken. Tenzij bij raadsbesluit anders bepaald, worden deze investeringen onder aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het activum lineair afgeschreven over de verwachte levensduur of in een kortere, door de raad aangegeven tijdsduur.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs. Zo nodig wordt rekening gehouden met een duurzaam lagere waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid e BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Leningen u/g zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs. Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

Vlottende activa

Voorraden

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie, de als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

In het wijzigingsbesluit van 25 juni 2013, van toepassing met ingang van het begrotingsjaar 2014, is in artikel 44, lid d BBV een separatie voorzieningscategorie geïntroduceerd voor vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Overzicht van baten en lasten met toelichting

Overzicht van baten en lasten

Programma's	Begroting 2022			Begroting na wijziging 2022			Rekening 2022		
	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo
Mens en samenleving	19.299	785	18,514-	19.629	791	18,838-	21.020	2.873	18,147-
Kunst, cultuur en erfgoed	827	66	761-	1.048	66	982-	1.141	272	869-
Leefomgeving en duurzaamheid	23.144	11.842	11,302-	26.466	13.993	12,473-	24.140	12.982	11,158-
Economie, toerisme en recreatie	11.905	6.320	5,585-	12.518	5.387	7,131-	13.393	5.675	7,718-
Bestuur en dienstverlening	4.600	1.274	3,326-	4.602	1.171	3,431-	4.529	706	3,823-
Sub-totaal programma's	59.775	20.287	-39.488	64.263	21.408	-42.855	64.223	22.508	-41.715
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	-	5.299	5.299	-	5.459	5.459	-	5.392	5.392
Algemene uitkeringen	-	42.074	42.074	-	43.419	43.419	-	45.909	45.909
Dividenden	-	19	19	-	26	26	-	26	26
Saldo financieringsfunctie	-	21	21	-	37-	37-	-	45	45
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	5	5	-	5	5	-	6	6
Sub-totaal alg.dekkingsmiddelen		47.418	47.418		48.872	48.872		51.378	51.378
Overhead	8.376	-	-8.376	9.204	-	-9.204	9.707	-	-9.707
Heffing VPB	-	-	-	24-	-	24	-	-	-
Onvoorzien	50	-	-50	38	-	-38	-	-	-
Gereaal. totaal saldo baten en lasten	68.201	67.705	496-	73.481	70.280	3,201-	73.930	73.886	44-
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
Mens en samenleving	-	150	150	-	165	165	-	120	120
Kunst, cultuur en erfgoed	-	145	145	-	362	362	-	233	233
Leefomgeving en duurzaamheid	34	741	707	34	1.802	1.768	34	1.374	1.340
Economie, toerisme en recreatie	-	179	179	-	223	223	-	99	99
Bestuur en dienstverlening	58	615	557	58	675	617	44	889	845
Tot. Toev./onttrekk.reserves	92	1.830	1.738	92	3.227	3.135	78	2.715	2.637
Totaal lasten en baten	68.293	69.535		73.573	73.507		74.008	76.601	
Gerealiseerd resultaat (+=positief)			1.242			-66			2.593

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De jaarrekening sluit af met een positief resultaat van € 2.592.474. Na de verwerking van alle raadsbesluiten werd er in 2022 rekening gehouden met een negatief rekeningsaldo van € 65.934. Hieronder lichten wij op hoofdlijnen die ontwikkeling toe. De analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening is opgenomen in de programmaverantwoording waarbij deze analyse deel uit maakt van de jaarstukken 2022. Per programma is deze analyse opgenomen in het onderdeel "Wat heeft het gekost - financiële verantwoording 2022".

In de programmaverantwoording van dit jaarverslag gaan we gedetailleerder, per programma, in op de relevante verschillen ten opzichte van de begroting na wijziging. Onder relevant verschil wordt in dit kader verstaan een afwijking groter dan € 50.000 op niveau van taakveld zoals per programma is opgenomen in het overzicht "Financiële verantwoording 2022". Hieronder geven wij een summier overzicht van de relevante verschillen uit de gegeven toelichtingen bij de afzonderlijke programma's. Voor een totaal overzicht van de verschillen ten opzichte van begroting na wijziging met de bijbehorende toelichting, verwijzen wij u naar de programmaverantwoording per programma.

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
Saldo begroting 2022		1.242.000		
RAADSBSLUITEN:				
Raadsbesluit 04-11-2021	Kapitaallasten natuurspeeltuinen		6.659	
Raadsbesluit 23-12-2021	Studie randweg Steenberg-West (GVVP)		270.000	
Raadsbesluit 23-12-2021	Beleidskader Economische Kracht 2022-2025		110.000	
Raadsbesluit 24-02-2022	Voorstudie oosterlijke randweg Dinteloord (GVVP)		60.000	
Raadsbesluit 24-02-2022	Corr. Lasten aangegane langlopende geldlening		26.050	
Raadsbesluit 26-09-2022	Mutaties tussenrapportage 2022	50.000	860.225	
Raadsbesluit 29-09-2022	Uitvoering kadernota spelen en bewegen		25.000	
1. Mens en samenleving				
Samenkracht en burgerparticipatie	Vluchtelingenopvang Oekraïne	944.495		I
Samenkracht en burgerparticipatie	Kleinschalig Collectief Vervoer	84.671		I
Samenkracht en burgerparticipatie	Peuterspeelzalen	60.547		S
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Loketvoorziening Sociaal Domein		66.166	I
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Loketvoorziening Jeugd		58.250	S
Maatwerkdienstverlening 18+	WMO Ondersteuning/ persoonsgebonden budget	149.984		I
Maatwerkdienstverlening 18-	Niet vrij toegank. Voorziening jeugdzorg		381.833	I
Maatwerkdienstverlening 18-	Uitvoeringskosten jeugdzorg/ Landelijk Transitie Arrangement		82.894	S
Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdzorgplus		82.128	I/S
Volksgezondheid	Jeugdgezondheidszorg/ openbare gezondheidszorg/ centr. Jeugd en gezin	80.195		I
Mutaties reserves	Beschikking over reserves		45.000	I

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
2. Kunst, cultuur en erfgoed				
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Kunst- en Cultuurbeleid	88.000		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		129.000	I
3. Leefomgeving en duurzaamheid				
Crisisbeheersing	Steunfonds Covid-19		194.721	I
Crisisbeheersing	Veiligheidsregio	172.851		I
Openbare orde en veiligheid	Integrale handhaving	65.118		I
Verkeer en vervoer	Wegen, straten en pleinen		143.034	I/S
Verkeer en vervoer	Wegen, straten en pleinen	125.092		I
Verkeer en vervoer	Diverse projecten	411.719		I
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Bestemmingsplan Reinierpolder 1		45.900	I
Sportaccommodaties	Diverse accommodaties	108.898		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openbaar Groen	74.925		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Verbetering openbaar groen	202.579		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Speeltuinen, speelplaatsen en trapveldjes	104.057		I
Milieubeheer	Energietransitie/duurzaamheid/ milieubeheer (OMWB)	438.474		I
Ruimte en leefomgeving	Ruimtelijke ordening	68.167		I
Ruimte en leefomgeving	Opgave Omgevingswet	107.974		I
Ruimte en leefomgeving	Projecten (algemeen)	89.884		I
Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	Centrumplan Welberg		55.270	I
Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	Bestemmingsplan Buiten de Veste		116.900	I
Wonen en bouwen	Bouwleges	62.784		I
Wonen en bouwen	Project Normalisatie woonwagenscentra Steenberg		152.431	I
Wonen en bouwen	Exploitatie overige panden	64.157		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		428.334	I
4. Economie , toerisme en recreatie				
Economische ontwikkeling	Economische kracht / Economische aangelegenheden	77.428		I
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Agro foodcluster	375.355		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreatie	89.442		I
Inkomensregelingen	Gemeentelijk minimabeleid (energietoeslag)		1.152.799	I
Inkomensregelingen	Uitvoeringskosten participatiewet		168.234	I
WSW en beschut werk	Participatiebudget		103.470	I

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
WSW en beschut werk	Sociale werkvoorziening WSW	163.471		
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		123.596	I
5. Bestuur en dienstverlening				
Bestuur	Wethouders/ voorm.wethouders pensioen/ wachtgeld		172.118	I
Bestuur	Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	59.831		I
Burgerzaken	Reisbescheiden/ rijbewijzen		138.650	I
Ondersteuning organisatie	Verschillende afdelingen		384.872	I
Treasury	Geldlening	59.831		I
OZB woningen	Uitvoering wet WOZ		64.988	I
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	Alg. uitkering/ SPUK regelingen	2.421.629		I
Overige baten en lasten	Voorziening dubieuze debiteuren		65.745	I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	228.478		I
Diverse overige verschillen*		34.705	-	I
Totaal		8.306.741	5.714.267	
Voordelig resultaat jaarrekening 2022		2.592.474		

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Begr. 2022	Begr.na wijz. 2022	Rekening 2022
Lokale heffingen			
Onroerende zaakbelastingen	5.102.114	5.262.114	5.286.628
Roerende-zaakbelastingen	2.076	2.076	1.590
Hondenbelasting	-	-	
Reclamebelasting	83.150	83.150	66.500
Forensenbelasting	7.084	7.084	7.950
Toeristenbelasting	104.943	104.943	29.782
	5.299.367	5.459.367	5.392.450
.			
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	42.074.387	43.419.200	45.908.717
.			
Dividenden			
nv Bank Nederlandse Gemeenten e.o.	19.000	26.400	26.409
.			
Saldo financieringsfunctie			
Saldo rentebaten/-lasten	20.773	36,657-	44.745
.			
Overige algemene dekkingsmiddelen			
Dwangsommen/boetes	5.000	5.000	5.750
.			
Totaal algemene dekkingsmiddelen	47.418.527	48.873.310	51.378.071

Overzicht overhead

	Begroting 2022	Begroting na wijzig. 2022	Rekening 2022
Secretariële ondersteuning organisatie	-	-	107.409
Management/leidinggevenden	19.183	177.419	530.128
Concerncontrol	220.771	225.771	227.902
Kabinet	157.763	157.763	161.220
Huisvesting	1.464.603	1.562.333	1.536.634
Informatiebeveiliging	256.698	256.698	263.618
<i>Interne ondersteuning</i>			

	Begroting 2022	Begroting na wijzig. 2022	Rekening 2022
Communicatie	329.752	343.552	322.625
Juridische zaken	283.603	283.603	285.943
Personeel en organisatie	1.706.106	1.896.756	1.992.110
Financiën	756.302	741.102	771.220
<i>Servicecentrum</i>			
Informatiemanagement en beveiliging	2.344.256	2.584.256	2.587.778
GEO	190.768	269.184	210.071
Digitale Informatie Voorziening (DIV)	646.062	705.463	710.117
Totaal overhead	8.375.867	9.203.900	9.706.775
Bestuursondersteuning	321.453	321.453	467.075
Regie bestuurlijke opgaven	227.492	207.645	50.277
Overige	13.959	108.548	2.291
Totaal ondersteuning organisatie	8.938.771	9.841.546	10.226.418

Overzicht onvoorzien

In de primitieve begroting 2022 is bij het programma Financiering een post van € 50.000,- opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het BBV verplicht gemeenten tot het ramen van deze post. Bij aanwending moet worden voldaan aan de volgende criteria (de drie O's): Onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

In 2022 zijn de volgende begrotingswijzingen ten laste van de post onvoorziene uitgaven gebracht:

Onvoorziene uitgaven				
begrotingswijziging	goedkeuring raad	omschrijving	bij	af
primitieve begroting	4 november 2021	algemeen/vast bedrag	50.000	
TOTAAL			50.000	
Saldo			50.000	

Incidentele baten en lasten

Conform artikel 28 lid c van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient in de jaarrekening een overzicht opgenomen te worden van de incidentele baten en lasten. Hierbij is de definitie van het begrip incidenteel belangrijk. In de in augustus 2018 verschenen geactualiseerde notitie structurele en incidentele baten en lasten en de verduidelijking hierop van 2021 is het begrip incidenteel aangescherpt. In eerste instantie is de soort of de eigenschap van een begrotingspost binnen een taakveld bepalend of een post als incidenteel of structureel wordt aangemerkt. Het blijft echter ook in veel gevallen een interpretatiekwestie. Op basis daarvan kunnen een aantal in onderstaande lijst opgenomen posten reden van discussie zijn. Hierin is het eigen oordeel gevolgd.

Niet alle incidentele baten en lasten hebben invloed op het resultaat in 2022. Sommige bedragen zijn namelijk toegevoegd of onttrokken aan een reserve. Het effect van de incidentele baten en lasten op het resultaat is als volgt:

Programma/taakveld	Product	Toelichting	Bedrag	Bate/last
Programma 1 mens en samenleving				
Onderwijshuisvesting	Onderwijshuisvesting	In 2022 heeft de Gummarusschool te Steenbergen nog gebruik gemaakt van de specifieke uitkering voor verbetering van de ventilatie in de schoolgebouwen. . De door de gemeente ontvangen specifieke uitkering is volledig doorbetaald naar het betreffende schoolbestuur.	86.000	last
		Tegenover de doorbetaling van de hierboven genoemde uitkering staat de verantwoorde specifieke uitkering voor deze projecten. Voor een toelichting wordt dan ook verwezen naar de toelichting hierboven.	-86.000	bate
Sportbeleid en activering	Overige aangelegenheden inzake lo en sport	De Stichting SSNB beheert de middelen die worden ontvangen in het kader van de spuk Sportakkoord 2022.	38.000	last
		Voor de doorkomst van de Vuelta, geen jaarlijks gebeuren, zijn diverse activiteiten georganiseerd.	42.000	last
		Tegenover de besteding van de spukmiddelen Sportakkoord 2022 staat de ontvangst van de rijksbijdrage.	-38.000	bate
Samenkracht en burgerparticipatie	Vluchtelingenopvang Oekraïne	De gemeente Steenbergen heeft vrij snel opvangcapaciteit voor de voor de oorlog gevluchte Oekraïners kunnen aanbieden. De kosten hiervan worden als incidenteel aangemerkt.	773.000	last
		De hierboven genoemde kosten worden, in de vorm van vastgestelde normbedragen, vergoed middels een door het Rijk beschikbaar gestelde specifieke uitkering.	-1.717.000	bate
Mutaties reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-40.000	bate

Programma/taakveld	Product	Toelichting	Bedrag	Bate/last
Subtotaal			-942.000	
Programma 2 Kunst, cultuur en erfgoed				
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	Projecten jubileumjaar 2022	Dit betreft de op deze begrotingspost per saldo verantwoorde kosten voor het jubileumjaar 2022.	48.000	last
	Kunst- en cultuurbeleid	Hierop onder meer de kosten verantwoord voor inhuur van projectmanagement en de subsidieverstrekking aan de stichting Jubileumjaar Steenbergen	150.000	last
Mutaties reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-221.000	bate
Subtotaal			-23.000	
Programma 3 fysieke leefomgeving en duurzaamheid				
Crisisbeheer en Brandweer	Veiligheidsregio	De VR Midden-West Brabant heft een egalisatie reserve op. Deze zal worden verdeeld over de deelnemende gemeenten.	-184.000	bate
	Covid-19	Ook in 2022 zijn kosten gemaakt in verband met corona.	195.000	last
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Uitbreiding Reinierpolder I	Correctie tussentijdse winstneming 2021 grondexploitatie Uitbreiding Reinierpolder I.	46.000	last
Ruimtelijke ordening	Overige gronden	Betreft de verkoop van enkele stukjes gemeentegrond.	-8.000	bate
Onttrekkingen reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-962.000	bate
Subtotaal			-913.000	
Programma 4 economie, toerisme en recreatie				
Economische ontwikkeling	Economische kracht	In kader van ondersteuning van horeca in coronatijd zijn middelen beschikbaar gesteld voor investeringen in terrassen.	35.000	last
	AgriFoodCluster NP	Met de provincie is een overeenkomst gesloten dat bij iedere verkoop van grond in het plangebied de gemeente een bijdrage in bovenwijkse voorzieningen en het natuurfonds ontvangt. Deze regeling vervalt als het plangebied "vol" is.	-375.000	bate
Inkomensregelingen	Gemeentelijk minimabeleid	In 2022 heeft het Rijk middelen beschikbaar gesteld als tegemoetkoming in de energiekosten van minima. De gemeente is royaal geweest bij de bepaling van de reikwijdte van de regeling.	1.861.000	last
Mutaties reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-30.000	bate

Programma/taakveld	Product	Toelichting	Bedrag	Bate/last
Subtotaal			1.491.000	
Programma 5 bestuur en dienstverlening				
Ondersteuning organisatie	Diverse	Voor de transitie van de organisatie wordt verspreid over aantal jaren een budget beschikbaar gesteld dat wordt gedekt ten laste van de daarvoor gevormde reserve. Jaarlijks wordt het bestede bedrag hieraan onttrokken.	478.000	last
Algemene uitkering	Algemene uitkering	Via de algemene uitkering 2022 is voor dekking van de kosten 2022 en 2023 van een energietoeslag aan minima ontvangen.	-1.923.000	bate
Mutatie reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-618.000	bate
Subtotaal			-2.063.000	
Totaal per saldo (- =bate/+ =last)			-2.450.000	

Niet alle incidentele baten en lasten hebben invloed op het resultaat in 2022. Sommige bedragen zijn namelijk toegevoegd of onttrokken aan een reserve. Deze zijn reeds in bovenstaande tabel verwerkt.

Het effect van de incidentele baten en lasten op het resultaat is als volgt

Omschrijving	bedrag
Resultaat na bestemming (positief)	2.592.474
Incidentele baten en lasten met invloed op het resultaat (Zie voor een nadere specificatie het overzicht incidentele baten en lasten)	-2.450.000
Resultaat na bestemming exclusief incidentele mutaties (positief)	142.474

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Een overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen luidt als volgt:

Programma	Reserve	toevoeging	onttrekking	Toelichting
Mens en samenleving	Gemeenschapshuis D'oord		22.512	dekking kapitaallast investering
	Renovatie Vraagwijzer		10.077	dekking kapitaallast investering
	Huisvest. Consultatieb.Steenbergen		2.678	dekking kapitaallast investering
	Vernieuwbouw 't Cromwel/culturele zaal		45.059	dekking kapitaallast investering
Kunst, cultuur en erfgoed	Herinrichting bibliotheek		11.910	dekking kapitaallast investering
Leefomgeving en duurzaamheid	Sportpark Noordlangeweg Dinteloord		62.416	dekking kapitaallast investering
	Div. kredieten investeringstaat 2009		10.200	dekking kapitaallast renovatie tennispark NV
	Kunstgrasveld vv Steenbergen		27.284	dekking kapitaallast investering
	Kunstgrasveld vv NVS		24.372	dekking kapitaallast investering
	Kunstgrasveld sc Kruisland		26.901	dekking kapitaallast investering
	Toplaag atletiekbaan Steenbergen		10.664	dekking kapitaallast investering
	Dorpsplein NV		4.380	dekking kapitaallast investering
	Groot onderhoud havenkanaal D'oord		29.800	dekking kapitaallast investering
	Centrumhaven Dinteloord		28.000	dekking kapitaallast investering
	Vervanging brug Corneliusstr./ Kap.Kockstr. W'berg		5.230	dekking kapitaallast investering
	Herinrichting/groot onderhoud N259		141.000	dekking kapitaallast investering
	Verzwarend 3 asfaltwegen buitengebied		12.152	dekking kapitaallast investering
	Herinrichten Haven de Heen		5.000	dekking kapitaallast investering
Economie, toerisme en recreatie	Renovatie jachthaven/havenkantoor		69.298	dekking kapitaallast investering
Bestuur en dienstverlening	Huisvesting gemeentehuis		207.277	dekking kapitaallast investering
	ICT investeringen informatieplan 2009/2010		8.532	dekking kapitaallast investering
	BTW-compensatiefonds		9.918	korting bcf
	Camerabev. CentrumSteenbergen		1.500	dekking kapitaallast investering
			776.160	

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Steenberg. Het voor de gemeente Steenberg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000,- .

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Voor de gemeente zijn in 2022 de functies van gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt binnen de WNT:

Bedragen x € 1	Dhr. M.J.P. de Jongh RA	Dhr. R.A.J. Defilet MA
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/algemeen directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	115.860	76.596
Beloningen betaalbaar op termijn	20.316	12.498
<i>subtotaal</i>	<i>136.176</i>	<i>89.094</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	136.176	89.094
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Voor 2021 was het volgend overzicht opgenomen

Bedragen x € 1	Dhr. M.J.P. de Jongh RA	Dhr. R.A.J. Defilet MA
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/algemeen directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.814	69.125
Beloningen betaalbaar op termijn	20.433	11.569
<i>subtotaal</i>	<i>131.247</i>	<i>80.694</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	131.247	80.694
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn in 2022 geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband gedaan .

3. Overige rapportageverplichting op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Balans met toelichting

Balans (bedragen x € 1.000,)

Activa	31-12-2022		31-12-2021	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		-		-
<i>Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief</i>	-		-	
Materiële vaste activa		49.994		50.304
<i>Investerings met economisch nut:</i>				
- <i>gronden uitgegeven in erfpacht</i>	-		-	
- <i>overige investeringen met een economisch nut</i>	31.245		31.921	
<i>Investerings met economisch nut, waarvoor heffing</i>	9.266		9.686	
<i>Investerings in openbare ruimte met maatsch.nut</i>	9.483		8.697	
Financiële vaste activa		4.410		3.824
<i>Kapitaalverstrekkingen aan:</i>				
- <i>Deelnemingen</i>	135		135	
<i>Overige langlopende leningen</i>	4.201		3.689	
<i>Overige uitzettingen met rentetypische looptijd > 1 jaar</i>	74			
Totaal vaste activa		54.404		54.128
Vlottende activa				
Voorraden		-9.186		-6.855
<i>Overige grond- en hulpstoffen</i>	-		24	
<i>Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie</i>	-9.191		-6.887	
<i>Gereed product en handelsgoederen</i>	5		8	
<i>Uitzettingen (rentetypische looptijd één jaar of minder)</i>		18.903		12.581
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>	5.298		4.935	
<i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist</i>	11.466		4.740	
<i>Overige vorderingen</i>	2.139		2.906	
Liquide middelen		292		265
<i>Kassaldi</i>	1		4	
<i>Banksaldi</i>	291		261	
Overlopende activa		2.012		426
<i>Van Europ. en Ned. overheidslichamen nto voorschotbedr. door voorfin. op uitkeringen met een spec. bestedingsdoel;</i>	1.717		-	
<i>Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.</i>	295		426	
Totaal vlottende activa		12.021		6.417
Totaal activa		66.425		60.545

Passiva	31-12-2022		31-12-2021	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		32.029		32.145
<i>Algemene reserve</i>	8.694		8.896	
<i>Reserve transitie organisatie</i>	377		855	
<i>Reserve ruimtelijke ontwikkeling</i>	168		-	
<i>Reserve economische ontwikkeling</i>	2.278		2.278	
<i>Reserve beheer openbare ruimte</i>	6.956		7.238	
<i>Bestemmingsreserve overig</i>	10.963		11.657	
<i>Gerealiseerd resultaat</i>	2.593		1.221	
Voorzieningen		18.686		17.484
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>	3.017		2.596	
<i>Egalisatievoorzieningen</i>	13.413		12.566	
<i>Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>	2.256		2.322	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		5.157		82
<i>Onderhandse leningen van:</i>				
<i>-Binnenlandse banken of financiële instellingen</i>	5.000			
<i>Waarborgsommen</i>	157		82	
Totaal vaste passiva		55.872		49.711
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden (rentetypische looptijd korter dan één jaar)		4.797		5.414
<i>Kasgeldleningen, bij openbare lichamen</i>	-		-	
<i>Overige kasgeldleningen</i>	-		-	
<i>Banksaldi</i>	-		-	
<i>Overige schulden</i>	4.797		5.414	
Overlopende passiva		5.756		5.420
<i>Opgebouwde verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen</i>	1.317		1.969	
<i>Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren</i>	4.439		3.451	
<i>Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen</i>				
Totaal vlottende passiva		10.553		10.834
Totaal passiva		66.425		60.545
Gewaarborgde geldleningen		1.859		2.055

Toelichting op de balans

(De in de tabellen opgenomen bedragen zijn in duizendtallen)

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa	31-12-2021	Investering	des- investering	bijdragen derden	(extra) afschrijving	afwaardering	31-12-2022
Gronden en terreinen							
Economisch nut	6.574	407			89		6.892
Economisch nut, waarvoor heffing	57				7		50
Gronden uitgegeven in erfpacht	-						-
Woonruimten	-						-
Bedrijfsgebouwen							
Economisch nut	18.649	273			836		18.086
Economisch nut, waarvoor heffing	91				4		87
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken							
Economisch nut	3.985	23			141		3.867
Economisch nut, waarvoor heffing	7.511	193			397		7.307
Maatschappelijk nut	8.688	1.263		64	404		9.483
Vervoermiddelen	696	62			201		557
Machines, apparaten en installaties	200	102			68		234
Overige materiële activa							
Economisch nut	1.817	95			305		1.607
Economisch nut, waarvoor heffing	2.036	59			271		1.824
Maatschappelijk nut	-						-
	50.304	2.477	-	64	2.723	-	49.994

Op de materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven. Over gronden wordt niet afgeschreven. Hiervan zijn per 31 december 2022 geen gronden en terreinen in erfpacht uitgegeven. "Nog niet in exploitatie genomen gronden" worden verantwoord onder materiële vaste activa. Dit geldt voor het Bestemmingsplan Reinierpolder I, fase 2 dat eind 2022 met een boekwaarde van € 284.000 en voor de aankoop en gesloopte vml kruisgebouw aan de Ravelijnstraat met een boekwaarde van € 239.000 die beiden zijn verantwoord onder "Gronden en terreinen". Tot de belangrijkste investeringen (> € 50.000) behoorden:

- Aankoop grond Schansdijk 5, De Heen € 80.000;
- Perceel grond Noordlangeweg, Dinteloord € 295.000;
- Herinrichting gemeentehuis € 67.000;
- Aankoop woning Schansdijk 5, De Heen € 75.000;
- Aankoop woning Plein 1 febr.1953 2, Nieuw-Vossemeer € 115.000;
- Investerings riolering 2022 € 193.000;

- Investerings in wegen, bruggen ed, openbare verlichting € 1.199.000;
- Auto handhaving 4WD € 62.000.

Financiële vaste activa	31-12-2021	vermeerdering	vermindering	aflossing	31-12-2022
Overige leningen	333			22	311
Kapitaalverstrekking SVN (Startersleningen)	2.304	381			2.685
Idem (duurzaamheidsleningen)	1.051	153			1.204
Totaal leningen	3.689				4.201
Aandelen	135				135
Overige uitzettingen > 1 jaar		74			74
	3.824	74	-	-	4.410

De kapitaalverstrekking SVN betreft de via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting verstrekte geldleningen, waarvan hieronder een meer gedetailleerd overzicht is opgenomen.

SVN lening	uitstaande leningen per 31-12-2021		verstrekking	aflossingen	mutatie rek.crt.	uitstaande leningen per 31-12-2022	
	bedrag	aantal				bedrag	aantal
Startersleningen	2.166	145	228	285		2.109	143
Duurzaamheids-/ stimuleringsleningen	837	128	599	142		1.294	175
Totaal uitstaande leningen	2.897					3.403	
Rekeningcourant Svn Startersleningen	139				437	576	
Idem Duurzaamheids-/ stimuleringsleningen	214				-304	-90	
	3.356		827	427	133	3.889	

Het uitstaande bedrag van de uitstaande startersleningen bedraagt per 31 december 2022 € 2.109.000. Voor duurzaamheidsleningen is dit € 1.294.000. Het gemiddeld uitstaand bedrag per starterslening betreft € 14.700. Voor de uitstaande duurzaamheids-/ stimuleringsleningen is dat gemiddeld € 7.400. De onder rekeningcourant genoemde bedragen betreffen de per 31 december 2022 beschikbare bedragen voor verstrekking van geldleningen.

Aandelen

Eind 2022 is het aandelenbezit ongewijzigd ten opzichte dat aan het eind van het vorige jaar en ziet als volgt uit:

- Aandelen BNG (11.583) € 26.300
- Aandelen Rewin € 4.100
- Aandelen Brabant Water (33.862) € 104.400

De overige uitzettingen langer dan 1 jaar betreft kredietverstrekkingen aan personen voor aankoop van standplaatsen op diverse woonwagenlocaties.

Vlottende activa

Voorraden	31-12-2022	31-12-2021
<i>Grond- en hulpstoffen</i>		
Straatmateriaal	-	24
<i>Onderhanden werk</i>		
Bouwgronden in exploitatie	-8.735	-6.486
Voorziening verliezen grondexploitatie	-456	-401
<i>Gereed product en handelsgoederen</i>		
Iris-cheques	-	3
Voorraden bevolking	5	5
	-9.186	-6.855

Onderhanden werk betreft de plannen waarbij de gemeente Steenberg en een actieve grondpolitiek voert. De plannen waarbij de gemeente Steenberg en een actieve grondbeleid voert en die door de raad is vastgesteld betreffen de volgende bouwgronden in exploitatie:

Onderhanden werk	Boekwaarde per 31-12-2021	Herclassificatie	Investerings en overige vermeerderingen	Opbrengsten (verminderingen)	(Tussentijdse) verlies/ winstneming	Boekwaarde per 31-12-2022
<i>Bouwgronden in exploitatie:</i>						
<i>Buiten de Veste</i>	-4.975	-	349	1.814	-117	-6.557
<i>De Pinas</i>	15	-	-215	-	-	-200
<i>Uitbreiding Reinierpolder 1</i>	-1.622	-	60	524	-46	-2.132
<i>Centrumplan Welberg</i>	95	-	225	167	-	153
Totaal Onderhandenwerk	-6.486	-	420	2.506	-163	-8.735

Een gedetailleerd overzicht van het verloop van de gronden in exploitatie luidt als volgt:

Complexen in exploitatie	Totaal geïnvesteerd	Totaal verkocht	(Tussentijdse) verlies/ winstneming	Boekwaarde 1-1-2023	Nog te investeren	% van tot.geïnvesteerd	Nog te verkopen	% van totaal te verkopen	Resultaat op netto contante waarde	Verwacht resultaat pos. (= -)/ neg. (= +)
<i>Buiten de Veste</i>	7.544	14.101	-	-6.557	17.101	69%	10.541	43%	-1	-1
<i>De Pinas (voorheen Oostgroeneweg)</i>	6.082	5.179	-1.103	-200	1.430	19%	1.244	19%	-13	-14
<i>Reinierpolder I (uitbreiding)</i>	2.787	5.043	124	-2.132	1.993	42%	-	0%	-135	-140
<i>Centrumplan Welberg</i>	1.495	1.342		153	471	24%	168	11%	447	456
Totaal	17.908	25.665	-979	-8.735	20.994		11.954		299	301

Bij de bovenstaande gronden in exploitatie gelden de onderstaande parameters:

1. Voor prijsstijging kosten wordt er rekening gehouden met een stijging (inflatie) van 6% in 2023, 4% in 2024 en 2025 en 2% in 2026 en 2027.

2. Bij de opbrengsten is er rekening gehouden met de volgende prijsstijgingen: 1. Buiten de Veste 0% in 2023/24, 1% in 2025/26 en 2% vanaf 2027; 2. De Pinas 3,5% in 2023, 3% in 2024 en 2% vanaf 2025; 3. Bij Reinierpolder I (uitbreiding) en Centrum Welberg is geen index toegepast.
3. Er wordt 0,7% rente toegerekend.
4. Als laatste wordt er rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2% conform BBV.

Er was bij grondexploitatie Buiten de Veste de verwachting dat de exploitatie met een positief saldo zou sluiten. Tot en met 2021 heeft een winstneming plaatsgevonden van € 116.900. Dit wordt teruggedraaid in de jaarrekening 2022 en dit heeft in 2022 een negatieve effect van € 116.900. Bij grondexploitatie Reiningpolder I heeft tot en met 2021 een winstneming plaatsgevonden van € 170.300. Door vertraging en de hoge inflatie wordt conform de regels van de BBV een deel van de tussentijdse winst teruggedraaid. Dat heeft in de jaarrekening 2022 bij de grondexploitatie Reiningpolder I een negatief effect van € 45.900. Tenslotte is bij centrumplan Welberg de verliesvoorziening is met € 55.270 opgehoogd vanwege kostenstijging en een negatief aanbestedingsresultaat in 2022. Voor een nadere toelichting op de diverse complexen wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Voor een nadere toelichting op de diverse complexen wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen (rentetypische looptijd één jaar of minder)	31-12-2022	31-12-2021
Belastingdebiteuren	931	1.102
Debiteuren sociale zaken	1.330	1.457
Overige debiteuren	5.962	6.123
Voorziening dubieuze debiteuren incl. debiteuren soza	-786	-841
Rekening-courantverhouding met het rijk:		
Schatkistbankieren	11.466	4.740
Totaal	18.903	12.581
<i>Waarvan vorderingen op openbare lichamen</i>	<i>5.298</i>	<i>4.935</i>

Van de belastingdebiteuren stond eind februari 2023 nog € 869.000 open. Hiervan had € 114.000 betrekking op de belastingjaren 2018 t/m 2020, € 158.000 op belastingjaar 2021 en € 597.000 op belastingjaar 2022.

Van het openstaande saldo van de debiteuren sociale zaken was medio maart 2023 € 1.291.000 nog te ontvangen, van het openstaande saldo van overige debiteuren was eind maart 2023 € 5.058.000 nog te ontvangen. Dit betreft onder andere de volgende vorderingen op overheidsinstellingen (openbare lichamen); de Belastingdienst voor BTW Compensatie Belasting € 3.945.000,- (uitbetaling in juli 2023), Min.van Justitie en Veiligheid, VR Midden-West Brabant afrekening 2022 € 201.000 en de Intergemeentelijke Sociale Dienst voor de afrekening organisatiekosten € 128.000.

Van de openstaande bedragen wordt € 786.000 als dubieus aangemerkt. Hiervan heeft € 464.000 betrekking op debiteuren sociale zaken, € 295.000,- op belastingdebiteuren en € 27.000 op de overige debiteuren. Voor deze dubieuze debiteuren zijn voorzieningen gevormd. Hieronder volgt een overzicht van het verloop van de voorziening (exclusief de voorziening dubieuze debiteuren soza) over de afgelopen 5 jaar:

Voorziening dubieuze debiteuren					
	2018	2019	2020	2021	2022
stand per 1-1	418.717	377.970	285.763	357.749	433.780
afgeboekte vorderingen financieel pakket	102.302	-	-	34.210	28.941
afgeboekte vorderingen belastingpakket	-	208.049	-	-	148.314
toevoeging voorziening dub.debiteuren	61.555	115.842	71.986	110.241	65.745
stand per 31-12	377.970	285.763	357.749	433.780	322.270

Bij het opstellen van de jaarrekening worden de dan openstaande vorderingen beoordeeld op hun inbaarheid en vindt een eventuele mutatie van de voorziening dubieuze debiteuren plaats. Voor de debiteuren soza gebeurt dat door de Intergemeentelijke Sociale Dienst.

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
Rabobank	72	41
Rabo belastingen	20	18
BNG	195	194
BNG belastingen	5	5
Kas	1	4
Kruisposten	(1)	3
	292	265

Bij de BNG en de Rabo heeft de gemeente een kredietfaciliteit van respectievelijk € 1 mln en € 0,5 mln.

Schatkistbankieren/drempelbedrag

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. De gelden mogen niet buiten de schatkist worden weggezet. Wel mogen decentrale overheden overtollige middelen aan elkaar uitlenen, zolang er geen sprake is van een toezichtrelatie, om zodoende een beter rendement te halen dan bij de schatkist. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteiten aan. Deelname van decentrale overheden aan het schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector, waardoor de externe financieringsbehoefte van het rijk minder wordt. Dit vertaalt zich in een lagere staatsschuld. Voor gemeenten geldt een doelmatigheidsdrempel van het begrotingstotaal. Op grond van artikel 52c van het wijzigingsbesluit BBV is het verplicht om een toelichting over het schatkistbankieren op te nemen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
1	Drempelbedrag	1.391			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
2	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	283	290	306	253
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.108	1.101	1.085	1.138
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
1 Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	69.534			

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	69.534			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln.	Drempelbedrag	1.391			
2 Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	25.514	26.403	28.172	23.242
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	283	290	306	253

Overlopende activa	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen faciliterend grondbeleid	8	4
Vooruitbetaalde bedragen	171	349
Nog te ontvangen bedragen	1.833	73
	2.012	426

De plannen waarbij de gemeente Steenberghe zelf geen actief grondbeleid voert maar waarbij het initiatief bij een andere marktpartij ligt (ABA overeenkomsten) en die niet door de raad zijn vastgesteld worden, als het om vorderingen gaan opgenomen onder de overlopende activa. Er zijn de volgende vorderingen met betrekking tot faciliterend grondbeleid plannen:

Vorderingen faciliterend grondbeleid	Stand per 31-12-2022	Stand per 31-12-2021
Overeenkomsten:		
Plan Beltmolen Nieuw-Vossemeer	8	4
Totaal vorderingen faciliterend grondbeleid	8	4

De "Nog te ontvangen bedragen" betreft voornamelijk een eind april nog openstaande vordering van € 1.717.000 op het Rijk ter bekostiging van de opvang van ontheemden uit de Oekraïne.

Passiva

Eigen vermogen

Reserves	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	8.694	8.896
Reserve Transitie Organisatie	377	855
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	168	-
Reserve Economische ontwikkeling	2.278	2.278
Reserve Beheer openbare ruimte	6.956	7.238
Bestemmingsreserve overig	10.963	11.657
Totaal	29.436	30.924

In onderstaand overzicht wordt per reserve het verloop in 2022 opgenomen.

Algemene reserve	Saldo 31-12-2021	Resultaat- bestemming	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	6.047	430		434	6.043
Risico reserve	2.387				2.387
Decentralisatie sociaal domein	-1				-1
Onderzoeksbudget raad	3		7		10
Res. overhev. budgetten	-				-
COVID-19 (corona)	459			205	254
Totaal	8.896	430	7	639	8.694

In 2022 is het voordelig resultaat 2021 ad € 1.221.000,- toegevoegd aan de algemene reserve. Met het raadsbesluit van 30 juni 2022 betreffende de vaststelling van de jaarstukken 2021 is hiervan € 791.000 toegevoegd aan diverse overige reserves, zodat voor de algemene reserve per saldo een toevoeging van € 430.000 resteert.

Aan de algemene reserve is totaal € 434.000 onttrokken. In 2022 zijn de volgende onttrekkingen > € 25.000 gedaan:

- Kosten doorkomst Vuelta € 40.000;
- 750 jaar Steenbergen/25 jaar groot Steenbergen € 133.000;
- Ruimtelijke ordening € 63.000.

Niet alle zaken waarvoor door de raad middelen vanuit de algemene reserve beschikbaar zijn gesteld zijn gerealiseerd of nog niet helemaal gerealiseerd. Ook zijn middelen beschikbaar gesteld voor zaken waarvan de uitvoering in latere jaren ligt. Een overzicht van deze op de algemene reserve drukkende verplichtingen luidt is volgt:

- Sport en Beweegtuinen € 90.000;
- Integraal huisvestingsplan € 15.000;
- Expeditie Nassau € 94.000;
- Canon van Steenbergen € 21.000;
- Kunstwerken per kern € 14.000;
- Onderzoek energieneutraal gem. gebouwen € 76.000;
- Speelterrinen en -toestellen € 31.000;

- Entrees en rotondes € 175.000;
- Centrumhaven Dinteloord € 50.000;
- Projectbudget Landschappen van Allure € 14.000;
- Implementatie omgevingswet € 108.000.

Het totaal van bovenstaande verplichtingen bedraagt € 688.000. In de meerjarenbegroting 2023-2026 zijn geen beschikkingen over de algemene reserve voorzien. Behoudens eventuele raadsbesluiten die reeds genomen besluiten wijzigen en/of corrigeren bedraagt bij het opmaken van de jaarrekening 2022 de netto vrije algemene reserve € 5.355.000.

Risicoreserve

Deze reserve heeft als bestemming het opvangen van financiële tegenvallers zonder dat het beleid van de gemeente moet worden aangepast. Uit de laatste actualisatie van de risico's, gedaan bij het opmaken van de begroting 2022, en de hieruit berekende minimumhoogte van de risico was er geen verhoging nodig voor 2021. De reserve inclusief het vrije gedeelte van de Algemene Reserve komen uit boven de ondergrens van 1,0 en zelfs boven de 1,4. In de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheer is een meer uitgebreide toelichting opgenomen over de totstandkoming van deze reserve en de risico's die hieruit eventueel moeten worden gedekt.

Onderzoeksbudget gemeenteraad

Om niet een structureel beslag te leggen op de budgettaire ruimte van de begroting is voor eventuele inhuur van expertise door de gemeenteraad een reserve gevormd. Jaarlijks zal bekeken worden of en voor hoeveel over deze reserve is beschikt en indien nodig ten laste van de algemene reserve weer wordt aangevuld tot € 10.000. Na een besteding in 2021, is de reserve in 2022 weer tot €10.000 aangevuld.

Reserve overheveling budgetten

In de budgetregeling is opgenomen dat onder bepaalde voorwaarden budgetten mogen worden overgeheveld naar het volgend jaar. In praktische zin wordt voor deze budgetten een bestemmingsreserve gevormd. Per 31 december 2022 zijn geen bedragen ter overheveling opgenomen.

COVID-19 (steunfonds Coronacrisis)

De jaren 2020/2021 waren de jaren van de coronacrisis. Op 2 april 2020 is er door de raad ingestemd met het vormen van een steunfonds Coronacrisis van € 1 miljoen ten laste van de Algemene Reserve. In 2022 is aan steunpakketten € 411.000 en aan ondersteunende organisatiekosten € 117.000 uitgegeven. Via de algemene uitkering is van het rijk € 323.000 ontvangen ter compensatie van de door de gemeente gemaakte kosten in verband met Covid-19. Het resterend bedrag, ad € 205.000, is onttrokken aan de daarvoor gevormde reserve.

Reserve Transitie Organisatie	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking / resultaatbestem	Saldo 31-12-2022
Reserve Transitie Organisatie	855	-	478	377
Totaal	855	-	478	377

Bij de tussenrapportage 2019 is een bestemmingsreserve Transitie Organisatie van € 2.261.000 gevormd voor de periode tot en met het jaar 2023. De reserve is onder meer bedoeld voor het strategisch personeelsbeleid, een vitaliteitsregeling optimaliseren, digitaliseren van processen en het oplossen van knelpunten. De in 2022 gemaakte kosten, ad € 478.000, zijn onttrokken.

Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking/ vrijval	Saldo 31-12-2022
Reserve ruimtelijke ontwikkeling	-	168		168
Totaal	-	168	-	168

Afgesloten bestemmingsplannen

Via de resultaatbestemming van het jaarrekeningresultaat 2021 is €168.000 toegevoegd aan bovenstaande reserve. Dit betrof de ontvangen bijdrage art.6.24 lid 1 van de Wet RO voor de ontwikkeling van plan Olmentuin.

Reserve Economische ontwikkeling	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2022
Res.ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/natuur	1.684			1.684
Res.ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/bovenwijken	594			594
Totaal	2.278	-	-	2.278

In 2022 zijn er geen toevoegingen of onttrekkingen in betreffende reserves geweest.

Reserve Beheer openbare ruimte (BOR)	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31-12-2022
Res.openbare ruimte	873				873
Res.vervanging openbaar groen	93				93
Bestemmingsreserve GVVP	284		24		260
<i>Best.res.ter dekking van afschrijvingslasten:</i>					
Dekk.res.dorpspln NV *	92		4		88
Dekk.res.ecologische verbindingzones *	700				700
Dekk.res.groot onderhoud havenkanaal Dinteloord *	690		30		660
Herinrichting N259 *	2.693		141		2.552
Dekk.reserve centrumhaven Dinteloord *	644		28		616
Dekkingsreserve Herinrichting Haven de Heen *	211		5		206
Dekkingsreserve vervanging brug *	134		19		115
Dekkingsreserve verzwaren 3 asfaltwegen *	280		13		267
Dekkingsreserve Civiele Kunstwerken *	544		18		526
Totaal	7.238	-	282	-	6.956

Reserve openbare ruimte

In 2022 zijn hierin geen mutaties geweest.

Reserve vervanging openbaar groen

Het saldo per 31 december 2022 is een cumulatie van in voorgaande jaren niet bestede bedragen. Vanaf 2021 worden in dit kader geen budgetten meer beschikbaar gesteld maar komen middelen beschikbaar in de vorm van investeringskredieten. In 2022 zijn geen kosten gemaakt die door deze reserve zouden worden gedekt.

Bestemmingsreserve GVVP (Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan)

Ten laste van de reserve openbare ruimte is een reserve gevormd voor de dekking van de Incidentele exploitatielasten over de periode 2021-2025. In 2022 is hiervoor € 24.000 onttrokken.

*Dekkingsreserves**

Dit betreft bestemmingsreserves specifiek gevormd voor dekking van de afschrijvingslasten van de gelijknamige investeringen.

Bestemmingsreserve Overig	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2022
Res.begr.pl Steenbergseweg	314	34		348
Nog te besteden overheidsbijdragen	48			48
Kleedlokalen buitensportaccommodaties	115			115
Res. Begraafplaats Zuideinde	4			4
Reserve BTW-compensatiefonds	66		10	56
Egalisaties.res.afvalstoffenheffing	37		37	-
Egalisatiereserve woonwagenbeleid	33		33	-
Reserve reclamebelasting	1			1
Reserve spaarverlof personeel	-	171	171	-
Reserve Bomenfonds	41		19	22
Reserve onderhoud gebouwen	297		125	172
Reserve onderhoud sportparken	462	37		499
<i>Best.res.ter dekking van afschrijvingslasten:</i>				
Res gemeenschapshuis Dinteloord *	517		22	495
Reserve vernieuwbouw 't Cromwel/culturele zaal *	980		45	935
Reserve huisvesting *	5.162		207	4.955
Res herinrichting bibliotheek *	83		11	72
Res.ICT investeringen informatieplan 2009/2010 *	9		9	-
Res.sportpark Noordlangeweg Dinteloord *	1.245		62	1.183
Res.div. kredieten investeringstaat 2009 *	131		10	121
Renovatie jachthaven/havenkantoor *	1.425		70	1.355
Huisvesting consultatiebureau Steenbergen *	48		2	46
Res.kunstgrasveld vv Steenbergen *	153		28	125
Res.kunstgrasveld vv NVS *	161		25	136
Res.kunstgrasveld sc Kruisland *	180		27	153
Res. Renovatie Vraagwijzer *	42		10	32
Dekk.res.camerabeveil.centrum *	9		2	7
Dekk.res.toplaag atletiekbaan Steenbergen *	96		11	85
Totaal	11.657	242	936	10.963

Begraafplaats Steenbergseweg en Zuideinde

Deze reserves dienen ter vergoeding van (toekomstige) onderhouds- en/of sluitingskosten van betreffende begraafplaatsen.

Nog te besteden rijksbijdragen

Deze reserve betreft van het rijk ontvangen middelen waaraan niet direct een bestedingsverplichting is verbonden. Om deze voor het doel waarvoor zij zijn ontvangen beschikbaar te houden, worden niet bestede middelen, voor latere besteding, aan deze reserve toegevoegd. Onderstaand is het verloop van deze reserve per ontvangen rijksbijdrage opgenomen. In 2022 zijn er geen mutaties geweest.

Omschrijving	Saldo 31-12-2021	Ontvangen bedrag	Besteding	Saldo 31-12-2022
Middelen voorschoolse voorziening peuterspeelzaal	25	-	-	25
Middelen uitvoeringskosten inburgering	10	-	-	10
Middelen verbeterde toegang peuterspeelzalen	13	-	-	13
Totaal	48	-	-	48

Kleedlokalen buitensportaccommodaties

Bij de privatisering van de kleedlokalen wordt per vereniging een bedrag beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsverbetering aan deze lokalen. Om in aanmerking te komen voor de tegemoetkoming van 50% dient de vereniging een renovatieplan met begroting in te dienen. Een overzicht van de beschikbare bedragen naar vereniging per 31 december 2022 luidt als volgt:

- VV NVS € 94.300;
- VV Prinsenland € 10.800;
- SV Diomedon € 11.000;

BTW-compensatiefonds

Vanwege de invoering van het BTW compensatiefonds is de gemeente gekort op de algemene uitkering. Vanwege de activa problematiek heeft de regering de korting een jaar later in laten gaan en is met dit bedrag een dekkingsreserve gevormd. Jaarlijks wordt ter compensatie van de activa problematiek over deze reserve beschikt. De onttrekking in 2022 bedraagt € 9.900.

Egalisatie afvalstoffenheffing

In 2022 is de reserve omgezet naar een voorziening. Het saldo van deze reserve is daar naar overgebracht.

Egalisatie woonwagenbeleid

Ondanks enkele verkopen zijn in 2022 de gemaakte kosten hoger geweest. Het resterend bedrag van de reserve is gebruikt ter dekking van deze kosten.

Reserve reclamebelasting

In 2022 zijn er geen mutaties geweest.

Reserve spaarverlof personeel

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor een bedrag van € 171.215, met de besluitvorming jaarstukken 2021. De onttrekking in 2022 bedraagt € 69.240. Vanaf 2022 is het verplicht hier een voorziening voor te vormen waardoor het resterende saldo van € 101.975 is toegevoegd aan de voorziening spaarverlof personeel.

Reserve bomenfonds

Deze reserve is gevormd uit diverse, in voorgaande jaren ontvangen, financiële bijdragen voor de herplant van bomen. De onttrekking in 2022 betreft de dekking van kosten voor de aanleg van het Levensbos.

Reserve onderhoud gebouwen en sportparken

Vanwege het ontbreken van onderhoudsplannen zijn op verzoek van de accountant de voorzieningen onderhoud gebouwen en sportparken omgezet in reserves. Het onderhoud van gebouwen en accommodaties is gebaseerd op een meerjaren onderhoudsdekkingsplan. In navolging van de gebouwen zijn ook de meerjarige onderhoudskosten van de sportparken (excl. de gebouwen) voor de komende 10 jaar in beeld gebracht. In 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met het gehanteerde kwaliteitsniveau. Het beheer en onderhoud van de sportaccommodaties bestaat zowel uit het reguliere onderhoud als uit de vervanging en renovaties. In 2022 zijn er nog enkele onderhoudskosten ten laste van de reserve gebracht. In 2023 zullen de reserve's omgezet worden naar één voorziening.

*Reserves ter dekking kapitaallasten (reserves met *)*

Deze reserves zijn/worden gevormd om de uit de bijbehorende investeringen voortvloeiende afschrijvingslasten geheel of gedeeltelijk te dekken.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2022 luidt als volgt:

Voorzieningen	31-12-2021	Dotatie	Besteding	Verminderings	31-12-2022
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
- Pensioenaanspraken wethouders	2.580		73	174	2.333
- Wachtgeldaanspraken voormalige wethouders		650	170		480
- Voorziening spaarverlof personeel	16	188			204
<i>Egalisatievoorzieningen</i>					
- Fonds onderhoud wegen	10.662	1.684	1.278		10.968
- Fonds onderhoud kunstwerken	545		47		498
- Onderhoud openbare verlichting	1.359	1	90		1.270
- Baggeren	781		103		678
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is.</i>					
- Egalisatie afval		787			787
- Rioolonderhoud	1.542		73		1.469
	17.484	3.310	1.834	174	18.686

Op de balans is de voorziening baggeren voor 2021 nog opgenomen onder de categorie "Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is". De voorziening is echter een onderhoudsvoorziening en valt onder de "Egalisatievoorzieningen". Voor 2022 is dit aangepast.

Pensioenfondsen wethouders

De pensioenaanspraken van (ex-) wethouders worden gedekt door de gevormde voorziening. Het saldo is in overeenstemming gebracht met de per 31 december 2022 gemaakte actuariële waardeberekening van het fonds waar uit blijkt dat de voorziening met € 174.000,- kan worden verlaagd. Daarnaast is er een bedrag van € 73.000 aan uitgekeerde pensioengelden ten laste van de voorziening gebracht.

Wachtgeldaanspraken voormalig wethouders

Voor wethouders die na de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 niet zijn teruggekeerd in deze functie, bestaat een wachtgeldverplichting die afhangt van het aantal "dienstjaren". De wachtgeldverplichting loopt tot en met augustus 2025. In 2022 zijn de uitgekeerde wachtgelden ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening spaarverlof personeel

Dit betreft de voorziening Spaarverlof personeel. Per 1 januari 2022 dient een verplichting te worden opgenomen voor de nog niet opgenomen bovenwettelijke verlofuren. Voor 2022 zijn deze berekend op € 187.856 en toegevoegd aan de voorziening, waarvan € 101.975 uit de bestemmingsreserve spaarverlof komt.

Fonds onderhoud wegen/civiele kunstwerken en openbare verlichting

In 2022 is het beheerplan wegen/civiele kunstwerken en openbare verlichting geactualiseerd. Bij het beheerplan wegen is ervoor gekozen om alle wegen op basisniveau en centrawegen op een hoger niveau te brengen. Om het beheersysteem up-to-date te houden wordt gewerkt met een jaar- en een meerjarenplan en wordt integraal gewerkt volgens een gebiedsgerichte aanpak. In 2022 is er € 1.684.000 toegevoegd aan de voorziening onderhoud wegen voor toekomstige uit te voeren onderhoudswerkzaamheden. Daartegenover is een bedrag van € 1.278.000 aan de voorziening onderhoud wegen onttrokken voor gemaakte onderhoudskosten. Aan de voorziening onderhoud openbare verlichting is € 1.000 toegevoegd en € 90.000 onttrokken.

In beheerplan civiele kunstwerken is er gekozen om alle nodige inspectie- en herstelwerkzaamheden uit te voeren en het herstel is gebaseerd op levensduurverlenging. In 2022 is er € 47.000 onttrokken voor gemaakte onderhoudskosten.

Voorziening Baggeren

Op 25-10-2018 is het bagger beheerplan Stedelijk Water 2019-2026 en het bijbehorende kostendekkingsplan door de raad vastgesteld. In 2022 is voor de dekking van gemaakte baggerkosten een onttrekking van € 103.000 gedaan ten laste van de voorziening.

Egalisatie afval

Deze voorziening is gevormd voor een bedrag van € 71.000 met de besluitvorming jaarstukken 2021. Bij tussenrapportage 2022 is besloten om het eenmalige voordeel uit ontvangsten van afrekeningen 2020/2021 voor recyclebaar afval, ad € 316.000 en € 36.800 vanuit de egalisatiereserve afval toe te voegen aan de voorziening. Daarnaast is het overschot over 2022 van € 363.576 toegevoegd.

Voorziening rioolonderhoud

In 2014 is de BBV-notitie riolering verschenen. Hierin worden diverse bindende uitspraken gedaan met betrekking tot de vorming van reserves en voorzieningen in relatie tot het rioolbeheer. Gemeente Steenbergen heeft een verbreed gemeentelijk rioleringsplan vastgesteld voor de periode 2020-2023. In het rioleringsplan wordt aangegeven hoe de gemeente invulling moet geven aan zijn wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater en hoe dit wordt bekostigd. In 2022 is een bedrag van € 73.000 aan de voorziening onttrokken.

Vaste schulden (rentetypische looptijd één jaar of langer)	31-12-2022	31-12-2021
Onderhandse leningen	5.000	-
Waarborgsommen	157	82
Totaal	5.157	82

In 2022 is bij de Nederlandse Waterschapsbank een langlopende geldlening van totaal € 25 mln met een jaarlijkse rente van 1,37% afgesloten. Deze zal in tranches worden opgenomen. De eerste tranche in 2022 bedroeg € 5 mln. De tranches 2 en 3, ieder €10 mln, komen respectievelijk in 2023 en 2024 beschikbaar. De totale looptijd van de lening is 50 jr. De rentelasten van deze lening bedragen over 2022 € 56.900.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden (rentetypische looptijd korter dan één jaar)	31-12-2022	31-12-2021
Banksaldi	-	-
Overige schulden	4.797	5.414
Totaal	4.797	5.414

De crediteuren waren begin april 2023 grotendeels afgewikkeld.

Overlopende passiva	31-12-2022	31-12-2021
Schulden faciliterend grondbeleid	154	162
Nog te betalen bedragen	1.163	1.807
Vooruit ontvangen bedragen	4.439	3.451
Totaal	5.756	5.420

De plannen waarbij de gemeente Steenberghe zelf geen actieve grondbeleid voert, maar waarbij het initiatief bij een andere marktpartij ligt (ABA overeenkomsten) en die niet door de raad zijn vastgesteld worden als het om schulden gaan opgenomen onder de overlopende passiva. Er zijn de volgende schulden met betrekking tot faciliterend grondbeleidplannen:

Schulden faciliterend grondbeleid	Stand per 31-12-2022
Overeenkomsten:	
Westcreeke Dinteloord	2
Herengoed Kruisland	23
Project Molenweg/Ravelijnstraat	31
Zonneveld de Eendracht	74
BP Hof van Engelbrecht	14
Olmentuin Steenberghe	10
Totaal schulden faciliterend grondbeleid	154

Nog te betalen bedragen

Eind maart was van de nog te betalen bedragen € 994.000 af te wikkelen. Hiervan heeft € 381.000,- betrekking op nog af te wikkelen bedragen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Dit betreft de latente verplichting voor verhaalbare bijstand in het kader van de bbz-regeling ad € 153.000 en een latente verplichting voor verhaalbare kredietverstrekking in het kader van de Tozo-regeling ad 228.000. Daarnaast zijn er nog een verplichtingen opgenomen voor nog af te rekening jeugdzorg 2021/2022 € 238.000, de afrekening met de Intergemeentelijke Sociale Dienst voor bijstandsverlening en organisatiekosten 2022 van € 76.000 en de afrekening Jeugdzorgplus 2022 voor € 78.000.

Bij de nog te betalen bedragen zijn opgebouwde verplichtingen opgenomen die betrekking hebben op het jaar 2022 en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. Vooruit ontvangen bedragen bestaan uit ontvangen uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, welke dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Het verloop van deze gelden in 2022 is als volgt:

Omschrijving	Saldo 31-12-2021	Corr.beginsald	Ontvangen bedrag (bij)	Besteding/ afron-ding (af)	Saldo 31-12-2022
<i>Ontvangen van het Rijk:</i>					
Specifieke uitkering Onderwijsachterstandbeleid	244	3	515	459	303
Specifieke uitkering gedupeerden toeslagen problematiek	11				11
Minist.Infra & Waterstaat, spuk stim.verkeersveiligheidsmtrgln 20/21	455			64	391
Minist.Infra & Waterstaat, spuk stim.verkeersveiligheidsmtrgln 22/23			227		227
Minist.OCW, Spuk inhalen covid-19 gerelat.onderwijsvertragingen	57		137	35	159
Minist.I&W, Spuk tijd.impulsreg.klimaatadaptatie 2021-2027	336		30		366
Rijksdnt Ondernmd Ned., Spuk ventilatie in scholen Gumm.	86			86	-
Rijksdnt Ondernmd Ned., Spuk reductie energiegebruik won.	47			41	6
Minist.Sozawe, spuk Wet inburgering 2021			159		159
Rijksdnt Ondernmd Ned., Spuk huisvest.aandachtsgroepen (wwstandpl.)			35		35
Minist. V en RO, Spuk aanpak energiearmoede 2021			511		511
Minist.Sozawe, spuk Onderwijsroute 2022			21		21
<i>Sub-totaal</i>	<i>1.236</i>				<i>2.189</i>
<i>Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:</i>					
Stimuleringsregeling goedkope koopwoningen (NL)	54			38	16
Subs.Landschap van Allure, proj.West.Br.Waterlinie (NL)	2.100				2.100

Omschrijving	Saldo 31-12-2021	Corr.beginsald	Ontvangen bedrag (bij)	Besteding/ afron-ding (af)	Saldo 31-12-2022
VR Midden West Brabant, midd.contr.toegangsbewijzen	28				28
ZonMw, Implementatie wijk GGD'er	33			33	-
Waterkringwest, saldo baten lasten 2022			106		106
<i>Sub-totaal</i>	<i>2.215</i>				<i>2.250</i>
Totaal	3.451	3	1.741	756	4.439

Belangrijkste niet afgewikkelde post betreft het subsidiebedrag ad € 2,1 mln voor het project West-Brabantse Waterlinie uit de provinciale subsidieregeling Landschappen van Allure. Het grootste gedeelte van dit bedrag is bestemd voor projecten in de gemeente Bergen op Zoom. In de eerste helft van 2023 vindt de eindverantwoording aan de provincie plaats.

Niet uit de balans blijken de rechten en verplichtingen

Gegarandeerde geldleningen

De gewaarborgde geldleningen bedragen per 31 december 2022 € 1.859.000. Een overzicht van de gewaarborgde geldleningen luidt als volgt:

Organisatie	Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Gewaardborgd/ garantiebedrag per 31 dec. 2022	Gewaardborgd/ garantiebedrag per 31 dec. 2021
		x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000
Stichting Tante Louise	Diverse projecten	3.491	100%	1.703	1.884
SC Welberg	Nieuwbouw kleedkamers/ kantine sportpark	238	100%	44	46
Hypotheke gemeentepersoneel		239	100%	112	125
Totaal		3.968		1.859	2.055

Gegarandeerde geldleningen als achtervang

Naast de geldleningen waarvoor de gemeente volledig garant staat bij niet nakoming van de verplichtingen door de geldnemer, staat de gemeente nog indirect garant voor diverse door woningbouwinstellingen afgesloten geldleningen. Het gaat om leningen waarvoor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw als eerste garant staat. Het risico dat de gemeente loopt bij de achtervang is vrijwel nihil. Van deze achtervang wordt pas gebruik gemaakt als het risicovermogen van het WSW daalt beneden de 25% van de gegarandeerde uitstaande schuldrestanten. In dat geval zullen het Rijk en de gemeenten (ieder 50%) het vermogen van het WSW aanvullen door het verstrekken van renteloze leningen tot die grens. De verdeling van 50% van de gemeenten wordt verder verdeeld. De helft komt ten laste van de gemeente met het project waarvoor het WSW heeft betaald, de andere helft wordt verdeeld via een omslagpercentage over de overige gemeenten naar rato van de restant schuld. Het leningbedrag waarbij de gemeente als achtervang geldt bedraagt per 31 december 2022 totaal € 28.885.000.

Niet opgenomen verlofdagen gemeentepersoneel / uitstaande kloksaldi

Het in de balans opnemen van verplichtingen van arbeidsgerelateerde kosten is volgens het BBV niet toegestaan.

Per balansdatum bestaat er een verplichting voor nog niet opgenomen verlofdagen en het uitstaande kloksaldi van het gemeentepersoneel van € 522.700.

Arrangementen jeugdhulp

De gemeente is per ultimo 2022 voor ca € 1.609.657 gebonden aan voorlopige verplichtingen uit contracten Jeugdzorg.

De regio Jeugdhulp West-Brabant West sluit met zorgaanbieders raamcontracten voor de inkoop van jeugdzorg. Met de raamcontracten zijn de algemene randvoorwaarden vastgelegd en krijgt de zorgaanbieder toegang tot de regio West-Brabant West. Met de zorgaanbieders worden door de gemeenten resultaatgerichte arrangementen gesloten, waarin - voor de intensiteiten Perspectief en Intensief en met ingang van 2018 voor hoogcomplex de intensiteiten A en B - twee door de zorgaanbieder te leveren prestaties zijn opgenomen:

- het opstellen van behandelplan en arrangement bij start zorg en
- het behalen van het resultaat bij einde zorg.

NB: Wanneer het resultaat bij einde zorg niet wordt behaald heeft de zorgaanbieder geen recht op het overeengekomen tarief. De gemeente toetst of het resultaat is behaald. Op basis van ervaringscijfers blijkt dat de succesfactor gemiddeld 92,4% belooft. Het arrangement is juridisch het contract. In de arrangementen zijn geen afspraken opgenomen over looptijd van het zorgtraject. Het arrangementensysteem van de regio West-Brabant West werkt met Profiel Intensiteit Combinaties (PIC). Een PIC is een doelgroepomschrijving. Het profiel omschrijft de aard van het probleem en de intensiteit de zwaarte van het probleem. De diversiteit van zorg binnen een profiel intensiteit combinatie is groot en aan verandering onderhevig.

Het zorgtraject wordt beïnvloed door de bijdragen die de gemeente, het gezin en het netwerk kunnen leveren. Dat maakt het verloop en de doorlooptijd van ieder zorgtraject weer anders. Statistisch is aangetoond dat de doorlooptijd geen betrouwbare indicator vormt om de niet uit de balans blijken voorlopige verplichting van de PIC's te kunnen bepalen. Dat betekent dat ten aanzien van de nog niet afgeronde zorgtrajecten de tweede 50% volledig wordt verantwoord bij einde zorg na het behalen van het resultaat.

Meerjarige inkoopcontracten van materieel belang

De gemeente is ultimo boekjaar voor circa € 11.453.600 gebonden aan meerjarige financiële verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen.

In artikel 53 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is onder a opgenomen dat de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden in de toelichting op de balans worden vermeld. Verder heeft de commissie BBV de stellige uitspraak gedaan dat meerjarige inkoopcontracten die zouden moeten voldoen aan Europese regels in de toelichting op de jaarrekening bij de "niet in de balans opgenomen verplichtingen" opgenomen moeten worden.

Voor de bepaling welke financiële verplichtingen moeten worden opgenomen, is aangesloten bij de drempelwaarde voor Europees aanbesteden voor diensten en leveringen voor 2022. Deze bedroeg € 215.000.

Overzicht gerealiseerde lasten en baten per taakveld

Omschrijving		Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 Mens en samenleving				
0.10	Mutaties reserves	-	120.326	120.326
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-
4.2	Onderwijshuisvesting	907.647	86.597	-821.050
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.350.472	524.230	-826.242
5.1	Sportbeleid en activering	343.799	37.717	-306.083
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.204.586	1.960.988	-1.243.598
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.082.378	-	-2.082.378
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	901.827	12.783	-889.044
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6.385.952	250.774	-6.135.179
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4.209.495	-	-4.209.495
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	456.086	-	-456.086
7.1	Volksgezondheid	1.177.298	-	-1.177.298
	Totaal programma 1	21.019.541	2.993.414	-18.026.127
Programma 2 Kunst, cultuur en erfgoed				
0.10	Mutaties reserves	-	233.110	233.110
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	592.332	243.399	-348.934
5.5	Cultureel erfgoed	143.955	-	-143.955
5.6	Media	405.018	28.381	-376.637
	Totaal programma 2	1.141.305	504.889	-636.416
Programma 3 Fysieke leefomgeving en duurzaamheid				
0.10	Mutaties reserves	33.682	1.373.530	1.339.848
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-397	-	397
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.588.455	49.984	-1.538.471
1.2	Openbare orde en veiligheid	800.626	10.669	-789.957
2.1	Verkeer en vervoer	5.002.659	290.448	-4.712.211
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	570.300	524.400	-45.900
5.2	Sportaccommodaties	1.447.424	531.790	-915.634
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.131.490	58.185	-2.073.305
7.2	Riolering	1.471.100	1.990.330	519.230
7.3	Afval	3.824.995	4.649.351	824.356
7.4	Milieubeheer	941.823	41.409	-900.414
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	75.043	42.718	-32.325

Omschrijving		Lasten	Baten	Saldo
8.1	Ruimte en leefomgeving	2.579.242	1.581.541	-997.701
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.556.619	2.384.449	-172.170
8.3	Wonen en bouwen	1.150.510	833.631	-316.879
	Totaal programma 3	24.173.571	14.362.436	-9.811.135
Programma 4 Economie toerisme en recreatie				
0.10	Mutaties reserves	-	99.278	99.278
2.3	Recreatieve havens	149.265	10.097	-139.168
3.1	Economische ontwikkeling	402.999	32.267	-370.732
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	93.771	377.137	283.366
3.4	Economische promotie	37.689	37.732	44
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	313.142	8.014	-305.128
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-	-	-
6.3	Inkomensregelingen	9.167.329	5.233.431	-3.933.898
6.4	WSW en beschut werk	3.225.546	14.172	-3.211.374
6.5	Arbeidsparticipatie	3.086	-	-3.086
6.5	Arbeidsparticipatie	13.392.826	5.812.128	-7.580.698
Programma 5 Bestuur en dienstverlening				
0.1	Bestuur	2.214.278	-	-2.214.278
0.10	Mutaties reserves	44.493	889.506	845.013
0.2	Burgerzaken	904.043	287.121	-616.922
0.4	Ondersteuning organisatie	10.480.024	253.607	-10.226.418
0.5	Treasury	91.755	127.088	35.333
0.61	OZB woningen	480.080	3.212.609	2.732.529
0.62	OZB niet-woningen	-	2.083.247	2.083.247
0.64	Belastingen Overig	-	68.051	68.051
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	46.006.041	46.006.041
0.8	Overige baten en lasten	65.745	-	-65.745
	Totaal programma 5	14.280.419	52.927.269	38.646.850
	Totaal programma's	74.007.663	76.600.137	2.592.474

Bijlagen

Totaaloverzicht Sociaal Domein

		Begroting 2022 na wijziging	Resultaat 2022
PREVENTIE EN VRIJ TOEGANKELIJKE VOORZIENINGEN			
Onderwijs		662.706	697.016
Bureau Leerplicht		12.746	15.469
Kinderopvang		15.000	41.252
Leerlingenvervoer		634.960	640.295
Volksgezondheid		1.099.362	1.034.070
Openbare gezondheidszorg		303.117	273.613
Jeugdgezondheidszorg		702.037	689.098
Centrum voor Jeugd en Gezin		94.208	71.359
Samenkracht en burgerparticipatie		861.092	715.788
Algemeen maatschappelijk werk		478.495	472.633
Ouderenwerk		160.794	153.112
Opvang verblijfsgerechtigden		48.146	56.580
Jeugd- en Jongerenwerk		43.556	21.964
Peuterspeelzalen		130.101	11.499
Wijkteams		994.355	1.066.613
Loket WMO		184.920	183.993
Loket Jeugd		607.815	666.065
Huisvesting Fabrieksdijk		201.620	216.555
MAATWERKVOORZIENINGEN			
Wmo		7.218.551	6.974.067
Woningaanpassingen	<i>Kosten verstrekkingen</i>	328.600	311.183
Vervoersvoorzieningen KCV	<i>Kosten verstrekkingen</i>	379.000	291.329
Rolstoelen	<i>Kosten verstrekkingen</i>	573.000	535.301
Overige voorzieningen	<i>Kosten verstrekkingen</i>	5.000	5.661
Huishoudelijke zorg	<i>Vergoeding van diensten</i>	3.116.407	3.129.789
Begeleiding	<i>Vergoeding van dienst</i>	2.759.544	2.748.253
Eigen bijdragen	<i>Bijdragen van particulieren</i>	-155.000	-209.666
Persoonsgebonden budget	<i>Bijdragen aan particulieren</i>	212.000	162.217
Jeugd		3.850.631	4.337.763
Niet vrij toegankelijk jeugdzorg	<i>Vergoeding van diensten</i>	3.117.000	3.498.833

		Begroting 2022 na wijziging	Resultaat 2022
Jeugdzorgplus, zorg in instellingen		150.000	232.128
Landelijk gecontracteerde zorg	<i>Vergoeding van diensten</i>	55.200	74.700
Pleegzorg	<i>Vergoeding van diensten</i>	170.000	168.339
Persoonsgebonden budget	<i>Bijdragen aan particulieren</i>	5.000	1.425
Veiligheid Jeugdzorg (o.a. AMHK)	<i>Bijdrage aan GR</i>	353.431	362.338
Inkomensregelingen		1.179.833	1.207.509
Bijdrage aan de ISD	<i>Bijdrage aan GR</i>	1.201.571	1.340.437
Bijstandsbesluit zelfstandigen		2.550	-13.447
Algemene bestaanskosten WWB	<i>Uitkeringen</i>	4.990.654	4.841.748
	<i>Uitkering Buig</i>	-5.014.942	-4.961.229
Begeleide participatie		3.246.611	3.199.191
Bijdrage aan WVS	<i>Bijdrage aan GR</i>	2.912.071	2.747.824
Reintegratietrajecten	<i>Bijdrage aan GR</i>	334.540	451.367
Armoedebeleid/gemeentelijke minimabeleid		1.445.856	2.648.713
Bijzondere bijstand	<i>Uitkeringen</i>	1.201.856	2.394.250
Kwijtscheldingen gemeentelijke belasting	<i>Kwijtschelding</i>	189.000	142.690
Gemeentelijke kredietbank	<i>Subsidies en bijdragen</i>	55.000	111.773
UITVOERINGSKOSTEN EIGEN ORGANISATIE		1.406.883	1.443.851
Onderwijs		11.597	10.567
Volksgezondheid		56.536	51.512
Samenkracht en burgerparticipatie		362.372	347.960
Wijkteams		945.695	1.005.855
Inkomensregelingen en participatie		18.603	16.950
Armoede / minimabeleid		12.080	11.007
Totaal		21.965.880	23.324.581

Afgehandelde moties in 2022

Nr.	Datum	Onderwerp	Ingediend door	Partijen/ raadsleden voor	Partijen/ raadsleden tegen	Stem verhouding
1.	7-11-2019	Update toekomstvisie De Heen	Gewoon Lokaal!	Unaniem	Geen	15-0
2.	29-1-2020	Dekking en kostenoverschrijding moties	Volkspartij	Gewoon Lokaal, Volkspartij, VVD, CDA, PvdA	D66	17-2
3.	4-3-2021	Drempelschouw	Gewoon Lokaal!, Volkspartij, VVD, CDA, PvdA	Unaniem	Geen	19-0
4.	4-3-2021	Containertuintjes	Gewoon Lokaal!, VVD, CDA, PvdA	Unaniem	Geen	19-0
5.	4-3-2021	Geen grootschalig mestbewerking in de gemeente Steenbergen	Gewoon Lokaal!, PvdA, Volkspartij	Unaniem	Geen	19-0
6.	22-4-2021	Kassen genoeg in het Westland II	PvdA, Gewoon Lokaal!, CDA, Dhr. Huisman	PvdA, Gewoon Lokaal!, CDA, Dhr. Huisman	Volkspartij, VVD, Dhr. Teuns	10-7
7.	24-6-2021	Borstonderzoek iedere 2 jaar	D66	Unaniem	Geen	15-0
8.	8-7-2021	Ambitie Woningbouw / huisvesting	Volkspartij, Gewoon Lokaal!, CDA en PvdA	Gewoon Lokaal!, Volkspartij, CDA, D66 en PvdA	VVD	15-3
10.	8-7-2021	Haringvlietbrug	Alle partijen	Unaniem	Geen	18-0
11.	8-7-2021	Eenzaamheid topprioriteit	PvdA	Unaniem	Geen	18-0
12.	8-7-2021	Natuurspeeltuin Stadspark	PvdA, Gewoon Lokaal!, Volkspartij	Gewoon Lokaal!, Volkspartij, VVD, D66 en PvdA	CDA	16-2
13.	8-7-2021	Speelbeleid	PvdA, Volkspartij	Unaniem	Geen	18-0
15.	8-7-2021	Alleen gecertificeerd hout in gemeente Steenbergen	D66	Unaniem	Geen	18-0
16.	8-7-2021	Evaluatie reclamebelasting	Volkspartij en PvdA	Volkspartij, VVD, CDA, D66 en PvdA	Gewoon Lokaal!	12-6
17.	8-7-2021	Investeringsagenda	Gewoon Lokaal!	Gewoon Lokaal!, Volkspartij, CDA, D66 en PvdA	VVD	15-3
18.	8-7-2021	Speelbeleid	PvdA, Volkspartij	Unaniem	Geen	18-0
19.	8-7-2021	Natuurspeeltuin Stadspark	PvdA, Gewoon Lokaal!, Volkspartij	Gewoon Lokaal!, Volkspartij, VVD, D66 en PvdA	CDA	16-2
20.	8-7-2021	Eenzaamheid topprioriteit	PvdA	Unaniem	Geen	18-0
21.	8-7-2021	Natuurspeeltuin Dinteloord	PvdA, Volkspartij	Volkspartij, VVD, D66, PvdA	Gewoon Lokaal!, CDA	10-8

Nr.	Datum	Onderwerp	Ingediend door	Partijen/ raadsleden voor	Partijen/ raadsleden tegen	Stem verhouding
22.	27-2-2022	Openingstijden milieustraat Steenbergen	Volkspartij, VVD, CDA, D66	Volkspartij, VVD, CDA en D66	Gewoon Lokaal, PvdA	
23.	4-11-2021	BOA's	Volkspartij	Unaniem	Geen	19-0
24.	4-11-2021	Onderzoek naar kinderen zonder ontbijt	D66	Unaniem	Geen	19-0
25.	4-11-2021	Energiearmoede	PvdA	Gewoon Lokaal, Volkspartij, CDA, D66, PvdA	VVD	16-3
26.	10-11-2022	Crisisnoodfonds	Gewoon Lokaal, VVD, Progressief Samen, Fractie Verbeek	idem en Fractie Verbeek	Volkspartij, CDA, D66,	12-6

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

Voortgangsparagraaf GVVP 2022

Voortgangsrapportage archiefbeheer 2022

